

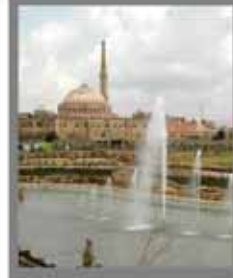
Sanatçı ölümlü,
sanat ölümsüzdür

Ekmek deyip
geçmeyin

Hat, Osmanlı
seviyesine ulaştı

Geleceğe bakan
şehir: ERBİL

Geleceğin Dubaisi:
Kuzey Irak

ALBARAKA TÜRK KATILIM BANKASI

TEMMUZ - AĞUSTOS - EYLÜL 2011 / SAYI 29

Bereket

Yalçın Öner'den
Çeyrek asırlık başarının sırrı

Prof. Dr. İbrahim Öztürk:
Model gitti, fikir gerekiyor!

ALBARAKA GELENEKSEL ULUSLARARASI HAT YARIŞMASI 2011

KALEMDEKİ ALİNERİ

Konu: Adalet ve Kul Hakkı

Son Katılım Tarihi: 1 Nisan 2012

Katılım bilgileri için: www.albarakahat.com

alBaraka

Mehmet Ali VERÇİN
Genel Müdür Yardımcısı

Türkiye'yi bereketli günler bekliyor

Bütün dünyanın birlikte yaşamak zorunda kaldığı 2008'deki küresel krizin ardından birçok Avrupa ülkesi halen kendi özel krizleriyle uğraşır durumda. Özel kriz deyişimiz lafın gelişi, çünkü bahsini ettiğimiz krizler, Euro Bölgesi'ni ilgilendirdiği ve ciddi bir şekilde etkilemeye başladığı için, giderek Avrupa'nın krizi olma yolunda.

2008 krizini de nispeten kolayca atlattığımız olan ülkemizin, istikrarlı çizgisini sürdürmesinin yanında, ekonomisinin büyümesi hususunda dünya çapında başarıların altına imza atıyor olması hepimizi sevindiriyor.

Türkiye'deki finansal yapının temel taşlarından birisi olduğu kadar reel sektörün de en önemli destekleyicilerinden birisi olan Albaraka, gelişmeleri izlemeyi ve üzerine düşenleri yapmayı dün olduğu gibi bugün de sürdürüyor.

BEREKET'in bu sayısı da hoşunuza gideceğini umduğumuz bir içerikle elinizde.

2008'deki küresel kriz sonrası dünyadaki gelişmeleri ve bu meyanda Türkiye'nin durumunu mercek altına alan 'Karanlık dünya içinde parlak nokta: Türkiye' başlıklı dosyamız, ekonomik sahada genel itibarıyla neler yaşandığına dair çarpıcı bilgilerle dolu.

Bundan sonraki sayılarımızda da makaleleriyle bizimle olacak Sayın Prof. Dr. İbrahim Öztürk'ün 'Dünya ekonomisinin geleceği: Model gitti, fikir gerekiyor!' başlıklı yazısı da, benzeri hususların altını çiziyor.

Albaraka'nın kuruluşundan beri aramızda bir isim, ilk genel müdürümüz ve halen Yönetim Kurulu Üyemiz Sayın Yalçın Öner'le yapılmış röportajı zevkle okuyacağınıza inanıyoruz. Çeyrek asırlık Albaraka başarısının sınırlarına değinen Sayın Öner, Albaraka'nın hangi zorlu

süreçlerden geçmek zorunda kaldığını ve başarıyı nasıl yakaladığını aktarıyor.

Merkezi Bahreyn'de bulunan Albaraka Banking Group'un iştiraklerinden Albaraka Türk, bulunduğu ülke sınırları ötesinde de faaliyet göstermeye başladı. Bunun ilk adımını Kuzey Irak'ta Erbil Şubesi'ni açarak attı. Bu sayımızda konu ile ilgili haberlerin yanında, Kuzey Irak Ticaret Bakanı Sayın Sinan Çelebi ile yapılmış bir görüşme yer alıyor.

Kuzey Irak'taki iş imkanları ile ilgili bilgiler veren Sayın Sinan Çelebi'nin, ülkemizle alakalı sözleri de okumaya değer.

Türkiye'nin başarılı ressamlarından Sayın Ahmet Güneştekin'le hayatı ve sanatı; yine tanınmış hat sanatçılarımızdan Sayın Mehmet Özçay'la hat; ve son dönemlerde adından sıkça söz edilen genç yönetmenlerden Sayın Mahmut Fazıl Coşkun'la da sinema üzerine konuşmalar bu sayımızı renklendiren konulardan.

Kış aylarında oluşumuzu dikkate alarak en fazla maruz kalınan soğuk algınlığı ve grip rahatsızlıkları üzerine tavsiyelerin yer aldığı sağlık sayfelerimizin yanında, beslenmenin temeli ekmeğe dair kaleme alınmış ilgi çekici bir yazı, beslenme başlıklı bölümün konusu. Ülkemizde gittikçe yayıldığını müşahede ettiğimiz Trekking de bu sayımızın spor konusu.

Her sayımızda olduğu gibi bu sayımızda da kurumumuzdan altı çizilmesi gereken haberler, bulmaca ve hoşunuza gidecek türden diğer yazılar, tarafınızdan okunmayı bekliyor.

BEREKET'in bir sonraki sayısında buluşabilmek ümidiyle, sağlıklılıkla kalın...

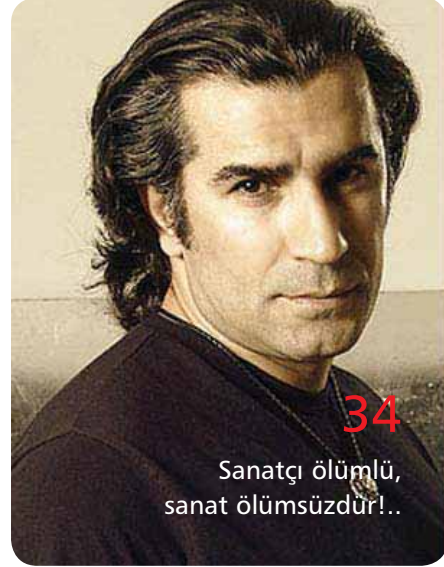
6

Dünya ekonomisinin parlayan yıldızı: TÜRKİYE

54

'İyi film' Avrupa'dan destek aramak zorunda!

34

Sanatçı ölümlü, sanat ölümsüzdür!..

Bereket Temmuz-Ağustos-Eylül 2011	Editör Ekrem Şahin	Danışma Kurulu Yalçın Öner Osman Akyüz Mitat Aktaş	İçerik Hazırlama Bilgece Eğitim Danışmanlık
Sahibi Albaraka Türk Katılım Bankası A.Ş. adına Fahrettin Yahşi	Yayın Kurulu Nihat Boz Temel Haziroğlu Bülent Taban Turgut Simitçioğlu Hüseyin Tunç Osman Çelebi Ömer Lütfi Tama Salih Uzun Hasan Altundağ	Grafik Tasarım Ahmet Çelik	Yapım Editörü Ekrem Kızıldağ
Genel Yayın Yönetmeni Mehmet Ali Verçin		Basım Şan Ofset Cendere Yolu No: 23 Ayazağa / İstanbul Tel: 0212 289 24 24 Faks: 0212 289 07 87 Sertifika No: 12049	Yönetim Yeri Saray Mahallesi Dr. Adnan Büyükdenez Caddesi No: 6 34768 Ümraniye / İSTANBUL Tel: 0216 666 01 01
Yazı İşleri Sorumlusu Melikşah Utku			e-mail bereketdergisi@albarakaturk.com.tr kurumsaliletisim@albarakaturk.com.tr www.albarakaturk.com.tr Üç ayda bir yayınlanır. Yerel, Süreli Dergi

12
Çeyrek asırlık
başarının sırrı

16
Model gitti,
fikir gerekiyor

18
Geleceğin Dubaisi:
Kuzey Irak

21
Geleceğin bakan şehir:
Erbil

31
AlBaraka ve Yapı Kredi'den
kredi kartlarında işbirliği

32
AlBaraka'dan 350 milyon
dolarlık sendikasyon anlaşması

40
Rönesans yaşayan hat,
Osmanlı seviyesine ulaştı

48
İnternet güvenliği

50
Kışa girerken sağlığımız

52
Somali'ye 'balık
tutmayı' öğretmek

58
Kadın dili 'Bükçe'yi
öğrenin!

60
Vira Bismillah!

Fahrettin YAŞI
Genel Müdür

Ülke sınırlarını aştık!

Başta Yunanistan olmak üzere bazı Avrupa Birliği ülkelerinin ve bunun yanında ekonomileri çok sağlamış gibi görünen birçok batı ülkesinin ciddi ekonomik problemlerle karşı karşıya olduğu bir dönemdeyiz. Böyle bir zaman diliminde bile Türkiye'nin sağlıklı bir şekilde ekonomik gelişmesini sürdürmesi, hatta büyüme oranlarında başa geçiyor olması, hepimiz için sevindirici bir durum.

Albaraka da, kendisini var eden değerlerden ve yine varlığını anlamlandıran müşterilerine yönelik hizmet kalitesini artırma yönündeki faaliyetlerinden taviz vermeden, her geçen gün yükselişini sürdürüyor.

Sonuna doğru yaklaşmakta olduğumuz 2011 takvim yılı da, Albaraka açısından birbiri ardına yaşanan olumlu gelişmelerle dolu.

Bu yıl içerisinde gerçekleştireceğimiz 12 yeni açılışla şubelerimizin sayısının 125'i bulacak olması, işin sadece bir yönü. Bu, Albaraka ailesinde çalışacakların sayısının 2500'ü bulacağı manasına geliyor ve elbette bizi

asıl heyecanlandıran, bu sayede daha fazla vatandaşımıza hizmet verme imkanına kavuşacak olmamız.

Şu anki veriler; aktiflerimiz, öz kaynaklarımız, toplanan fonlar, kullanılan krediler ve karlılık açısından yıl sonu itibarıyla hedeflediğimiz noktaya ulaşacağımızı gösteriyor.

Liderliğini Noor Islamic Bank, ABC Islamic Bank, Standart Chartered Bank ve Emirates NBD'nin yaptığı 25 bankadan Albaraka'ya sağladığımız ve ülkemiz reel sektörünün finansmanında kullanmak kararında olduğumuz 350 milyon dolarlık murabaha sendikasyonu kredisi de, miktar olarak ve düşük maliyeti açısından oldukça önemli bir gelişmeydi.

Müşterileri açısından 'berekatli kazanç kapısı' olan kuruluşumuz, onlara yönelik hizmetlerini geliştirme yönünde atmakta olduğu adımlarını da sürdürüyor. Bu cümleden olmak üzere, kredi kartı müşterilerimizin beklediği önemli bir adımı atarak, yaptığımız anlaşma neticesinde Albaraka kredi kartına Worldcard özelliği-

ni de katmış bulunuyoruz. Artık mevcut ve bundan sonra sayısının artacağını umduğumuz Albaraka kredi kartı sahipleri de taksitli alışveriş imkanına kavuşmuş durumdadır.

Bu arada özellikle Hac ve Umre'ye gidecek müşterilerimize yönelik olarak kullanıma sunduğumuz gül kokulu Hicaz Kart da Albaraka'nın yeniliklerinden. Bu kart sayesinde yurt dışında kolay para çekebilme ve kolay alışveriş yapabilme imkanına kavuşacak olan müşterilerimiz, nakit para taşıma derdinden kurtulmuş olacaklar.

İştiraki olduğumuz Albaraka Banking Group'un şemsiyesi altında bulunan ve daha çok Ortadoğu, Kuzey Afrika ve Pakistan'da faaliyet gösteren diğer bankaların ve şirketlerin birbirlerinden elde edecekleri sinerjinin önemli olduğuna; bunun gerek kuruluşumuza ve gerekse ülkemize faydalı olacağına hep inanmıştık. Albaraka Banking Group'un, 'bulunduğu ülke sınırları dışına açılma yetkisi'ne ilk sahip olan üyesi Albaraka, bu husustaki ilk adımını atmış durumda. Geçtiğimiz günlerde açılışını gerçekleştirdiğimiz Kuzey Irak'daki

Erbil Şubesi, bundan sonra atmayı düşündüğümüz benzeri adımların bir ilki.

Türkiye ile çok güçlü ticari bağları bulunan Erbil, Türk işadamlarının etkin rol üstlendiği bir şehir. Albaraka'nın yurtdışındaki bu ilk şubesinin, Irak ile Türkiye arasındaki ilişkilerin daha da gelişmesine önemli katkılar sağlayacağına inanıyorum.

Halen ülkemizin dış ticaret hacminin yüzde 1'ini gerçekleştiren Albaraka'nın, ülkemizin iç ticaretindeki payını yukarıya doğru çıkarma gayreti yanında, dış ticaretteki payını artırmak yönündeki çabaları da devam edecektir.

Bilindiği gibi, 'faizsiz bankacılık ilkelerine bağlılık, yüksek aktif kalitesi, sürdürülebilir büyüme, kârlılık ve müşteri odaklı hizmet anlayışı' Albaraka'nın vazgeçilmez öncelikleridir. Kuruluşumuz bu temel prensipler doğrultusunda gerek ülkemiz finans sektörü ve gerekse de uluslar arası ticaret alanındaki payını daha da artırmak yönündeki gayretlerini devam ettirmektedir.

Dünya ekonomisinin parlayan yıldızı:

TÜRKİYE

'Bir Ekonomik Tetikçinin İtirafı' ve 'Kafes' gibi kitapların yazarı John Perkins'in de ifade ettiği gibi: "İflas etmiş bir sistemin doğal sonuçlarını izliyoruz." Borç batağındaki Avrupa sallantıda, ABD ve dünya ekonomisi tedirgin... Ülkelerin iflaslarının konuşulduğu bir dönemde Türkiye ise cari açık dışında pozitif bir performans sergiliyor. Başbakan Yardımcısı Babacan'ın da ifade ettiği gibi karanlık bir dünyada parlak bir yıldız gibi duruyor.

EW, L ve U harfleri size neyi hatırlatır? Eğer ekonomiyle ve piyasalarla içli dışlıysanız tahmin etmeniz hiç de zor olmayacak. Evet, bu harfler, Lehman Brothers'ın battığı 2008 Eylül'ünden itibaren dünyayı esir alan küresel krizden çıkış için ortaya atılan senaryoların sembolleri olmuştu. Bugünlerde unutuldu gitti.

Sahi dünya ekonomisi bu şekillerden biriyle krizden çıkıyor mu, yoksa daha önce hiç karşılaşmadığımız bir şekilde mi hareket ediyor?

Ekonomik sistemin doğal sonuçları

Adına ister çift dipli (W) densin, ister L, ister U, dünya ekonomisi 2008 eylül ayında patlak veren bu küresel krizden kolay kolay kurtulacak gibi görünmüyor.

'Bir Ekonomik Tetikçinin İtirafı' ve 'Kafes' gibi kitapların yazarı John Perkins'in de ifade ettiği

gibi: "İflas etmiş bir sistemin doğal sonuçlarını izliyoruz."

Sistemin değişikliği şart gibi

Küresel boyuttaki bu ekonomiyi "yırtıcı kapitalizm" olarak tanımlayan Perkins, "Bu ekonomiyi 1970'lerde tasarlamaya başladık. 1980'de Reagan ve Thatcher gibi birçok lider bu sistemi büyük bir hevesle kucakladı. Bugün ABD'de nüfusun yüzde 5'i tüm kaynakların yüzde 30'unu tüketiyor. Buna karşın dünyanın yarısı büyük bir yoksulluk içinde yaşıyor. Yani kısacası bu sistem iflas etmiş bir sistem. Bu sistemi dünyanın geri kalanına yayamazsınız. Yunanistan, Türkiye, Arap yarımadası... Düşünün tüm bu ülkeler kaynakların yüzde 30'unu kullanmaya kalksa bu mümkün olabilir mi? Yani kısacası bu sistem işleyebilir bir sistem değil. Zaten bu yolda sona gelmiş gibiyiz." diyor.

Avrupa'da durum

Adı üstünde küresel bir kriz... Teğet de geçse, ayırışsa da tüm ülkeler küresel dünyanın bir parçası. Başlangıçta ABD'deki mortgage fonlarından kaynaklanan finans krizi, tıpkı vücutta dolaşan bir sancı gibi tüm dünyayı dolaşiyor. Bugünlerde küresel sancı, Avrupa bölgesinde yerleşmiş durumda.

Hatırlanacağı gibi Yunanistan Başbakanı Papandreu, 2009'un Ekim ayında yaptığı açıklamada, ülkesindeki bütçe açığının gayri safi milli hasılanın (GSMH) yüzde 12,7'sini aştığını bildirmişti. Uluslararası piyasalarda ve AB çevrelerinde deprem etkisine yol açan bu açıklama, yüzde 5-6 seviyesinde olması beklenen bütçe açığının gerçekte bunun iki katı olduğunu gözler önüne sermişti. Bu dakikadan sonra, AB çevrelerinde, Atina'nın borcunu çeviremeyeceği iflas edeceğine ilişkin endişeler ve Avro'ya vereceği muhtemel zararlar kafaları meşgul etmeye başlamıştı.

2010 yılı içerisinde hep "Yunanistan'daki kriz domino etkisi yapar mı?" sorusu gündemdeydi ve o etkiyi yaptığını hep birlikte gördük.

İzlanda, Portekiz, İspanya, Yunanistan ve İtalya derken hemen hemen tüm Avrupa Birliği ülkeleri şu anda borç batağına girmiş durumda.

Devletler bankaları kurtarır ama ya devletler batarsa?

Küresel krizin başlangıcında finans kuruluşlarının mali sıkıntıları söz konusuydu ve devletler piyasaları ve mali kuruluşları fonlayarak pansuman yapma yoluna gitmişti. Şimdi ise durum çok daha vahim bir boyuta ulaşmış durumda. Artık finansal sıkıntı içerisinde olan mali kurumlar değil devletlerin ta kendisi...

Bu durum küreselleşmiş dünyada farklı pek çok ülkeyi doğrudan ilgilendiriyor. Riskli ülkelerin tahvillerini elinde bulunduran mali kuruluşların bir kısmı da risk altında... Kredi derecelendirme kuruluşlarının yaptıkları not indirimleri de bu riskin realize edilmesiydi. Üstelik bu bankaların önemli kısmı da Avrupa'nın güçlü ülkelerinden Almanya ve Fransa'nın bankalarıydı.

Eylül 2011 itibariyle bazı ülkelerin borçları

Ülkeler	Toplam dış borç (Milyar dolar)	Borcun GSYH'ye oranı (Yüzde)
İngiltere	9.123	404,0
Fransa	5.123	200,5
Almanya	4.969	150,3
İspanya	2.409	175,3
İtalya	2.456	120,6
Yunanistan	557	192,6
Portekiz	537	240,8

Prof. Dr. İbrahim Öztürk'ün de belirttiği gibi, "Küresel krizin hafiflemeye başladığı dönemde Yunanistan, İspanya ve Portekiz'de meydana gelen darboğaz, Avrupa'nın karşı karşıya bulunduğu açmazı gözler önüne serdi. Hükümetler batmakta olan ekonomiyi kurtarmak isterken, kamu borçlarının GSYH'ye oranı, yüzde 70'ten yüzde 100'e kadar çıktı. Buna bir de ortalama yüzde 4'ü bulan küçülme eklenince işsizlik yüzde 10'lara dayandı."

Yunanistan için seferberlik

Yunanistan ekonomisi derin bir daralma yaşıyor. 2009 yılında milli gelir yüzde 2 oranında düştü, bu durum yüzde 12,8'lik bütçe açığı ile sonuçlandı. Yunanistan'ın borcu gelirin yüzde 115'ine ulaştı. Ülkenin borcu 2011'de 350 milyar avroya fırladı. Borç GSYH'nin yüzde 158'i oranına ulaştı. Yunanistan, kamu harcamalarının yüzde 15'ini hükümet gelirleri, yüzde 60'ını ise Alman, Fransız ve İngiliz bankalarından alınan borçlar ile finanse ediyor. Bu bankalara yapılan borçlanma Yunanistan'ın 2 yıllık milli gelirine eşit. Resmi rakamlara göre işsizlik yüzde 10 ve adım adım artıyor.

Avrupa'daki borç krizinin dünya ekonomisi için Lehman Brothers'ın çöküşünden bile daha tehlikeli olduğunu belirten ABDli milyarder yatırımcı George Soros, "Bence yetkililer yolun sonuna geldiklerinde sistemin dağılmasını önlemek için ellerinden gelen her şeyi yapacaklar. Çünkü bu işin alternatifine kafa yormak çok daha zor" görüşünde. George Soros, iki ya da üç küçük ekonominin Avro birliğinden çıkması önerisinde de bulunmuştu.

Fransa ve Almanya esas alacaklılar

İflas etmiş vaziyetteki Yunanistan'ın durumu Almanya ve Fransa'yı derinden düşündürüyor. Zira Alman bankaları, Yunanistan'dan yaklaşık 43 milyar dolar alacaklı. Bu miktar, toplam alacaklıların yüzde 14,3'ünü oluşturuyor. Alman bankaları, Yunanistan'dan 75 milyar dolar alacaklı Fransız bankalarından sonra ikinci sırada geliyor. Almanlar, AB'nin borçlulukta önde gelen ülkelerinden kayda değer oranda alacaklı. Bu ülkelerin başında, PİİGS olarak adlandırılan Portekiz, İrlanda, İtalya, Yunanistan ve İspanya gibi borçlulukları tartışma konusu olan ülkeler geliyor.

Zincirleme bir etkileşim söz konusu

Portekiz'in 287 milyar dolarlık borcunun yüzde 30,9'u kadar İspanyol bankaları alacaklı. Alman bankaları ise yüzde 16,5 oranında alacaklı. Fransızların alacağı ise yüzde 12,4 oranında. Örneğin sadece Portekiz'de finansal zorlukların artması durumunda, bu durumdan en başta İspanyol bankaları etkilenecek. Bu durumda da,

Almanya çok etkilenecek. Çünkü Alman bankaları aynı zamanda İspanya'dan kayıtlı borcun yüzde 20,8'i kadar alacaklı! Bu da 240 milyar dolar demek. Portekiz ve İspanya'dan alacaklarının toplamı ise 290 milyar dolara yaklaşıyor. Yani bugün Almanya'nın Yunanistan'daki alacaklarının 6,5 katı!

Özetle, genel anlamda, hem küresel ekonomide, hem özelde Avrupa'da sıkıntılı bir tablo söz konusu. Dünya ekonomisinin 2012'de önceden beklendiği kadar hızlı büyümeyeceği konuşuluyor. Hatta 2011 yılında büyüme beklentilerinin aşağı doğru revize edildiğini görüyoruz.

Avrupa'nın toparlanması gerek

Başbakan Yardımcısı Ali Babacan'ın şu tespitleri bize göre krizdeki Avrupa'nın geleceğiyle ilgili gerçekçi bir projeksiyon:

"Şöyle bir 10 yıl, 20 yıl, 30 yıllık bir projeksiyon yaptığınızda gerçekten Avrupa'nın bu ekonomik sorunlarını kolay kolay aşabileceğini ben çok düşünmüyorum. Birden de bir çöküş, birden de kötüye gidiş değil ama o artık fazla bir büyüme, fazla bir ilerleme bundan sonraki dönemde ekonomik açıdan Avrupa'da biraz zor görünüyor. Onun için bizim başka yerlere ağırlık vermemiz, ekonomik ilişkilerimizi başka bölgelerle de güçlendirmemiz lazım" dedi.

Avro bölgesini kurtarmak için Finansal İstikrar Fonu

Başta Yunanistan olmak üzere Avrupa ülkelerinin tutunacak tek dalı 440 milyar avroluk Avrupa Finansal İstikrar Fonu gibi görülüyor. 17 ülkenin, bu fonu onaylaması, Yunanistan'ın da üzerine düşen yükümlülükleri yerine getirmesi gerekiyor. Bu oldukça zorlu bir süreç. Başarı sağlanır mı bilinmez ama Belçika Maliye Bakanı Didiers Reynders'in de dile getirdiği gibi "Her geçen gün zaman kaybedilerek negatif sinyaller veriliyor."

Finlandiya Maliye Bakanı Jutta Urpilainen ve Alman Maliye Bakanı Wolfgang Schäuble daha fazla para aktararak Avrupa Finansal İstikrar Fonu'nun genişletilmesini istemediklerini belirtiyor ama ekonomistler bu rakamın 2 trilyon avroya çıkarılması gerektiğini öne sürüyor.

Parasal birlikten sonra bütçe birliği gündemde

Ekonomi uzmanı Pierre Defraigne, "Şüphesiz ki 440 milyar avronun üzerine çıkılmalı ancak bunun için sadece Avrupa Merkez Bankası'ndan bir şey beklemek doğru olmaz. Bu şekilde politikaların vade bitiminden uzaklaşması sağlanıyor. Yani politikalar piyasaları rahatlatarak mali kaynaklarla parasal birliği bütçe birliğine çevirebilir" diyor.

Avrupa Komisyonu Sözcüsü Olivier Bailly'in verdiği bilgiye göre, Avrupalı bankalara 2008 yılından bu yana 420 milyar avro sermaye desteği verildi.

Tüm Avrupa bankalarının yeniden sermayelendirilmeye ihtiyacı olduğuna yönelik açıklamalara katılmadığını belirten Bailly, Avrupa Bankacılık Otoritesi (EBA) tarafından düzenlenen stres testinde başarısız ya da başarısızlığa yakın bankaların bu yılın sonundan önce yeniden sermayelendirilmesi gerektiğini vurguluyor.

Avrupa'nın durumu ve Küresel Ekonomi

Rekabetten Sorumlu AB Komiseri Joaquin Almunia da, "Bankaların sermaye artırımını desteklemek için özellikle ülke borçları olmak üzere bankaların varlıklarının yeniden değerlendirilmesine ihtiyaç olduğunu, ancak vergi mükelleflerinin paralarının sadece son çare olarak kullanılması gerektiğini" ifade ediyor.

ABD Hazine Bakanı Timothy Geithner ise, "Avrupa'nın borç krizinin küresel ekonomik toparlanma için önemli risk teşkil ettiğini" kaydediyor. ABD Başkanı Barack Obama'nın yorumu ise daha karamsar. Avrupa'daki krizin ABD üzerinde 'çok reel' bir etkisi olabileceğini söyleyen Obama, bunun Kongre'nin 447 milyar dolarlık istihdam planını onaylamasından daha acil olduğunu düşünüyor.

Avrupa bankalarına yeni stres testi geliyor

Hatırlanacağı üzere Avrupa Bankacılık Otoritesi tarafından yapılan son stres testinin sonuçlarına göre 90 bankadan, 8'i testte başarısız olmuş, 16 banka sınırı zor geçmişti. Bu bankaların toplam sermaye eksiğinin 2,5 milyar avro olduğu hesaplanmıştı. Stres testine tabi tutulan Avrupa bankaları, sanıldığından sağlam çıkarken bu kez de testin zorluğu tartışmaya açılmıştı. Bu nedenle Avrupa Bankacılık Otoritesi, Avrupalı bankaları bu kez de Yunanistan'ın temerrüdü ve düşük ekonomik büyüme senaryolarıyla yeniden stres testinden geçirecek.

Türkiye dünyadan ne kadar ayrışır?

Farkında mıyız, eskiden hep krizlerin Türkiye'ye etkisinden konuşurduk? Uluslar arası toplantılarda merak edilen hep Türkiye olurdu. Şimdiyse durum neredeyse tam tersi... Bu tür ortamlarda insanlar daha çok dünyayı, Avrupa'yı, G20 gündemini soruyorlar.

Türkiye için 'karanlık' dünya haritasında parlak nokta deniyor artık.

Bunu en son Başbakan Yardımcısı Ali Babacan, Washington'daki Dünya Bankası ve IMF yıllık toplantıları sırasında dile getirdi.

Dünyanın başını ağrıtan bankacılık ve kamu borçları alanında Türkiye çok güçlü... Türkiye'nin bankacılık sistemi 2004-2006 yılları arasında yapılan reformlarla çok sağlam yapıya kavuştu. Son krizde de bu test edildi ve sorun olmadığı görüldü. Türkiye'nin bütçe açığı, Avrupa ortalamalarının üçte biri seviyesinde. Kamu borcunun milli gelire oranı da Avrupa ortalamasının yarısının altında. Ekonomideki büyüme yüzde 8,8. Pozitif ayrışma dedikleri tam bu işte...

IMF Türkiye Daimi Temsilciliği Kıdemli Daimi Temsilcisi Mark Lewis, Türkiye'nin büyüme rakamları doğrultusunda kendi projeksiyonlarını revize ettiklerini, bu kapsamda GSYH'da reel yüzde 7,5'lik bir artış öngördüklerini, 2012 için

de yüzde 2,5'lik bir beklenti içinde olduklarını bildirdi.

Fakat, başta ekonomi kurmayları olmak üzere Türkiye'nin iç dinamiklerini yakinen bilen yorumcular, IMF'nin 2012 öngörüsünün çok düşük kaldığı noktasında birleşiyor.

Hükümetin, Merkez Bankası ve BDDK gibi kurumların çalışmaları ise istikrarın ve güven ortamının devam edeceğinin göstergesi.

Amerika ekonomisinde beklentiler

Yine Amerikan ekonomisinin büyüme beklentileri, hem bu yıl, hem gelecek yıl için aşağı doğru revize edildi. Avrupa ekonomisinin de büyümesi Amerika kadar olmasa da yine aşağı doğru revize edilmiş durumda.

Tarihinde ilk kez notu kırılan ABD'nin AAA olan notu AA+'ya indirildi.

ABD Merkez Bankası Başkanı Ben Bernanke, Kongre'de yaptığı konuşmada, ABD ekonomisinin 'tökezlemek üzere' olduğunu ve daha fazla adım atılması gerektiğini söylemişti.

Fed, 21 Eylül'deki toplantısında, ekonomideki büyümeyi desteklemek ve borçlanma maliyetlerini düşürmek amacıyla uzun vadeli Hazine tahvili satın almak için 400 milyar dolarlık kısa vadeli tahvil satacağını açıklamıştı.

Gösterge faiz oranını Aralık 2008'den bu yana değiştirmeyen Fed, bir dizi tahvil satın alma programıyla bilançosunu 2,8 trilyon dolara çıkarılmıştı. Bu yılın ilk yarısında yüzde 0,9 büyüyen ABD'de işsizlik oranı yüzde 9 seviyesinde.

Albaraka'nın İlk Genel Müdürü Yalçın ÖNER'den Çeyrek Asırlık Başarının Sırrı

Albaraka'nın ilk genel müdürü Yalçın Öner, çeyrek asrı geride bırakan kurumun başarı sırlarını anlattı. Ortakların birbirine olan güveninin bereketli bir ortam oluşturduğuna işaret eden Yalçın Öner, kurumda sürekliliği sağlayan kararı şöyle özetledi: "Albaraka'nın bana göre kaderini değiştiren olaylardan bir tanesi şuydu: Ben yönetim kurulundan bir karar çıkardım. Buna göre alınacak bir personeli, bir üst amiri aday gösterecek. O seçecek, atama, tayin için getirdiğinde iki üstü amir sadece 'Evet veya hayır' diyebilir. Bu karar, düzeni ve sistemi sağlayan bir uygulamaya dönüştü."

Yalçın Öner

Yalçın Öner, Türkiye'de Katılım Bankacılığı'nın ilk uygulaması olan Albaraka'nın ilk genel müdürü... Dolayısıyla o, aynı zamanda sıfırdan doğan bir sektörün ilk tanıklarından... Kendisiyle çeyrek asrı geride bırakan sektörün lokomotifini Albaraka'nın gelişimini ve başarı sırlarını konuştuk:

Katılım Bankacılığı ile nasıl tanıştınız?

19 sene devlette çalıştım, 7 sene de özel sektör var. 7 yıl, Yatırım-Finansman diye o yılların en iyi broker firmalarından birisinde çalıştım. Özel sektöre yabancı değildim, hatta özel sektörün tam içindeydim. Niye? Çünkü para fevkalade önemli. Öyle olaylar oluyor ki, insanlar bu para işleriyle ilgili çalıştığı kimselere zamanla çok büyük bir itimat besliyorlar. Başka türlü de olması mümkün değil... Hatta öyle şeyler oluyor ki, portföy

sahibi kimseler, her zaman değil ama aralarında ailesinin dahi bilmediği bir takım servet faktörlerini o yatırım yaptığı kimselerle paylaşıyorlar. Bazen tehlike de oradan kaynaklanıyor. O kadar çok itimat oluşuyor ki, her şeyini o kimseye bırakıyor.

Dolayısıyla ben, Yatırım Finansman'da, genel müdür yardımcısıyken Banker Kastelli zamanına denk düşen o kritik dönemde Yatırım Finansman, faaliyetini sonuna kadar sürdüren, kârlı ve başarılı en büyük şirketti. Aşağı yukarı o piyasanın yüzde 45'ine sahip olan bir şirketti. Yani konu benim için yabancı değildi, fakat farklıydı. Farkı da şu: Faizsiz Bankacılıkla ilgili birtakım şeyler söyleniyordu, ancak o zaman Türkiye'de çok fazla bir uygulaması yoktu. Dünyada uygulandığı söyleniyordu, ancak sistemle ilgili çok fazla bir şey bilinmeyen bir dönemdi.

Devletle hiç iş yapmayan aile

Albaraka'ya nasıl dahil oldunuz?

Birçok şey nasip işi... O zaman davet üzerine geldim. Beni Kemal Unakıtan bey tanır. Tesadüf ikimiz de hesap uzmanıyız, ama aramızda çok zaman farkı var. Kemal bey, Mustafa Topbaş beye söylemiş... Enteresan bir şey, ben Topbaş diye bir ailenin olduğunu bilmezdim. Topbaş ailesiyle 25 yıldır çalışıyorum, hakikaten bu büyük bir mazhariyet, şans ve büyük bir mükafaat benim için.

Topbaş ailesini o zaman niye bilmediğimi bazen düşünüyorum. Sebep aslında çok basit: Aile eski, varlıklı olmasına rağmen devletle hiç çalışmamış. Tamamen özel sektörde iş yapmış. İnsanlara devamlı maddi-manevi yardım eden bir aile...

Devletle iş yaparak zenginleşilen Türkiye için farklı bir durum, öyle değil mi?

Tabii... Herkese yardım etmişler... Hani 'Sağ elin yaptığından sol elin haberinin olmaması' derler ya, onun gibi... Bu tip hayır işlerine, tesadüfen oradaysam şahit olmuşumdur. Bizim de kismetmiş, Mustafa Topbaş bey ve Kemal beyle konuştuk, o konuşmadan sonra kurum ve şahsım yönünden bazı endişelerim oluştu. İkinci konuşmada teşekkürlerimi sundum ve 'Beni affedin' dedim. Nasipmiş 2/1/1985 günü göreve başladım.

Neden 'Affedin' dediniz?

O kısımlar özel... Buraya ilk geldiğim zaman Şişli'deki Şetat Han'da Korkut Özal beyin o zaman bir ofisi vardı. Akabe İnşaat'ın da bir ofisi vardı... Bize orada bir oda verdiler. Ben vardım, Selim Seval diye bir arkadaşımız var. Abdullah Tivnikli, Fikret Kayaçan beyler vardı... Bir odanın içine dolduğumuz günler...

İlk fırsatta bir yer arandı. O zaman Dedeman Oteli'nin yanındaki Dedeman İş Merkezi'nde... Sermayenin büyük bir kısmı Suudlu Dallah Grubu'nundu. İslam Kalkınma Bankası'nın yüzde 10'luk hissesi var.

O zaman bu operasyondan sorumlu Dr. Temimi isimli bir arkadaş vardı ve 'Bize yarım kat da yeter' diyordu. Ben ne yapacağımızı sordum, fonu toplayıp devlete vereceğimizi söylemişti. O zaman ben dedim ki, 'Bize ihtiyaç yok, yani al-ver... Bir kişi yapar bu işi.'

'Ne yapalım, ne edelim' derken ben bir takım alım-satım işleri yapmayı önermiştim. Mustafa Topbaş bey çok iyi bir işadamı... Benden 6-7 yaş küçük. Ama ben ve hepimiz çok şey öğrendik kendisinden. Hâlâ da öğrenmeye devam ediyoruz. Allah razı olsun... Tabii o muhterem ailenin verdiği ve aileden gelen bir takım meziyetler var. Daha uzağı gören bir kimse... Sağolsun o dedi ki, 'Yarım kat falan olmaz, tam olsun. Hatta 1,5 kat olsun.' Dolayısıyla biz Şetat Han'dan sonra ilk aşamada Dedeman İş Merkezi'nde 1,5 katla işe başladık.

İnce elenip sık dokundu

Sonraki süreç nasıl gelişti?

Personel alımları başladı. İnsanların o aşamada haklı olarak bir tereddüdü vardı: Bu iş nedir, ne olacak, şekline... Biz bir de faizsiz çalışmaya yakın kimseleri almak durumundaydık. Örneğin uzun süre dışişleri müdürü aradık. O zaman bütün dış işler müdürleri bayandı. En sonunda Selçuk Tamer arkadaşımızı bulduk. Selçuk bey, çok iyi İngilizce bilen, Tarsus Amerikan ve Mülkiye mezunuydu... Anlatmak istediğim şey: O zaman bir takım zorluklar vardı. İnsanları almak kolay, 'Git' demek zor...

Kadroları titizlikle oluşturduk. İlk ekip olarak çok zorluk çektik. Çünkü o zamanki ismimizle Özel Finas Kurumları (ÖFK), Türk hukuk sistemine yamanmış durumdaydı. ÖFK'ler kuruldu, ancak mevcut sisteme yerleştirilmedi. Uzun zaman da devlette üvey evlat muamelesi gördü. Ben bunları yaşadım. Ben buraya geldiğim zaman çok insan taniyan birisiydim. Buna rağmen, Albaraka'dan geldiğimiz öğrenilince kamuda birçok kapının kapandığını gördük, maalesef... Hakikaten o günler zordu. Maalesef o zamanlar peşin hükümlerle karar veriliyordu. O zaman BDDK yoktu ve biz Merkez Bankası'na bağlıydık. Oradaki bir-iki arkadaş hariç bize her zaman maalesef üvey evlat muamelesi yapıldı. Bu durum kurum çalışanlarının hayatına da yansdı. Albaraka'ya çok büyük hizmeti olan, genel müdürlük de yapan merhum Dr. Adnan Büyükdeniz, çok iyi yetişmiş, çok değerli bir arkadaştı. Boğaziçi mezunu ve London School of Economics'te eğitim görmüş. Doçentlik sınavında jüride yer alan bir

hocanın yazılan tezi hiç okumadan menfi oy vermesi olayını yaşadı arkadaşımız.

Denetim açısından baskı oldu mu?

Faizsiz bankacılığın en önemli özelliği, tüm faaliyetlerini ortak ve hesap sahipleriyle kamuoyuna açık tutmaktır, şeffaf çalışmaktır. Bu nedenle o yıllarda hiçbir mecburiyet olmamasına rağmen Albaraka bağımsız bir denetçiyle çalıştı. Raif bey ilk dış denetçimiz oldu. Bankalar Yeminli Murakıpları ilk defa hesaplarımıza bakmaya geldiği zaman dediler ki: 'Siz defter falan tutuyor musunuz?' Gayet tabii... Şu anda tasfiye olan bir bankadan gelen ve orada düzgün defter tutulmadığını belirten bu murakıp arkadaşlar bizim kayıtlarımızı görünce şaşırılmıştı. Devletten gelen menfi tutum o kadar içimize yerleşmiş ki, mecburi olmayanları da yapıyorduk. Bize en büyük desteği de bu Bankalar Yeminli Murakıpları verdi. Çünkü onlar olanların farkındaydı.

Öğrenerek öğretme

Piyasaya nasıl açıldınız?

Biz ticari bir şirket gibi gözüküyoruz, ancak yarı kamu kurumu gibiyiz. Devletin verdiği yetkiyle fon topluyoruz, onu kullanıyoruz. Bu nedenle işlemleri nasıl yaptığımız dahil hepsini açacağız dedik. Topladığımız fonları nasıl kullanıyoruz, ne biçim insanlar çalışıyor? Bunların hepsinde çok açık olmamız lazım. Kendimizi anlatmak için İstanbul başta olmak üzere belli başlı kentlerde ÖFK'leri tanıtıcı seminerler düzenledik. Bu seminerlere o bölgenin ticaret ve sanayi odası yardımı ve çokcası bu tip kurumlara gönül bağıyla bağlı olan iş sahipleri veya varlık sahipleriyle seminerler düzenledik. Sorulan soruları yazılı hale getirdik ve sorulara devamlı yazıyla veya sözel olarak cevaplar verdik. Eğer yanlış yapıyorsak gayet tabii ki onları düzelttik. Biz bir yandan kendimizi öğrenirken bir yandan da kamuyu aydınlatmaya çalıştık.

Bu süreç ne kadar sürdü?

7-8 sene yoğun bir şekilde yaptık bunu. Çünkü bir iddia ile çıkıyorsunuz ortaya. Yoksa vebal olur. Doğru mu,

yanlış mı yapıyoruz diye devamlı ilim adamlarına danıştık, hatta yazılı olarak onların görüşlerini aldık. Aldığımız cevap eğer bizi tatmin etmiyorsa uygulamadık onları... Niye? Çünkü zaten bir sürü noksanımız var. Bir de bu kadar hesap sahibinin vebalini alma lüksümüz yok. Dolayısıyla çok titiz hareket ettik.

Müşterilerin yaklaşımı nasıl oldu?

Kurumsal müşteri bulma gücümüzü yaşıyorduk. Çünkü alışılmış bir sistem vardı. Halihazırda yıllardır bankayla çalışmanın bizimle işe başlayabilmesi için yeni prosedürleri yerine getirmesi gerekiyordu, özellikle mali müşavirler de böyle bir başlangıç için isteksizdi. Büyük bir şirkette iş sahibine, "Sembolik bir işlemle başlayalım, memnun kalmazsanız devam etmezsiniz. Bu nedenle lütfen bize yardım edin" dedim. Kurumun mali müşaviri tanıdığım bir öğretim üyesiydi ve sistemi biliyordu. Fakat değişik nedenler ileri sürdü. Ancak iş sahibi muhterem bir insandı ve başlanması için talimat verdi. O şirket, ondan sonra bütün finans kurumlarıyla çalıştı ve faaliyetlerinin önemli bir kısmını da bu sistemle yaptı. Çünkü sistem daha ucuz. Şirketler için finansman maliyeti de önemliydi.

Krizler daha da güçlendirdi

Krizler gelişimi nasıl etkiledi?

Her şeyi yaşayarak büyüdü burası. Her işte iyi gün var, kötü gün var. 1990'da Irak krizi oldu, 1994'te devalüasyon yaşandı. Krizler, bu kurumların daha da güçlenmesine vesile oldu. Çünkü noksanınızı orada görüyorsunuz. O zaman Mustafa Topbaş bey bizim yönetim kurulu başkan vekilimizdi. Ticari anlamda muhafazakar olan Mustafa bey, kendi işlerinde devamlı özvarlıkla çalışmayı tercih ediyordu. Dolayısıyla bu krizler bize hiç zorluk olmadı, biz devamlı yeterli likidite ile çalıştık. Krizlerde bizim yeterli fonumuz olduğu için müşterilerimize kriz günlerinde de istediğini veriyorduk. Bu nedenle krizler bizde bir veya iki gün sürdü. Fakat bunlar bize bir takım şeyler öğretti. Fonların toplandığı iyi günler gibi ödenmesi gereken zor günlere de sürekli hazır olunması gerektiğini yaşarak anladık.

1990 ve 1994 krizinde Albaraka ile iş yapan firmalar hiçbir zorluğa düşmedi. Yani kriz nedeniyle fonlar geri çağırılmadı. Çok sıkıntılar oldu, ancak Albaraka "Tamam, bu devamlı bir ilişkidir" diyerek kimseden ek hiçbir şey talep etmedi. 2001 öncesinde, bankalar kanunu değişmeden önce ÖFK'ler kapansın mı, pasifize mi edilsin diye bir konu gündeme geldi. O zaman bütün basın ve önemli işadamları şunu söylediler: ÖFK'ler, iyi günde, kötü günde kimseye sırtını dönmediler. Ve her kesimden işadamı ve gazeteci, ÖFK'lere destek verdi. ÖFK'ler böylelikle bir takım noksanları da tamamlanarak sisteme katıldı. Yani işdünyası ve basın bize sahip çıktı.

Kalıcı bir ekip oluştu

Albaraka'nın sektördeki yeri nedir?

Biz ilk olduğumuz için bizden sonra kurulan o zaman ki tabiriyle ÖFK'lere de okul görevi yerine getirildi.

Mesela Kuveyt Türk Genel Müdürü Ufuk Uyan bey, Boğaziçi'nden mezun olduktan sonra ilk bizde göreve başladı. Burada çok başarılı oldu, orada da başarılı. Kısa sürede çok eğitilmiş ve canla başla çalışan güzide bir kadro kurduk. Bu değerli kadro zamanla çeşitli kamu ve özel kurumlarda tepe yönetici oldular. Dört katılım bankasının yönetim kademesinde Albarakalı olan çok arkadaşlar var. Hatta 55-60 tane bu durumda olan arkadaş, bir kulüp gibi bir beraberlik kurmuşlar. Belirli zamanlarda biraraya geliyorlarmış. Yemek yiyip eski günleri konuşuyorlarmış.

Bizde sermayedarlar, yöneticilerle ilişkiyi kesmedi. Benden sonraki Genel Müdür Osman Akyüz bey de bizde yönetim kurulu üyesi olarak devam ediyor. Bu sayede kurumda bir devamlılık sağlandı. Bu fevkalade önemli.

Genelde bankalarda her kademedede bir-iki yılda bir transfer olur. Bir iki yıl sonra burada çalışıyor olmayabileceğini bilen birisi Allah korusun gözünü karartıp bazı şeyleri yapabilir. Ancak bizim hepimiz burada kalıcıydık. Ben arkadaşlara her zaman "Bizim kaçacak yerimiz yok" derdim. Onun için her şeyi düzgün yapmamız lazımdı. Devamlılığın bize kazandırdığı çok şey var. Burada çok iyi bir kadro oluştu. Üst kademe krizleri de yaşadı. İyi günleri de, kötü günleri de gördü. Krizi yaşamayan bir insanın bunları kitaplardan öğrenmesi mümkün değil. En iyi öğrenme şekli biliyorsunuz yaşayarak öğrenmek. Dolayısıyla burada çok iyi bir kadro oluştu. Rahmetli Adnan Büyükdeniz'in genel müdür olduğu dönemde kadroda her biri genel müdür olacak başka arkadaşlarımız da vardı. Yani o zaman Adnan bey tek genel müdür adayı değildi. O kadroda en az 3-4 tane genel müdür olabilecek arkadaş vardı. Bu büyük bir olay. Başarılarımız, tüm kadromuzun başarısı. Bugün de aynı şey geçerli...

Genel müdürlüğü neden bıraktınız?

1994 krizinin olumsuzlukları temizlendikten sonra belli bir yaşa geldiğimi belirttim ve 11 yıldır sürdürdüğüm genel müdürlükten affımı istedim. O zaman 57 yaşındaydım. Yıl sonunda olabileceğini söylediler. 11 yıl hakikaten yorulmuştum. Bu süre zarfında ne izin kullanabildim ne de dinlenebildim... Artık zamanımı kendime ve aileme ayırmak istiyordum. Sağolsun patronlarımız da, emekliliğimi takip eden aydan sonra yönetim kurulu üyesi olarak devam etmemi uygun gördüler. 14 senedir de yönetim kurulu üyesi olarak devam ediyorum. Benden sonra da Osman Akyüz, Fehmi Akın ve rahmetli Adnan Büyükdeniz, Fahrettin Yahşi arkadaşlarımız genel müdürlük yaptı.

Karşılıklı güven ortamı

Albaraka'da ortaklık yapısı nasıl?

Suudi Arabistan'da Dallah diye bir grup var. 300'e yakın şirketi çatısı altında toplayan bir aile şirketi... Bu şirketin sahibinin babası, Şeyh Abdullah Kamil Türkiye'de böyle bir şeye gireceği zaman oğlu Şeyh Salih'e diyor ki: İstanbul'a gideceksin. Orada bir dostumuz var, Topbaş ailesi... Onları bulacaksın ve onlarla bu işi yapacaksın. Bunun üzerine Şeyh Salih Kamil İstanbul'a geliyor ve

konusuluyor, ortaklık kuruluyor. Sermayenin aşıya yukarı yüzde 70'i o aileye ait, yüzde 10'u İslam Kalkınma Bankası'nın, yüzde 20'de yerli sermaye, ancak bunun herhalde yüzde 17'si Topbaş ailesine ait.

Birbirlerini burada biraz daha iyi tanıdıktan sonra Şeyh Salih Kamil (İlk yıllarda bize yönetim kurulu başkanlığı yaptı), Topbaş ailesine saygısından dolayı mevcut elemanlarının en iyilerini bize gönderdi. Bizim yönetim kurulu, Suud'un en kalifiye elemanlarından oluştu. Bunların arasında ABD'den doktorası olan iki kişi vardı. Aynı zamanda, kayınbirader ve enişte, yönetim kurulunda görevlendirildi. Herkes biliyordu ki, Şeyh Salih nezdinde, Dallah Grubu nezdinde Albaraka'nın özel bir yeri var. Topbaş ailesinin özel bir yeri var. Bu çok önemli bir şey. Sürekli beraber olduğumuz için özel durumlar yaşama imkanım oldu. Şeyh Salih'in birkaç defa, hem yönetim kurulunda hem de birkaç iş toplantısında 'Eğer Mustafa Topbaş bey kardeşim herhangi bir işte 5 koyarsa kalan 95'i ben tamamlarım dediğine şahit oldum ve hep bu şekilde hareket etmiştir. Ama ne oldu? Türkiye'de enflasyonun yüksek olduğu dönemlerde biz de onları riskli işlere sokmadık. 8-9 ülkede daha Albaraka var, o şirketlerden bize Türk şirketleri ile ilgili bilgi sordukları zaman biz onlara ücretsiz yazılı bilgi temin ettik. Allah'a şükür bu işlerde olumsuz hiçbir şey olmadı.

Düzeni kuran kritik karar

Albaraka'nın yönetim sırrı nedir?

Albaraka'nın bana göre kaderini değiştiren olaylardan bir tanesi şuydu: Ben yönetim kurulundan öncelikle bir karar çıkardım. Buna göre alınacak bir personeli, birinci amiri aday gösterecek. O seçecek, atama için getirdiğinde iki üstü sadece 'Evet veya hayır' diyebilir. Fakat 'Ben senin adayını beğenmedim, bak şurada şu aday var' demeye hakkı yok, sadece evet ya da hayır... Ne oldu o zaman? Beğenilmediği zaman başka bir aday getiriyor o arkadaş. Dolayısıyla biz burada yetkililerimizin çalıştığı arkadaşları veya amiri ile problemi olma durumunu hiç yaşamadık. Bu sistemde kimsenin bana söyleyecek bir şeyi kalmadı. Çünkü kendisi seçiyor.

Bu karar, düzeni ve sistemi sağlayan bir uygulamaya dönüştü.

Yönetimle ilgili ikinci prensibim, ben tam ittifak olmayan hiçbir kararı almadım. Hâlâ da öyle devam ediyor... Ben 11 yıllık genel müdürlük yaptım Albaraka'da, 14 yıl da yönetim kurulu üyesiyim. Ve benim burada arkadaşlara telkinim: Herkesi dinleyelim, herkes medeni ölçülerle görüşünü söylesin, ama bir tereddüt varsa onu giderecek ilave çalışma yapılsın. Çünkü ittifak olmaksızın çoğunluğun hatırına alınan kararlarda hep problem yaşadık.

Topbaş ailesi Allah'ın bir lütfü

Topbaş ailesiyle çalışmanız nasıl yürüdü?

Mustafa Topbaş bey, ilk başlarda bütün işlerini bırakıp buraya gelmiştir. Duruma bakmıştır, sormuştur, bizi yönlendirmiştir. Eğer iyi şeyler olmuşsa hep Mustafa bey sayesinde. Mustafa bey hakikaten çok zeki, çok iyi bir işada-

mı, binlerce maaşallah... Çok da hayırsever bir işadamıdır. Her birimiz, Mustafa beye bir soru yönelttiğinde kendisinin ne cevap verebileceğini biliriz. Çünkü tutarlı bir insan. Ben her şeyimi sordum. Hatta farklı görüşlerim de olmuştu. Hep de faydasını gördüm. Mustafa beye sorup da cevabını alamadığımız konu herhalde çok azdır. Bir de kararları maaşallah çok çabuk verir. 25 senede benim gördüğüm nadir durumlardan birisi şudur 'Abi çok acil mi? Çok yorulduk, acil değilse yarın görüşelim'... Geriye dönüp baktığımda 'Bu gerçekten bize Cenab-ı Allah'ın bir lütfü' diyorum. Benim gibi bir adamın böyle bir yerde böyle insanlarla çalışma fırsatı olmuş... Böyle insanlarla çalışmak çok önemli bir mazhariyet. Bu büyük şans için Allahıma şükrediyorum. Düzgün çalışan bir aile... Cenab-ı Allah inşallah onları hep mükafaatlandırır.

Merdiven birer birer çıkılır

Bir tavsiyeniz var mı?

Ben devlette olsun, özel sektörde olsun her kademede çalıştım. Bunun insana kazandırdığı önemli bir şey var. Ben arkadaşlara hep şunu söylüyorum: Bir insan, doğrudan genel müdür olursa, örneğin 30 yaşında birisini genel müdür yapmışsınız, 55-60 yaşına kadar çalışacaksa (30 yıl genel müdürlük devam ettirilebilir mi? Çok zor...) ve bir şekilde işinden ayrıldığını düşünün... Genel müdürlükten ayrılmış bir arkadaşın iş bulması fevkalade zor. Dolayısıyla bir yere çıkarken merdivenler boşuna yapılmamış. Şimdi asansörler var, ama asansörlerde kazalar var, merdivenlerde bir problem yaşanmıyor. Kademeleri yaşamak ve uygun görüldüğünde terfi, tayin beklemek, her birimize huzur getirir, diye düşünüyorum.

Bu vesileyle Albaraka camiasına, bize güvenerek destek veren sayın ortak ve müşterilerimize, değerli çalışma arkadaşlarımıza şükran ve saygılar sunuyorum.

Dünya ekonomisinin geleceği: Model gitti, fikir gerekiyor!

2008 yılındaki krizin harekete geçirdiği fay hatlarının artçı sarsıntıları dünyada derinleşerek devam ediyor. Paradigma içi çözüm kalmadı. Pansuman tedavi kar etmiyor. Materyalist batı medeniyeti, maddi cephede kazandırdıklarının yanında sebep olduğu büyük maddi ve manevi çürüme nedeniyle çürük çadır bezi gibi dikiş tutmuyor, pılını pırtısını toplayıp kaybolma sürecine giriyor. Artık bize yol göstermesi beklenen düne ait istatistikler yarını açıklamada kifayetsiz kalırken, sorunları açıklayacak ve çözüm önerecek model de yok.

Unutmayalım, model bitince aranan meta fikirler, değerler ve felsefedir

Modeller çetrefil gerçeğin basitleştirilmiş halidir. Aslında işin aslı değil, faslıdır. Gücünü, eldeki sorunları açıklayabilmesinden ve çözüm önerebilmesinden alır. Bunu yapamadığında artık değerlere, ideallere ve fikirlere dönmek zorundasınız. Nitekim Adam Smith, Milletlerin Zenginliğini yazdı-

ğında ne Walras vardı, ne Marshall. Keza kraldan fazla kralcı kesilen Milton Friedman da yoktu. Karl Marks, Das Kapital'i yazdığına ne merkezi planlama vardı, ne Stalin, ne kolektif mülkiyet.

Yeni şeyler söylemek lazım

Hız. Mevlana'nın buyurduğu gibi, işte bu yüzden tam da şu sıralar "yeni şeyler söylemek gerekiyor." Anlamak lazım, dünya sisteminde taşlar iyice yerinden oynadı. Artık her kriz, katalizör etkisi yapıp, beklenen doğumu hızlandıracak. Bu büyük değişimin sadece iktisadi alana sıkışıp kalması da imkânsız. Sosyal sistemler kendi içinde bir ekosistem, adeta bir vücut gibi parça-bütün tamamlayıcılığı içinde. Demografi, sistemin fay hatlarında yaşanan kırılmanın temel bileşenlerinden biri. Aile de öyle. Keza, doyuma ulaşan, doğal ömrünü tamamlayıp gerileyen sektörler ile yükselmekte olan sektör bazlı hareketler de bize yeni şeyler söylüyor. Çevre ve emtia kısıtları da değişimi tetikliyor. Küresel iklim değişiklikleri bir başka derin dalga. Tarih boyunca olduğu gibi yeni dönemin nimet ve külfeti eşit dağılmayacak. Kazananları ve kaybedenleri olacak. Bütün veriler, Türkiye'nin kazananlar arasında yer alacağını gösteriyor. Nitekim Türkiye'nin yükselişi birçok cephede karşı konulmaz bir ilgi odağı oldu. Adeta mercek altına alındı. Bu arada Türkiye'nin meğerssem en büyük zenginliği güven, istikrar ve halkın hakimiyeti imiş!

Komşularla sıfır sorun stratejisi

Son yıllardaki komşularla sıfır sorun stratejisi ile çevremizdeki bütün halkların gönlünü kazandık. Rejimler gider, halklar kalır. Biz o ülkelerde zama-

nında önce halkları kaybetmiştik. Libya'da Fransa Cumhurbaşkanı ve İngiltere Başbakanı adeta bir 'sömürge valisi' gibi yapayalnız kalırken, Türkiye Başbakanı Recep Tayyip Erdoğan bu yüzden Anadolu'da miting yapar gibiydi. Nitekim gerçekleştirilen serbest ticaret anlaşmaları, vizesiz geçişler, ihracat destinasyonlarının zenginleştirilmesi de biliniyor.

Alan el değil, veren eliz

Bir başka alanda, insanî alanda da Türkiye kıt kaynaklarına inat etki sahasını hızla genişletiyor. İş 'merhamet'e gelince Anadolu insanı elindeki lokmasını paylaşmakta eşsiz örnekler sergiliyor. Türkiye büyük hortumlamalar sonrasında kendi evlatlarının ellerinde sadece 10 senede küllerinden yeni bir ehlam inşa etti. Artık alan el değil, veren eliz, umuduz. Bunu da sadece maddî olarak görmemek lazım.

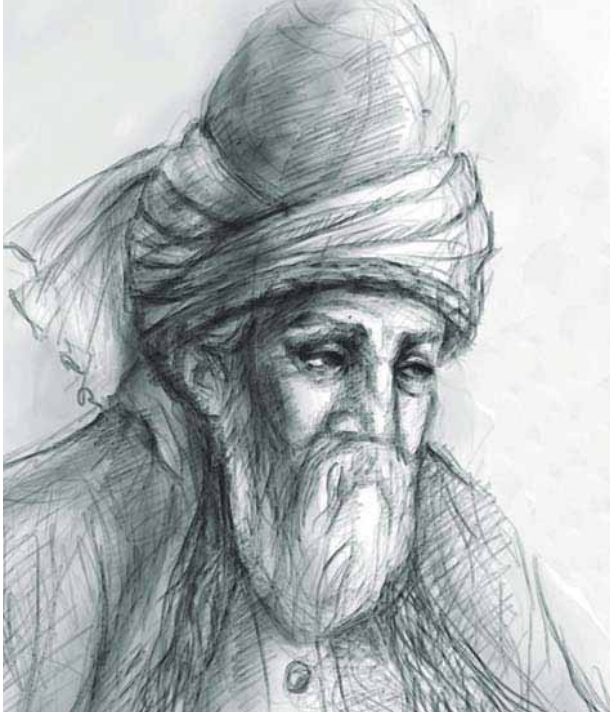
Türkiye Afrika'daki kuraklıkta sağır bir dünyanın kanayan vicdanı oldu. Dinine, diline bakmadan Haiti'de de öyle idik. Keza, Pakistan'ın asrın sel felaketinde yaralarını neredeyse sadece biz sardık. İçten, samimi ve sömürden uzak bu hareketler, Türkiye'nin etkisini dalga dalga artırıyor.

Beyin yapıcı rol

Açıkçası Türkiye artan oranlarda etkin bir küresel barış gücü oluyor. Bu bağlamda Birleşmiş Milletler nezdinde üstlenmeye başladığı 'beyin yapıcı rol' dikkat çekici. İsrail terörüne karşı Türkiye, İran'ın bağcıyı döven yaklaşımına düşmeden, mazlum bir dünyanın sesi-soluğu oldu. Balkanlar'daki korkunç polarizasyonda güvenilir ve yapıcı bir aktör konumuna yerleşti. Rusya ile geliştirdiği stratejik ilişkiler, ABD'nin her dediğine otomatik olarak 'evet' demiyor oluşu dikkat çekiyor. Nihayet, Türkiye'nin ekonomik krizlere karşı sergilediği direnç, ekonomi idaresindeki başarılı denetim ve gözetim mekanizmaları, ekonomi yönetiminin adeta krizde 'model oluşturacak' türden bazı hareketlere girişmiş olması, akıl alan değil veren konuma geçmiş olması da yine dikkatlerden kaçmıyor.

Türkiye kendine güvenip olaylara ideolojik bakmayı bırakıp, iktisadî akıllı ve medeniyet kardeşliğini merkeze alarak yola çıkarsa, bir de etkin iş modelleri geliştirerek kaliteye odaklanıp, iş ahlakını merkeze yerleştirirse, çıkan ürün bizi kendiliğinden model konumuna yerleştirecek.

Prof. Dr. İbrahim Öztürk

*Her gün bir yerden göçmek ne iyi
Her gün bir yere konmak ne güzel
Bulanmadan, donmadan akmak ne boş
Dünle beraber gitti cancağızım,
Ne kadar söz varsa düne ait,
Şimdi yeni şeyler söylemek lazım.*

Mevlana Celaleddin Rumi

Geleceğin Dubaisi: Kuzey Irak

Kuzey Irak Bölgesel Yönetimi kabinesinde henüz 3. yılını doldurmuş olsa da, bir dönem Türkmen Cephesi başkanlığını da yürütmesi sebebiyle, aslında siyaset sahnesinde oldukça eski olan Sinan Çelebi ile görüştük.

Kuzey Irak Bölgesel Yönetimi Sanayi ve Ticaret Bakanı Sinan Çelebi'nin Türkiye'ye sempati duymaktan öte tam bir Türkiyeli ve Türkiye sevdalısı olduğunu söylemek hiçte abartılı olmaz. Kendi ifadesiyle; 'Misak-ı Milli sınırları içinde yer alan bir coğrafyada dünyaya geldiğini, bu yüzden Türk olduğunu' gururla ifade etmektedir. Çocuklarını da Türkiye sevdalısı olarak yetiştiren Sinan Çelebi bununla iftihar etmekte ve hatta en küçük oğlu Ahmet'in şu anda Trabzon'da vatanî görevini yaptığını belirtirken de gözleri dolmaktadır.

1944 yılında Erbil'de dünyaya gelen Sinan Çelebi, orta öğretim ve lise eğitimini tamamladıktan sonra gittiği

İngiltere'de bir süre üniversite hazırlık için gerekli olan lise intibak programını alır. Ancak daha sonra Türkiye sevdası ağır basar ve üniversite eğitimi için İngiltere'yi değil, hep gezip görmek istediği Türkiye'yi tercih ederek Ankara'ya gelir ve Orta Doğu Teknik Üniversitesi'nde (ODTÜ) mimarlık bölümüne devam eder. Mezun olduktan sonra Erbil'e dönen Sinan Çelebi Türkiye ile bağlantısını hiçbir zaman kesmez. İş ziyaretleri, tatiller derken her zaman bir ayağı Türkiye'de olmuştur. Bu durumun bu şekilde gelişmesinde kendisinin "Hocabey" diye andığı dayısı merhum İhsan Doğramacı'nın büyük etkisi olmuştur.

Hayatının tüm önemli kararlarını danıştığı dayısı İhsan

Doğramacı 1915 yılında yani henüz Erbil Osmanlı toprağı iken dünyaya gelmiş ve Kuzey Irak'taki Türkmen halkının her zaman en büyük destekçilerinden olmuştur. Türkiye'deki ilk özel üniversitenin de kurucusu olan İhsan Doğramacı, Erbil'de kendi adını taşıyan, uluslararası düzeyde eğitim verebilecek bir eğitim yuvası kurmayı hedefleyen bir vakıf kurmuş ve bu vakfın yönetimini yeğeni Sinan Çelebi'ye bırakmıştır. Bu vakıf bünyesindeki Bilkent Koleji ilk öğrencileri kabul etmiş ve eğitim-öğretim faaliyetlerine başlamıştır.

Sinan Çelebi'nin eğitimle ilgili çalışmaları sadece İhsan Doğramacı Vakfı'yla sınırlı kalmamış, aynı zamanda bölgede faaliyette olan orta dereceli Türkmen okullarının bakım-onarım, teçhizat ve öğretmen temini gibi hususlarda da dikkate değer çalışmalar yapmıştır. Kuzey Irak bölgesinde faaliyetini sürdüren Türk kolejleri ve üniversitesinin kurulma aşamasında yaşanan sıkıntıların atlatılmasında da Sinan Çelebi'nin büyük emekleri vardır.

Aile boyu tüccar olan Çelebi ailesi, özellikle Erbil şehrinde sanayi ve ticaret anlamında birçok yeniliğin öncüsü olmuştur. Bölgedeki ilk modern buz fabrikası (o dönemlerde bölgenin buz ihtiyacı, uzaktaki dağlardan saman balyalarına sarılarak getirilen ve toprak altına gömülen karın kullanılmasıyla giderilmekteydi), iplik, sabun, bisküvi fabrikaları bunlara birer örnektir.

Kuzey Irak Bölgesel Yönetimi kabinesinde henüz 3. yılını doldurmuş olsa da, bir dönem Türkmen Cephesi başkanlığını da yürütmesi sebebiyle, aslında siyaset sahnesinde oldukça eski olan Sinan Çelebi'yle ilk olarak kabinede görev alma sürecini konuştuk:

Aslında ben kabinede görev almaya istekli değildim. Gerek ticari faaliyetlerim, gerekse de vakıf çalışmalarım nedeniyle oldukça yoğun bir tempoyla çalışmaktaydım. Bu sebeple, Sn. Mesut Barzani'nin bakanlık teklifini hemen kabul etmedim. Dayım İhsan Doğramacı'ya gittim ve durumu onunla paylaştım. O her zamanki gibi 'sen bilirsin' dedi ancak sonunda ekledi; ben seni verdim dedi. Sonradan öğrendim ki, Mesut Barzani bu durumu öncelikle dayımla paylaşmış ve tabiri caiz ise beni istemiş, Hocabey de gerekli kurum ve kişilerle yaptığı istişareden sonra beni "vermiş". Yani Mesut Barzani'nin teklifi aslında formalite imiş. Her neyse bir şekilde bu göreve geldikten sonra ticari faaliyetlerimi durdurdum. İşlerimi kardeşlerime devrettim. Yoğun bir şekilde bölgenin imarı, ticaret ve sanayisinin canlanması, düzenlenmesi ile ilgili çalışmalara başladım. Ancak tüm bu yoğun iş temposunda bile vakıf işlerini aksatmama çaba sarf ediyorum.

Hızla gelişmekte olan ve geleceğin Dubai'si diye adlandırılan bir bölgede görev yapıyorsunuz. Ne gibi zorluklarla karşılaşıyorsunuz? Gelişmiş ülkelerin yıldızı hızla yükselen bölgeden pay alma çalışmaları oluyor mu?

Öncelikle belirtmek isterim ki, bölge olarak çok acılar çekilmiştir. Savaşlar, ambargolar ve iç karışıklıklar neticesinde ekonomi istenilen seviyeye maalesef gelmemiştir. Petrolden elde edilen gelir şu ya da bu şekilde ekonomiye kazandırılmamış ve özellikle bölgenin refah düzeyi yükseltilememiştir. Ancak günümüzde bu durum aynı değildir. Bölge eski rejimin yıkılmasıyla daha demokratik ve şeffaf bir sisteme geçmiş ve bunun neticesinde oluşan güven ortamı yabancı yatırımcıları bölgeye çekmeye başlamıştır. Özellikle Kuzey Irak bölgesinde güvenlik probleminin olmaması, Irak'ın diğer bölgelerine nazaran bulunduğumuz coğrafyayı daha yaşanılabilir ve yatırım yapılabilir kılmıştır.

Sizin de şahit olacağınız üzere, Erbil her geçen gün gelişmekte, dört bir yanda devam eden imar faaliyetleri ile şehir ve bölge adeta yeniden doğmaktadır. Yapılan alışveriş merkezleri, yollardaki bol miktarda son model otomobiller bölge insanının alım gücünün önemli birer göstergesidir. Tabii bu durum zorluk yaşamadığımız anlamına gelmez. Ticaretin kolaylaştırılması ve düzene sokulması anlamında gereken yasal düzenlemelere ihtiyaç olduğu bir gerçektir. Ekonomideki kayıt dışılık oranını geliştirmekte olan ülkeler seviyesine çekebilmek, özelleştirmeye hız verebilmek, uluslararası şirketlerin bölgemizde yatırım yapmalarını sağlamak için gerekli düzenlemelerin yapılması gibi hususlar öncelik arz etmektedir. Burada özellikle belirtmek isterim ki, devlet bazında bölgemize gösterilen teveccühün, çeşitli yatırım teşvik araçlarıyla desteklenerek özel sektörü özendirici bir hale getirilmesi gerekmektedir.

Bölgede faaliyet gösteren çok sayıda Türk yatırımcı var, bu konuda neler söylemek istersiniz? Türk firmalarına tavsiyeleriniz nelerdir?

Ben göreve başlamadan önce bölgede faaliyet gösteren 480-490 civarında kayıtlı (tescil olmuş) Türk firması vardı. 1995-2009 yılları arası döneme denk gelen bu sayı, benim bakanlığım döneminde 930'a çıkmıştır. Tabii bu sayının artmasının birçok sebebi vardır. Öncelikle Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin bölgede konsolosluk açması (Erbil Başkonsolosluğu), devletin hava yolu firması olan THY başta olmak üzere, hali hazırda ikisi özel, üç havayolu firmasının bölgeye seferler düzenlemesi, hükümetler arasındaki sıcak ilişkilerin ve özellikle Sayın Başbakan Recep Tayyip Erdoğan beyin ve Sayın Bakan Zafer Çağlayan beyin bölgeye yaptığı ziyaretlerin katkıları büyüktür. Türk firmalarının burada kısa vadeli yatırım amaçlı değil, kurumsal bir yapı çerçevesinde faaliyet göstererek, bölgeye kök salmaları gerekmektedir. Kalite anlayışının Türk Malı algılamasında hayat bularak, bölgenin gelişimine katkıda bulunmalarını tavsiye ederim.

Sizin de bildiğiniz gibi bölgede çok sayıda yabancı banka faaliyet göstermektedir. Bir Türk bankası olarak Albaraka Türk Katılım Bankası Erbil şubemize ne gibi tavsiyelerde bulunmak istersiniz?

Bana göre bir bölgedeki ekonomik derinlik ve canlılık, o bölgede faaliyette bulunan bankaların sayısına paraleldir. Bölgede yerel bankalar dışında yabancı bankalar, özellikle de Lübnan bankaları 4-5 yıldır aktif olarak hizmet vermektedir. Ancak maalesef Türk bankaları bölgede iş yapan Türk firmalarından çok sonraları faaliyete başlamıştır.

Tabii bu durum geç kalındığı anlamına gelmez. Türk bankaları bölgenin kalkınmasına yardımcı olabilecek büyük yatırımların finansmanını ülke kredileri veya benzeri programlarla gerçekleştirebilir. Düşük oranlı ve uzun vadeli krediler bölgenin kalkınmasına ve bu kalkınmada Türk bankalarının, dolayısıyla Türk firmalarının büyük roller oynamasına yol açacaktır. Albaraka faizsiz bankacılık prensibi esasına göre faaliyet gösterdiğinden dolayı, Albaraka'nın bankacılık anlayışı bölge insanının dini hassasiyetleriyle örtüşmektedir. Faizsiz bankacılık uygulamalarını bölge halkına duyurarak halkın şu ya da bu sebepten bankalara duyduğu genel güvensizliği veya soğuk duruşu yıkabilir, insanların birikimlerini yatırıma dönüştürmelerine ve ekonomiye dahil etmelerine aracılık edebilirsiniz. Bu özelliğinzden dolayı bölgede başarılı olabileceğinize inanmaktayım.

Röportaj: Nurettin Aytuğ / Albaraka Erbil Şube Müdürü

Geçmişle barışık,
geleceğe bakan şehir

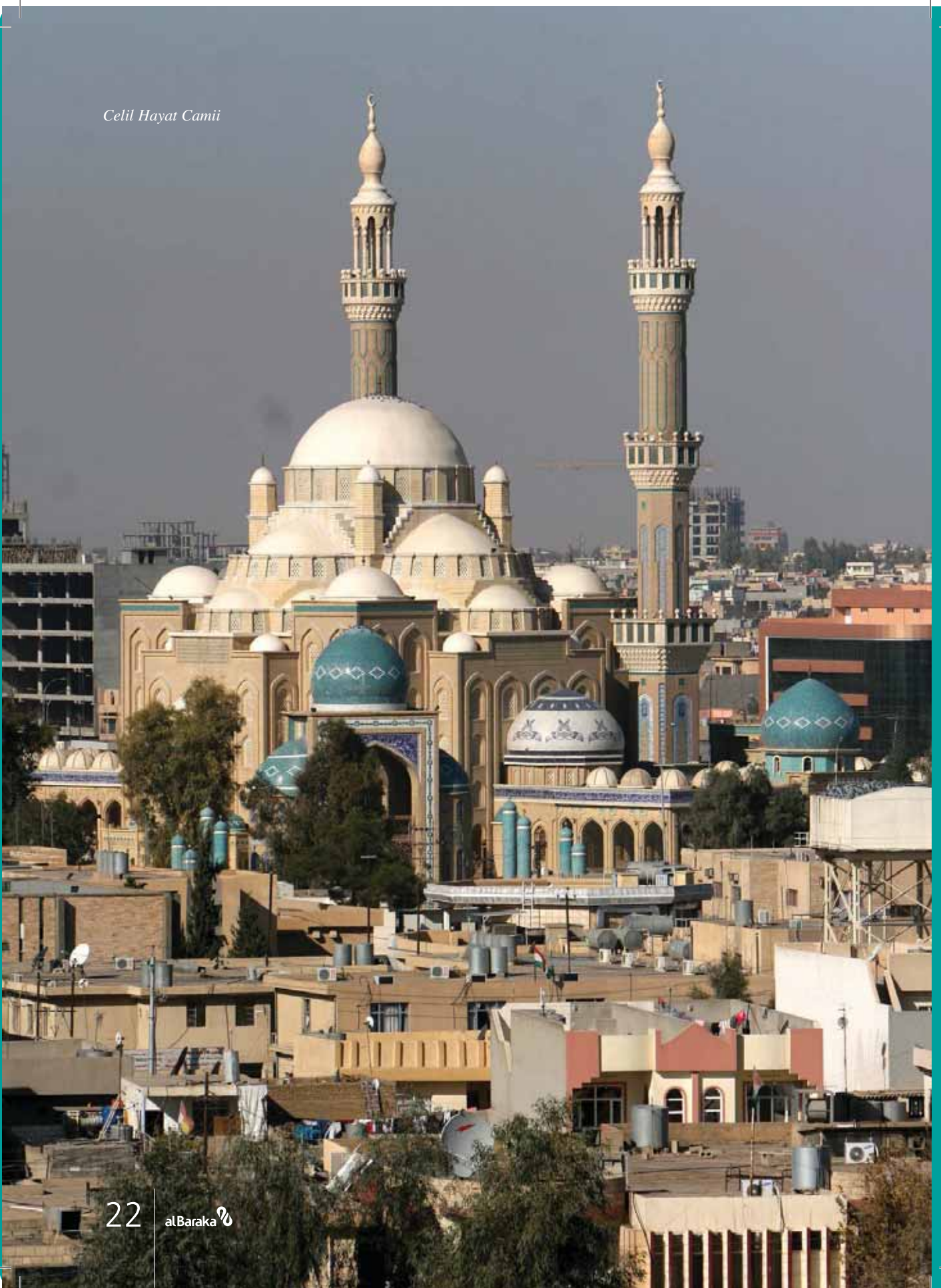
ERBİL

Şanedan Park

Erbil'de son derece canlı bir ekonomik yaşam göze çarpmaktadır ve beklentilerin üstünde bir gelişmişlik düzeyine sahiptir. Özellikle kent merkezi, bol şeritli düzgün yolları, bulvarları ve yeşil alanları ile şehir planlama açısından iyi durumdadır. Kullanılan ve yapımı süren birçok modern alışveriş merkezinde canlı bir sosyal ve ekonomik yaşam mevcut. Bunun yanı sıra birçoğunu Türk firmalarının yaptığı modern rezidans ve sitelerin inşaatı da sürmekte. Yapımı süren birçok inşaat nedeniyle şehir adeta büyük bir şantiye görünümünde. Tabii bu gelişmişliği Irak'ın kendi koşulları içinde değerlendirmek gerekmektedir. Yoksa Erbil'in temizlik, düzen, altyapı, belediyecilik, gelişmişlik ve zenginlik açısından istenilen seviyede olduğunu söylemek mümkün değil. Ancak hızlı ve olumlu yönde bir değişimin varlığı da gerçek.

Celil Hayat Camii

Türk dizilerine büyük ilgi

Erbil'in sosyal, kültürel ve ekonomik yaşamında Türkiye izlerine sıkça rastlamak mümkün. Her şeyden önce sokağa, alışverişe çıktığınız zaman Türkçe konuşabilen birilerine kesinlikle rastlayabilirsiniz. Şehirde Türkmenlerin sayısı oldukça fazla ve esnafın büyük çoğunluğu Türkmenlerden oluşmakta. Bazıları çok iyi Türkçe konuşamamakla birlikte çoğunluğu bizimle rahat bir şekilde anlaşabilmekte. Türkçenin halen nasıl korunduğunu sorduğumuzda aile arasında tamamen Türkçe konuşulduğunu ifade etmekte. Ayrıca Erbil'de beş adet Türkmen okulu bulunuyor ve derslerin yarısı Türkçe okutuluyor. Kültürel yaşama baktığınızda da Türkiye izleri her yerde karşınıza çıkıyor. Türk sanatçıların, sinemasının Erbil'de çok sevildiğine şahit oluyorsunuz. Şehrin ve bölgenin en popüler sanatçısı muhtemelen İbrahim Tatlıses. Zira taksilerde, restoranlarda İbrahim Tatlıses şarkılarını belki Türkiye'de olduğundan daha fazla dinleme imkânına sahipsiniz. Bunun yanı sıra diğer birçok Türk sanatçının da Erbil'de yakından takip edildiğini görebilirsiniz. Arap dünyasını saran Türk dizileri çılgınlığı Kuzey Irak'ı da etkisi altına almış durumda. Doğrudan Türk kanalları ya da Arap kanallarında yayınlanan Türk dizileri büyük ilgi çekiyor ve dizi oyuncuları burada çok seviliyor. Bu arada doğrudan Türk kanallarının izleniyor olmasının bölgede Türkçenin kullanımı ve yayılması açısından önemli etkileri olduğunu belirtmek gerekir. Zira Türkçe bilen bazı kişilere nasıl konuşabildikleri sorulduğunda Türk kanalları aracılığı ile az da olsa Türkçe öğrendikleri cevabını alabilirsiniz. Ve belki de Türkiye'nin Erbil'deki etkinliğini en açık hissedebileceğiniz alan ekonomi. Elektronik, beyaz eşya, mobilya, tekstil gibi alanlarda faaliyet gösteren çeşitli Türk markalarının hemen her yerde bayileri bulunuyor ve girdiğiniz birçok mekânda bu ürünlerin kullanıldığını görebiliyorsunuz. Bunun yanı sıra marketlerde Türk markaları yoğun olarak satılıyor.

Erbil'in ünlü Kayseri çarşısına gittiğiniz zaman satılan aksesuar ve tekstil ürünlerine yakından baktığınızda çoğunluğunun Türkiye'den geldiğini anlıyorsunuz. Türk ürünleri halk arasında kalitesi ile ön plana çıkmış durumda ve Türk malı kullanmak bir itibar unsuru olarak görülüyor. Yaptığımız görüşmelerde birçok Türk inşaat şirketinin Erbil'in değişen yüzünde öncü rol oynadıkları bilgisi veriliyor ki bunu şehri gezerken tespit etmeniz de mümkün. Bölgesel Yönetim sınırları içinde Türk firmalarının yaklaşık 4 milyar dolarlık yatırımı bulunuyor ve inşaat bu miktar içinde önemli bir orana sahip.

Erbil'deki tüm bu Türkiye izlerini bir araya getirdiğiniz zaman şöyle bir tablo ortaya çıkabiliyor: Türk firmalarının yaptığı bir alışveriş merkezindeki restoranda, çalan İbrahim Tatlıses şarkısı eşliğinde çalışana Türkçe sipariş verip Türk markası içeceğinizi yudumlarken kendinizi halen Türkiye'de zannettiğiniz anlar olabiliyor. Şehir gerçekten birçok anlamda Türkiye ile iç içe geçmiş durumda. Erbil halkının Türkiye algısında da son yıl içinde olumlu değişimler yaşandığı söyleniyor. Her şeyden önce Türkler Erbil sokaklarında Türkiye'den gelen kişiler olarak son derece rahat dolaşabilme imkânına sahipler. Hatta çoğu zaman Türkiye'den gelen misafirler ekstra ilgi ve yakınlığa da neden olmakta.

Ne İran ne Suriye, model ülke Türkiye

Değişen algının ötesinde Erbil halkının yaşam tarzı olarak kendine Türkiye'yi model aldığını söylemek yanlış olmayacak. Birçok yetkili siyaseten ne İran ne de Suriye'nin kendileri için çıkış olmayacağını, Türkiye'nin gelişmiş ekonomisi, Batı ile sınır olması, Avrupa Birliği ile ilişkileri ve yaşam tarzı ile kendileri için tek çıkış kapısı olduğunu ifade etmiştir. Halkın da son yılların getirdiği refah ile beraber Türkiye'dekine benzer bir yaşam tarzına daha yaklaştığı söylenebilir. Modern alışveriş merkezlerindeki canlı ortam, toprak evlerden modern residans ve sitelere taşınmaya başlayan halk, yeni ve lüks arabalarla gezen insanlar bunun örnekleri. Dolayısıyla son yıllarda Türkiye'nin Ortadoğu'da artan "yumuşak gücü"nü Erbil'de de etkisini hissettirdiğini söylemek yanlış olmayacak.

Dünya üzerinde Türkiye imajının bu denli yüksek olduğu bir yer herhalde yoktur. Türkiye de pek tanınmayan markalar bile Erbil'de yüksek kaliteli Türk malı imajından yararlanıp ciddi cirolar elde etmekte. Dizilerden veya Türkmen komşusundan, arkadaşından çat pat da olsa Türkçe öğrenmiş taksi şoförü ile kolaylıkla konuşabiliyor, Türkiye ve Türkler hakkındaki övgü dolu sözler dolayısıyla koltuğunuz kabarırken, yolculuk sonunda taksicinin taksi ücretini almak istememesi jesti karşısında uygulanabiliyorsunuz. Bölgede bulunup da Türkiye'nin artan ticari ve siyasi gücüne hayran olmamak ve gururlanmamak mümkün değil. Bugüne kadar şu ya da bu şekilde göz ardı ettiğimiz, gereken önemi vermediğimiz bölge halkı ve ekonomisi ile ilgili ticari fırsatların artık Türk firmaları tarafından çok daha iyi biçimde gözlemlendiğini ve aksiyon alındığını söyleyebiliriz.

Türk iş adamları pratik çözümler üretiyor

Kültürel olarak düşünüldüğünde, Türk iş adamları Batılı iş adamlarına nazaran, sıkıntıların yaşandığı ve henüz yerleşmemiş piyasa koşullarında çok daha pratik çözümler elde ettiğini ve dolayısıyla daha başarılı olduklarını rahatlıkla ifade edebiliriz. O zaman Ortadoğu'ya açılan bu ilk kapı niteliğindeki bölgede özellikle Fransız, İngiliz ve Amerikalıların bölgede at koşturup hakimiyet kurmalarına hayıflanmak yersizdir. Şimdi kültürel, tarihsel ve dinsel bağları tazeleyip sadece ticari fırsatları değil aynı zamanda siyasi olarak da bölgede etkili olmak zamanıdır. Elbette sadece batılı dillere ve kültüre ilgi duyan genç kitleyle bunu başarmak imkânsız. İranlı veya Arap bir arkadaşımızın İstanbul'daki tarihi bir çeşme üzerinde yazılanları rahatça okuyabilmesi ve bizim tek hecesini bile okuyamama durumu karşısında duymamız gereken mahcubiyetin tarihsel yaftalarla sıvanması paradigmasına başvurmaktansa, ön yargılarımızı ve tarihsel klişeleri bir tarafa bırakıp mevcut sıcak ilişkilerin daha da güçlendirilmesine çalışılması gerekmektedir. İşte tüm bu bahsedilenler dikkate alınır ve gerçekleştirilirse işte o zaman gerçek büyük Türkiye ortaya çıkacaktır.

Nereye gidilir?

Kayseri Pazarı

Kayseri Pazarı, şehrin en renkli mekânlarından. Pazar, bir yanda ışıl ışıl kuyumcu dükkânları, diğer yanda sobacılar, bir başka tarafta allı pullu mahallî kıyafetler, semaverler, fincan takımları, baharatçılar, cam eşya satanlarla sanki bir zaman çarşısı...

Erbil'in en büyük çarşısı olan tarihi Kayseri Pazarı, özellikle yabancı turistler ile kente gelen protokolün uğramadan geçemediği, ilgi odağı mekânlardan biri. On kapısı bulunan çarşının içinde bir de cami var. Aslında 204 dükkandan oluşan tarihi pazar, yeni eklenen dükkânlarla epeyce genişlemiş. Şimdilerde 600 dükkânla Erbillilerin hizmetinde.

Osmanlı döneminde, çarşının şimdiki yerinde kervansaraylar bulunduğu, alışveriş için kaleye gelen yabancıların hayvan ve yüklerini buraya bıraktığı rivayet ediliyor. Çarşının adı o dönemlerde de Kayseri imiş. Son zamanlarda kuyumcu, giyim, telefon dükkânlarının açılması bile çarşının tarihsel özelliğini değiştirmemiş. Tarihi boyunca her derde deva kurutulmuş bitkilerin, çeşit çeşit otların ve yüzlerce tür baharatın bulunduğu dev pazar, insanların a'dan z'ye aradığı her şeyi bulduğu bir mekân.

Doğal ürünlere yönelmeyi henüz yeni keşfetmemize rağmen, Lokman hekimleri yetiştiren Anadolu, yüzlerce yıldır bitkilerin şifalı gücünü, Ortadoğu'dan Erbil'e, Kayseri Pazarı üzerinden dağıtmış. Köy ve tulum peynirleri, ev pastirmaları, pekmez, helva, kahve çeşitleri, kuruyemiş ve baharat çeşitleri, lokum, şekerleme, sucuk ve bakliyatların sergilendiği pazar, bu geleneksel özelliğini kolay kolay yitirmeye pek niyetli görünmüyor.

Minare

1190 yılında inşa edilen Minare, şehrin en eski yapılarından. Belirli bir kısmı geçen zamana dayanmasa da, geriye kalan kısmı bile büyük bir ihtişamla şehre beklilik etmeyi sürdürmekte. Ayrıca Minare'yi içine alan park, uzun yürüyüşlerden sonra dinlenebilecek bir yer. Ağaçlandırma ve süs havuzlarının yer aldığı Minare parkı içinde ayrıca teleferik sistemi mevcut ve yerli yabancı misafirleri hizmetine sunulmuş.

Erbil Kalesi

Asurlular zamanından kalan Erbil (Arba-İlu) Kalesi, 1190'da Muzafferiddin-Kökböri tarafından yenilenmiş. 1731'de Nadir Şah'ın kuşatması sonunda tahrib olan kale, Osmanlı döneminde 1849 yılında tamir edilmiş. Bugün sağlam durumda.

Yukarı Erbil olarak bilinen kale ve kale içindeki mahal- le, köni şeklinde yığma bir tepe üzerinde bulunmakta. 15 m. yüksekliğinde surlarla çevrili Erbil Kalesi, XIX. yy. da savunmadan çok yerleşme alanı olarak kullanılmış. Geniş duvarların üst kısımları geriye doğru daralan asma katlar şeklinde konak, ev, depo gibi yapılar şekline dönüştürülmüştür.

Kalenin, bugün üç kapısı mevcut olup, modern trafiğe elverişli hale getirilmiştir. Kale içindeki evler yüksek duvarlarla çevrili, dar sokaklarla geçilen birer küçük kale niteliği taşımaktadır. Yığma tepe altında, kubbeli dehlizler ve sarnıçlar mevcut. Ancak tamirat ve iyileştirme çabaları sebebiyle kale içindeki meskenler boşaltılmış, kale tarih meraklılarının beğenisine sunulmuştur.

Ne yerir?

Aslında Türk damak tadına çok yakın olsa da, Erbil mutfağının kendine özgü lezzetleri mevcut.

Özellikle bol sumak baharatlı kebabı, bizdeki içli köfte- nin yakın akrabası olarak tanımlayabileceğimiz Kubbe ve kendine özgü Türkmen Dolması mutlaka tadılması gereken lezzetler. Alışageldiği lezzeti ve damak tadını bırakmak istemeyenler Erbil sokaklarında sık rastlanabilecek Türk girişimcilerin açtığı restoranlara da uğrayabilir.

Albaraka Erbil Şubesi

Soldan Sağa: Arakan Sahaeed, Mohammed Mohialdeen, Ahmet Akif Düzdağ, Nurettin Aytuğ, Yılmaz Uğur Ay, Husam Talal Taw Al Hayali, Soran Hama Ali, Sattar Jabbar

Nurettin AYTUĞ- Erbil Şube Müdürü

Gelişen bölgeye tecrübeli bankacı

Erbil Şubesi, yaşadığı sıkıntıları atlatan ve yaralarını sarmaya başlayan Mezopotamya'nın kadim şehri Erbil'de Albaraka Türk'ün ilk yurt dışı şube tecrübesi olarak 04 Ağustos 2011'de faaliyete geçti.

Albaraka Türk Erbil Şubesi'ni, 30 yıllık iş hayatının 12 yıllık süresini çeşitli illerde şube müdürlüğü ile devam ettiren deneyimli bankacı Nurettin Aytuğ yönetiyor. 30 Aralık 1962 Denizli/Acıpayam doğumlu olan Nurettin Aytuğ, bankacılık kariyerine Kuveyt Türk'te başlamış, daha sonra sahaya inerek Bank Asya'da çeşitli kademelerde görev yaptıktan sonra 2003 yılında Albaraka Türk ailesine katılarak, Konya Şubesi ve Konya Sanayi Şubesinden sonra Denizli şube müdürlüğü görevini üstlenmiştir. Katılım bankacılığı teorisi ve pratiği hakkında geniş tecrübe sahibi olan Nurettin Aytuğ, sadece şubenin bulunduğu Erbil şehrine değil, çevredeki Süleymaniye, Duhok, Zaho ve Kerkük gibi çevre illere de hizmet vermeyi amaçladıklarını, orta ve uzun vadeli hedeflerinin de bu şehirlerde şube açmak olduğunu, muhafazakâr karakterdeki bölge insanının faize karşı olan hassasiyetinin analiz edildiğini ve pazarlama faaliyetlerini Albaraka Türk'ün çalışma prensiplerini yerel halka ve firmalara anlatma çabalarına paralel yürüttüklerini kaydetti. Ankara Üniversitesi Arap Dili ve Edebiyatı mezunu olan ve aynı zamanda da iyi derecede İngilizce bilen Nurettin Aytuğ, evli ve beş çocuk babasıdır.

Basın mensuplarıyla buluşma

Türkiye'nin ilk katılım bankası olarak istikrarlı büyümesini sürdüren Albaraka, 2011 yılı sonuna kadar 17 şube açarak şube sayısını 125'e çıkartırken, 2010 yılında 2175 olan istihdamını da 2011 yılı sonunda 2500 kişiye çıkarmayı hedefliyor. Yurt dışında da şube açmaya odaklandıklarını açıklayan Albaraka Genel Müdürü Fahrettin Yahşi, bu konudaki ilk adımı ise ağustos ayında Erbil'de şube açarak atacaklarını açıkladı. Balkanlar'a açılma konusunda da bazı girişimleri bulunduğunu kaydeden Yahşi, Arnavutluk ve Bosna Hersek'te stratejik ortaklık çabası içinde olduklarını, Kosova'da da böyle bir açılım yapabileceklerini söyledi. Yahşi, mali sonuçlar açısından da, 2011 yıl sonu itibarıyla hedefledikleri büyüklüklere ulaşılacağını ifade etti.

2011 sonu hedeflerini de paylaşan Yahşi, Albaraka'nın yıl sonu vergi sonrası net kârının ise 160 milyon TL civarında gerçekleşmesini beklediklerini ifade etti.

Türkiye'de katılım bankacılığının öncüsü Albaraka, 26 yıllık deneyimiyle yurt içi ve yurt dışında yeni yatırımlara hazırlanıyor. Bankanın 2011 yılı ilk yarı yıl değerlendirmesinin yanı sıra mevcut ve gelecek yatırım planlarının paylaşıldığı basın toplantısında konuşan Albaraka Genel Müdürü Fahrettin Yahşi, Albaraka'nın yurt dışındaki ilk şubesini ise Ağustos ayında Erbil'de açtıklarını açıkladı. Irak ile Türkiye arasında yeni bir köprü görevi üstlenecek Albaraka Erbil Şubesi, ağustos ayında bir törenle hizmete girdi.

Fahrettin Yahşi: 2011 yılı sonunda yüzde 20'ye yakın bir büyüme hedefliyoruz

Albaraka'nın ülke genelindeki 113 şubesiyle ve 2400'ü aşkın çalışanıyla hizmet verdiği müşterileri için "bereketli kazanç kapısı" olmaya devam ettiğini kaydeden Yahşi, "2011 yılının ilk çeyreği itibarıyla 8,6 milyar TL aktif büyüklüğü ve 879 milyon TL öz kaynak büyüklüğüne ulaşan Albaraka, toplanan fonlarını 7 milyar TL'ye, kul-

landırılan kredilerini ise 6,4 milyar TL'ye yükseltti. Bu yılın ilk çeyreğinde 41,2 milyar TL net kâr elde eden Albaraka, hedeflediği kârlılığı sürdürüyor." dedi.

Yıl sonuna kadar şube sayısı 125'e çıkacak

Albaraka, yıl sonuna kadar 12 yeni şube açarak faaliyet gösterdiği şube sayısını 125'e çıkaracak ve 2011 yılında istihdamını bir önceki yıla göre 325 kişi artırarak toplamda 2500'e çıkaracak. Albaraka'nın topladığı fon ve kullandığı kredilerdeki büyümesini sürdüreceğini belirten Albaraka Genel Müdürü Fahrettin Yahşi şunları söyledi:

"Albaraka olarak, gündemimizde uluslararası piyasalardan sağlamayı planladığımız farklı fon kaynakları bulunuyor. Bu kaynaklarla bilanço yapımızı çeşitlendirmeyi hedefliyoruz. Hâlihazırda, Türkiye dış ticaret hacminin yüzde 1'ini gerçekleştiren Albaraka, diğer grup bankalarının faaliyet gösterdiği Orta Doğu ve Kuzey Afrika'daki etkinliğini kullanarak orta ve uzun vadede Türkiye'nin dış ticaret hacmindeki payını artırmayı da hedefliyor. Bu büyüme sürecinde faizsiz bankacılık ilkelerine bağlılık, yüksek aktif kalitesi, sürdürülebilir büyüme, kârlılık ve müşteri odaklı hizmet anlayışımız bankamızın öncelikleri olmaya devam edecektir."

Basın toplantısında yaptığı konuşmada Türkiye ile ilişkisi yüksek düzeyde olan ülkelerde şube açmaya devam edeceklerini de vurgulayan Albaraka Genel Müdürü Fahrettin Yahşi, "Erbil'in Türkiye ile çok güçlü ticari bağları bulunuyor. Türk iş adamlarının etkin rol üstlendiği bir bölge. Albaraka'nın yurt dışındaki bu ilk şubesinin, Irak ile Türkiye arasındaki ilişkilerin daha da gelişmesine önemli katkılar sağlayacağına inanıyorum" dedi.

Balkanlar'a açılma konusunda da bazı girişimleri bulunduğunu kaydeden Yahşi, Arnavutluk ve Bosna Hersek'te stratejik ortaklık çabası içinde olduklarını, Kosova'da da böyle bir açılım yapabileceklerini söyledi.

3. Uluslararası Hat Yarışması başladı

Albaraka Türk Katılım Bankası, hat sanatını zenginleştirmek ve tanıtmak amacıyla 3 yılda bir gerçekleştirdiği uluslararası hat yarışmasının bu yıl 3'üncüsünü düzenliyor.

İlk olarak 2005 yılında düzenlenen "Albaraka Hat Yarışması"nın bu yılki konusu "adalet" ve "kul hakkı" olarak belirlendi. Yarışma; "Celî sülüs", "Sülüs", "Sülüs-nesih", "Celî ta'lik" ve "Celî divanî" olmak üzere 5 kate-goride gerçekleştirilecek.

Şeref üyeliğini dünyaca tanınan hat sanatçılarımız Prof. Uğur Derman, Hasan Çelebi, juri üyeliklerini Mehmed Özçay, Davut Bektaş ve Ali Toy'un yapacağı yarışmaya katılacak eserler, 1 Nisan 2012 tarihine kadar yarışma sekreterliğine gönderilebilecek.

Hat sanatının İslam estetiğini yansıtan en önemli sanat

Albaraka'dan hattatlara 160 bin TL ödül

Eser sahipleri; kategorilerine ve derecelerine göre 7.000 TL, 10.000 TL ile 15.000 TL, toplamda da 160.000 TL gibi bu alanda şimdiye kadar verilmiş en yüksek para ödüllerinden biri ile ödüllendirilecek. Ayrıca dereceye giremeyen eserler arasından jürinin uygun göreceği çalışmalara 1.500 TL teşvik ödülü verilecek.

Geçtiğimiz yıllarda ödül alan eserlerin Macaristan'da sergilendiği uluslararası hat yarışmasında bu yıl da ödül alan ve sergilenmeye değer bulunan eserler 2012 yılında düzenlenecek sergilerde sanatseverlerle buluşacak.

Yarışma hakkındaki bilgilere ve

dallarından biri olduğunu vurgulayan Albaraka Genel Müdürü Fahrettin Yahşi, "Geleneksel sanatlarımızın en çok ihtiyaç duyduğu konuların başında tanıtım geliyor. Hat sanatına gönül verenleri biraz olsun teşvik etmek, bu sanata yeni ve üstün eserler kazandırmak büyük önem taşıyor. Üç yılda bir düzenlediğimiz yarışmamız, bu açıdan hayati bir misyon üstleniyor. Amacımız her yarışmamızda daha çok eserin katılımını sağlamak ve bu güzide sanat dalını gelecek nesillere aktarmak. Hat sanatına maddi desteğimizin yanı sıra manevi olarak da bu görevimizi yerine getirmeye özen gösteriyoruz. Bankamızın hat koleksiyonu düzenlediğimiz yarışmalarla gelişirken, bu eserleri Türkiye'de ve yurt dışında düzenleyeceğimiz sergilerle hat severlerle buluşturmaya devam edeceğiz" dedi.

Sonuçları 15 Mayıs 2012 tarihinde açıklanacak yarışmada, 5 dalda toplam 15 eser ödül alacak.

şartnameye, hat yarışmasına özel hazırlanan www.albarakahat.com internet sitesinden ve yarışma sekreterliğinden ulaşılabilecek.

Yarışma Başvuru Adresi:

Albaraka Türk Katılım Bankası A.Ş.

Hat Yarışması Sekreterliği

Dr. Adnan Büyükdenez Caddesi,

No: 6 Ümraniye/İstanbul

Tel: 0216 666 01 01

E-mail: kurumsaliletisim@albarakaturk.com.tr

Albaraka çalışanları ülkemizin kan ihtiyacına destek olmaya devam ediyor

Türk Kızılayı'nın "Kan acil değil, sürekli ihtiyaçtır" kampanyasına Albaraka çalışanları verdikleri desteği yineledi. 20-21 Eylül tarihlerinde Albaraka Genel Müdürlüğü'nde gerçekleştirilen kan bağışında genel müdürlük personelinin yoğun katılımı oldu.

Türkiye; kan bağışu konusunda gelişmiş ülkeler ile kıyaslandığında oldukça geride yer alıyor. Bu ülkelerde gönüllü kan bağışularının nüfusa oranı yüzde 5'e ulaşırken, ülkemizde ise yüzde 1,5-2 civarında kalıyor. Yıllık ortalama 1,5 milyon ünite civarındaki kan ihtiyacının karşılanmasında en önemli problemi, gönüllü kan bağış-

çısı sayısındaki yetersizlik oluşturuyor.

Bu ihtiyacı dikkate alan Albaraka çalışanları, Kızılay'ın "Kan acil değil, sürekli ihtiyaçtır" sloganıyla başlattığı kampanyaya nisan ayında gönüllü olarak destek vermişti. Bu yıl da Albaraka çalışanları, Genel Müdürlük binasında 20-21 Eylül tarihlerinde kan bağışına yoğun katılımıyla desteğini yeniledi.

150 kişinin katılımıyla gerçekleşen bağışta, Albaraka çalışanları kampanyaya destek vermekten dolayı duydukları mutluluğu yinelerken, kan bağışına desteğin her geçen gün daha da artmasını umduklarını belirttiler.

Albaraka Doğa Kulübü olarak...

2006 yılında doğa dostu arkadaşlarımızın bir araya gelmesi ile kurulan kulübümüzde yaptığımız faaliyetleri şöyle özetleyebiliriz:

Mudurnu Sülüklü Göl, İzmit Menekşe Yaylası, Yalova Sudüşen Şelalesi, Yalova Menekşe Yaylası, Göynük Sultanpınar Yaylası, Bolu Yedigöller (2 kez gidildi), Serindere Yuvacık, Akyazı Kerem Ali Yaylası, Maşukiye Kartepe ve Göynük Çubuk Gölü'ne trekkingler yapıldı.

45 kişilik bir grup ile Uludağ gezisi yapıldı.

50 kişilik bir katılım ile Düzce Melen'de rafting yapıldı.

Durusu'da "Albaraka Türk Hatıra Ormanı" dikim çalışması yapılarak, doğaya 2500 adet fidan armağan edildi.

Bayrampaşa Eğitim Merkezi'nde, Yıldız Teknik Üniversitesi Çevre Mühendisliği bölümünden bir öğretim üyesinin "Çevre Sorunları ve Çevre Bilinci" konusunda seminer vermesi sağlandı.

Kurumumuzun Genel Müdürlüğünde ve şubelerinde atık pilleri toplama faaliyetleri başlatıldı.

Göynük gezisi

22 Ekim cumartesi günü 40 kişilik bir ekip ile Bolu'nun Göynük ilçesine ve doğa harikası Çubuk Gölü'ne bir gezi düzenledik. Sabah, belirlenen noktalardan katılımcı arkadaşların alınması ile sabahın ilk ışıkları ile İstanbul'dan geziye başladık. Kahvaltımızı Sapanca Berceste tesislerinde açık büfe köy kahvaltısı şeklinde yaptık. Kahvaltıdan sonra aracımızla Adapazarı, Geyve ve Taraklı üzerinden Göynük yakınlarındaki Çubuk Gölü'ne ulaştık. Aracımızdan inerek sırt çantalarımızı omuzladık ve Çubuk Yaylası'na doğru yola koyulduk. Yol boyunca ağaçlardan meyveler topladık. Yaylaya yaklaştıkça gölün panoramik görüntüsü ortaya çıkmaya başladı ve ekibimizi adeta büyüledi. Bu eşsiz manzarada resimler çekildi, bağdaş kurup biraz yorgunluk atarak hoş sohbetler edildi. Güzel bir manzarada yürüyüşümüzü tamamladıktan sonra tekrar Göynük'e doğru aracımızla yola çıktık. Kısa bir yolculuk sonunda, Diyar-ı Akşemseddin olarak da bilinen Göynük'e ulaştık.

Burada ilk olarak Fatih Sultan Mehmet Han'ın hocası olan Akşemseddin Hazretleri'nin türbesini ziyaret ederek tarihi Göynük Evleri'nin çevrelediği dar sokaklardan, adeta tarih teneffüs ederek şehrin en yüksek noktasında bulunan tarihi Zafer Kulesi'ne ulaştık. Burada tüm Göynük'ün görüldüğü eşsiz bir manzara bizi bekliyordu. Bizi bekleyen bir başka sürpriz ise zirveye ulaştığımızda Göynük Belediye Başkanı Sn. Kemal KAZAN'ın da orada olmasıydı. Sayın başkanımızın ekibimize göstermiş olduğu yakın ilgi ve alakadan sonra hep birlikte fotoğraf çektirdik.

Gezi boyunca çok güzel manzaralar seyrettik ve yine gördük ki manzara karın doyurmuyor. Biz de şehir merkezinde karnımızı doyuracağımız bir mekanda yerimizi aldık. Yenilen yemekler, içilen çaylar ve derin sohbetlerden sonra artık dönme zamanı gelmişti. İstemeyerek de olsa artık İstanbul'a dönüşe geçtik. Çantalarımızda dağ elmaları, cevizler, fotoğraf makinalarımızda bir yığın güzel fotoğraf ve kulübümüzde yeni kurulan dostluklarla...

Albaraka'dan gül kokulu Hicaz Kart

Albaraka; hac ve umreye gidecek müşterilerine özel yeni bir debit kartı kullanıma sundu. Gül kokulu olmasıyla dikkat çeken Hicaz Kart'la nakit taşıma derdinden kurtulan kullanıcılar, yurt dışında kolay para çekme ve ferdi kaza sigortası avantajlarından da yararlanma imkânına sahip oluyor.

Türk katılım bankacılığının öncüsü Albaraka; Türkiye'de ilk kez kullanıma sunulan ve gül kokulu olmasıyla da dikkat çeken çok özel bir banka kartını müşterileriyle buluşturuyor.

Hac ya da umreye gidecek Albaraka müşterileri için geliştirilen Hicaz Kart, debit kart özelliğine sahip. Özel bir görsel tasarıma sahip Hicaz Kart, nakit para taşımanın beraberinde getirdiği riskleri ortadan kaldırıyor. Yurt dışında kolay para çekme ve kolay alışveriş avantajına kavuşan kullanıcılar, ferdi kaza sigortası imkânından da yararlanabiliyor.

Albaraka kredi kartlarının artık Worldcard özelliğine sahip olduğuna dikkat çeken Albaraka Genel Müdürü Fahrettin Yahşi, son dönemde kredi kartı ve banka kartı kullanıcıları için çok özel çalışmalar yürüttüklerini söyledi. Esenler Belediyesi iş birliği ile geliştirilen Esenler Gold Card'ın bir kredi kartının bütün özelliklerine sahip olmasının yanı sıra ilçe sakinlerinin hayatını da kolaylaştıran bazı avantajlar sağladığını kaydeden Yahşi, "Hicaz Kart da Albaraka'nın benzersiz ürünlerinden biri. Sahip olduğu özellikler ile bir banka kartının çok ötesinde. Hac ve umre ziyaretine gidecek müşterilerimizden büyük ilgi göreceğine inanıyorum" dedi.

Albaraka'dan Hac ve Umre yolculuğuna çıkan müşterilerimize özel

HICAZ KART

Gül kokulu kart

alBaraka

444 5 666
albarakaturk.com.tr

Albaraka'dan POLSAN ortaklarına özel kredi

Albaraka ve Polis Bakım ve Yardım Sandığı (POLSAN) arasında yapılan iş birliği sözleşmesi Albaraka Genel Müdürü Fahrettin Yahşi ile Polsan Yönetim Kurulu Başkanı Ahmet Pek tarafından imzalandı. POLSAN'ın 98 bin ortağı ve eşleri; Albaraka'nın sağladığı özel kâr oranları ile konut, araç ve tüketici finansmanından yararlanabiliyor.

Türk katılım bankacılığının öncüsü Albaraka, konut, araç ve tüketici finansmanı konusunda 98 bin ortağı bulunan Polis Bakım ve Yardım Sandığı ile iş birliğine gitti. Kampanya kapsamında, ortaklık sürelerine bakılmaksızın, POLSAN'ın tüm ortakları ile eşlerine Albaraka'nın tüm şubelerinden özel kâr oranlarıyla konut, araç ve tüketici finansmanı imkânı sağlanıyor.

POLSAN ortakları, satın almayı düşündüğü konutun ekspertiz değerinin yüzde 75'ine kadar konut finansmanı kullanabilecek. Mortgage kapsamındaki konut finansmanları için

300 TL istihbarat, 500 TL ekspertiz ücreti tahsil edilecek.

Albaraka, sıfır kilometre araç satın almayı planlayan POLSAN ortaklarına, anahtar teslim fiyatı yerine ÖTV ve KDV dahil, diğer masraflar hariç, proformada yazılı bedelin yüzde 80'i oranında finansman sağlayabilecek. İkinci el araçlarda ise bu oran, aracın marka ve modeline göre kasko değerinin yüzde 40-70'i arasında olacak. Araç finansmanında istihbarat ücreti 250 TL olarak belirlendi.

Kampanya kapsamında, POLSAN ortaklarının satın alacağı dayanıklı tüketim mallarının finansmanı için de uygun kâr oranları ile destek sağlanabiliyor.

Konut finansmanı ile ilgili daha ayrıntılı bilgi almak isteyen POLSAN ortakları; www.polsan.com.tr ile Polis Bakım ve Yardım Sandığı Çağrı Merkezi'ne (0505 318 88 50 - 68) veya Albaraka şubelerine başvurabilirler.

Balıkesir Şubemizden Seminer

2010 yılından bu yana bir dizi halinde gerçekleşen "Katılım Bankacılığı" seminerlerinin son durağı Balıkesir'di.

Albaraka Balıkesir Şubesi ve Balıkesir İl Müftülüğü'nün katkılarıyla 21 Haziran Salı günü Balıkesir Anadolu Lisesi Konferans Salonu'nda katılım bankacılığı konulu bir seminer gerçekleştirildi. Balıkesir İl Müftülüğü'ne bağlı din adamlarının yoğun katılımıyla gerçekleşen seminere konuşmacı olarak katılan Prof. Dr. Hayrettin Karaman, faizsiz bankacılık hakkında bilgi verdi. 300'ü aşkın din görevlisinin dinleyici olarak katıldığı seminer ilgiyle takip edildi.

Konuşmasında eskiden ülkeler arasında yaşanan mücadelelerin silahla yapıldığını, şimdi ise bu mücadelenin ekonomik boyuta yöneldiğini vurgulayan Karaman, faizsiz bankacılığın neden önemli olduğuna değindi. Katılım bankacılığının kuruluşunu ve bugüne kadarki gelişimini özetleyen Karaman, faizsiz bankacılık ve geleneksel bankacılık arasındaki benzer ve farklı yönleri anlattı. Karaman, bazı bankacılık işlemlerinin geleneksel bankalarla benzer olduğunu

fakat katılım bankacılığında temel prensibin kâr/zarar ortaklığının temel alınması olduğunu vurguladı. Karaman, katılım bankacılığına dair sorulan soruları cevaplandırırken, özellikle din görevlilerinden gelen çeşitli İslamî konulardaki soruları da cevapsız bırakmadı.

Prof. Dr. Hayrettin KARAMAN

Albaraka ve Yapı Kredi'den kredi kartlarında iş birliği

Albaraka ve Yapı Kredi Bankası kredi kartlarında iş birliği gerçekleştiriyor. İki banka arasında yapılan anlaşmaya göre, eylül ayından itibaren Albaraka'nın 50 bin kredi kartı müşterisi World'ün geniş üye işyeri ağına taksitli alışveriş, puan kazanma ve kampanyalarından yararlanma fırsatı elde ediyor. Sözleşme kapsamında Albaraka, World lisansı altında World logolu Albaraka kredi kartları da basabilecek.

Anlaşmayla ilgili yaptığı açıklamada iş birliğinden dolayı memnuniyetini belirten Albaraka Genel Müdür Yardımcısı Mehmet Ali Verçin: "Müşterilerimizden gelen 'taksit kart' talebi üzerine, bireysel bankacılık alanında Türkiye'nin önde gelen bankalarından Yapı Kredi ile iş birliği yapacağımızın sinyallerini vermiştik. Kuşkusuz sektörün en değerli kartları arasında yer alan Worldcard ile başlatmış olduğumuz bu iş birliği müşterilerimize sağladığımız katkıyı artırarak devam ettirecektir.

Müşterilerimizden Wordcard'ın sunduğu avantajlar ile ihtiyaçlarını karşılayacak olmasından mutluluk duyduğumu ifade etmek isterim. Her iki kurumun bu iş birliğini etkin bir şekilde yürüteceğine inanıyor, buradan aldığımız destek ile şu anda 50 bin civarında olan kredi kartı sayımızı 300 binlere

çıkartmayı hedeflediğimizi de belirtmek istiyorum." dedi.

İki banka arasında yapılan World Lisans anlaşması çerçevesinde Albaraka kredi kartları artık taksitli işlem yapma, puan kazanma, puan alışverişi ve kampanyalara dahil olma özelliklerini kazanmış oldu. Albaraka'nın "faizsiz bankacılık" ilkeleri konusundaki tavizsiz yaklaşımı Albaraka Worldcard uygulamasında da en öncelikli faktör olarak dikkate alınıyor. Taksitli işlemler, World üye işyerlerinde geçerli fiyatın, belirlenen taksit sayısına bölünmesi ile POS tarafından taksitli olarak oluşturuluyor. İlgili işlem kart hamili kredi kartı ekstresine taksitler halinde vadesi geldikçe yansıtılıyor ve hiçbir ilave komisyon, ücret ya da kâr payı uygulanmıyor.

Albaraka Worldcard da, Albaraka'nın önceki kartlarında olduğu gibi nakit avans çekimine kapalı olarak müşterilerin hizmetine sunuluyor. Asgari ödeme oranı %100 olan Albaraka Worldcard için personel kartlarından kart ücreti alınmıyor. Bununla birlikte yıllık 4800 TL ciro hedefini gerçekleştiren müşterilerden de kart ücreti alınmıyor. Müşteri verimliliğine bağlı olarak kart ücreti itirazları aynı şekilde değerlendirilerek uygun bulunması durumunda iade edilebiliyor.

Albaraka'dan 350 milyon dolarlık sendikasyon anlaşması

Albaraka, 2010 yılı Eylül ayında sağladığı 240 milyon dolar tutarında murabaha sendikasyon kredisinin ardından yeni bir anlaşmaya daha imza attı. Albaraka, geçtiğimiz yıl gerçekleştirdiği başarılı çalışmanın ardından 350 milyon dolarlık yeni bir sendikasyon kredisi için 17 ülkeden 25 banka ve finansal kuruluşla anlaşma imzaladı. Albaraka Genel Müdürü Fahrettin Yahşi, krediyi küçük ve orta ölçekli şirketlerin sermaye ihtiyacını karşılamak için kullanacaklarını açıkladı.

Türk katılım bankacılığının öncüsü Albaraka, toplam 350 milyon dolarlık yeni bir murabaha sendikasyon kredisi aldı. Noor Islamic Bank, ABC Islamic Bank, Standart Chartered Bank ve Emirates NBD liderliğinde; Denizbank, Halkbank, Ziraat Bankası, Vakıfbank ve Yapı Kredi'nin yurt dışı iştiraklerinin de aralarında bulunduğu 17 ülkeden 25 banka ve finansal kuruluşun katılımıyla sağlanan murabaha sendikasyon kredisinin vadesi, bir yıl olarak belirlendi. 202,5 milyon dolar ve 103,3 milyon avro hacme ulaşan kredinin kullanımına ilişkin anlaşma, Albaraka yönetimi ile konsorsiyum lideri ve katılımcı banka yöneticilerinin hazır oldukları törenle imzalandı.

Albaraka Genel Müdürü Fahrettin Yahşi, ikinci kez murabaha sendikasyon kredisi kullandıklarını belirterek, "Bilindiği gibi, hâlihazırda bankamızın kaynak yapısının temeli fon toplamaya bağlı bulunmaktadır. Albaraka, katılım bankaları arasında bu zamana kadar temin edilen en yüksek meblağlı murabaha sendikasyon kredisi ile Türk müteşebbislerine, uygun koşul ve fiyatta finansman desteği sağlayacak. Bu kredi ile 2011 ve 2012 yılı içinde bankamız yeni bir müşteri tabanı ve farklı sektörlerle çalışma imkânı oluşturmuştur" dedi.

117 şube ile KOBİ'lerin hizmetinde

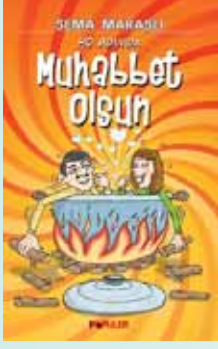
Küçük ve orta ölçekli işletmelere finansal ihtiyaçları konusunda destek veren Albaraka, firmaların faaliyet alanı ile mali yapılarına en uygun finansman seçeneklerini sunuyor. Albaraka, 2011 yılının ilk 6 ayında nakdî plasmanının yüzde 43,77'sini, gayri nakdî plasmanının da yüzde 43,95'ini KOBİ'lere yönelik finansmana ayırdı.

Albaraka 2010 yılı itibarıyla işletmelere yönelik hazine destekli projelerde yer almaya başlamıştır. Albaraka 2010 yılında en çok Kredi Garanti Fonu (KGF) limiti tahsis eden banka olarak dikkati çekmiştir. Bu kapsamda, Albaraka'nın KGF ile sürdürdüğü iş birliği çerçevesinde teminat sorunu yaşayan 183 firmaya KGF kefaleti ile toplam 40,5 milyon TL kredi kullanılmıştır.

Murabaha sendikasyon kredisi nedir?

Birden fazla bankanın, belli bir amaç için yine banka ve finansal kuruluşlara büyük tutarlarda sağladıkları uluslararası fona, "sendikasyon kredisi" adı verilir. Katılım bankalarının almış olduğu sendikasyon kredileri ise "murabaha sendikasyon kredisi" olarak adlandırılır. Katılım bankalarının sendikasyon kredisi konusunda mevduat bankalarından en büyük farkı kredi kullanım sürecinde yaşanır. Murabaha sendikasyon işleminde kredi kullanan banka adına hareket eden "Yatırım Vekili" tarafından uluslararası emtia piyasalarından işlem yapılarak kredi kullanılır. Ayrıca imzalanan anlaşmalar faizsiz bankacılık prensiplerine uygun olarak hazırlanmakta ve katılım bankalarının denetim kurullarınca incelenerek, onayları alınmaktadır.

Muhabbet Olsun

Sema Maraşlı
Popüler Kitaplar

Sevgi emek ister, sevgili muhabbet etmek ister. Muhabbete de hizmet gerek. Muhabbeti istiyorsan sevdiğine adım adım yaklaş, onun adımlarını saymadan ve beklemeden. Ona hizmet et. Elinle, ayağınla, dilinle, gözünle, kulağınla, aklınla ve tabii ki gönlünle.

Muhabbet yolundaki taşlara dikkat et.

Sevgi gönlüden doğar, akılla beslenir büyür.

Akil sevgiyi beslemezse o sevgi kısa zamanda ölür gider.

Evlilikte gönül ve akıl iş birliği çok önemlidir. Gönül ve akıl el ele verirse sevginiz hiç azalmaz, gün geçtikçe artar.

Sevdiğin neden hoşlanır, nasıl mutlu olur, neye kızar, niçin kırılır, onun için ne yapman lazım. Nerde hata yapıyorsun? Sor soruları, bul cevabı, yap hizmeti, bakalım sevgi ölüyor mu?

Yuvasında muhabbet isteyenler için işte size kırk adımda muhabbet. "Eşimle muhabbet edemiyoruz" diyenlere rehber bir kitap. Muhabbetiniz bol olsun diye...

Yer Çekimine Karşı Temel Bilgiler

Şaban Kızıldağ
Hayat Yayınları

Doç. Dr. Temel Kotil; bir mühendis, bir akademisyen, bir yönetici, bir lider, bir baba, bir evlat, bir dost ve daha birçok şey...

Türk Hava Yolları'nın dünya markası olması yolunda birçok şeyi sırtlandı. Takım arkadaşlarıyla birlikte inanılmaz başarılarla imza attılar. Her yerde olduğu gibi birçok problemle karşılaştılar. Yer çekimi büyük bir

çekim kuvvetidir. Ayaktan çekmeler, çatışmalar, ayrı düşünceler, direnmeler ve daha bir sürü şey...

Bütün bunları bilmek, okumak zannediyorum birçok insana fayda sağlayacaktır. Ben görüşmelerimde Doç. Dr. Temel Kotil'in hayatından, özellikle alışkanlıklarından, sistematiğinden, iradesinden, dürüstlüğünden ve samimiyetinden kendi adıma çok şey kazandım.

"Yer Çekimine Karşı Temel Bilgiler" herkes için bir şeyler taşıyor. Ben sordum, Temel Kotil cevapladı. Bakalım neler çıktı? Keyifli okumalar...

İstanbul - Derinlik, Değişim ve Güç

Prof. Dr. Recep Bozlağan
Marmara Belediyeler Birliği

İstanbul, tıpkı "zümrüdüanka" gibi küllerinden tekrar tekrar doğan bir tarihî süreçten geçerek bugünlere geldi. Sahip olduğu coğrafi üstünlük, tarihî derinlik ve kültürel zenginlik, her çöküş sonrasında şehrin yeniden toparlanmasını sağladı. Bir zamanların balıkçı kasabası, Romalıların elinde "caput mundi"ye dönüşürken, Osmanlı medeniyeti onu bir "saadet kapısı"na dönüştürdü.

İstanbul, her ne kadar son yüz elli yıl içinde sürekli zemin kaybetmişse de, yirminci asrın sonlarından itibaren, küresel şehirler liginde üst sıraları zorlayan bir dinamizm yakaladı.

İstanbul, zengin potansiyelini etkili bir şekilde kullanabilme imkânına sahip olduğu müddetçe, dünyaya hitap eden özgün bir şehir olarak varlığını devam ettirecektir. Bu özgünlük, şehre aslı kimliğini kazandıran varlık bilincine ve medeniyet tasavvuruna dayanmaktadır.

İstanbul üzerine farklı bir bakış açısına sahip olan bu eser, İstanbul'a ciddiyetle eğilen herkese faydalı olacak bir başvuru kaynağı niteliğindedir.

Sanatçı Ahmet Güneştekin: Sanatçı ölümlü, sanat ölümsüzdür!..

Doğudan batıya uzanan yaşam öykünüzden kısaca bahseder misiniz?

1966 Batman doğumluyum. Uzun yıllar doğuda yaşadım. Orada yaşarken sanatımı, yani resim de yapıyordum. Ama amatör olarak yapıyordum. Tabii, 1990'a kadar Batman'da yaşadım. 1991 yılında İstanbul'a yerleştim. 1997 yılına kadar ticaretle uğraştım. Çünkü resimle para kazanmam olanaksızdı. Yani hiçbir backgroundunuz yok. Doğuda sadece amatör işler yapmışsınız. Bir anda sizin profesyonel sanat piyasasının içinde yer edinmeniz çok zor. Bu yüzden ticaretle uğraştım. Bir yandan sanatımı yavaş yavaş yine yapıyordum. Ta ki 1997 yılına kadar. O yıllarda kriz baş gösterdi. Ben de tekstille uğraşıyordum. Kriz dolayısıyla şirket kapandı ve sanata hızlı bir dönüş yaptım. 1997-2003 yıllarında kendimi aramaya başladım. Sanatımın dilini aramaya başladım. Türkiye'yi dolaşmaya başladım. Bununla ilgili araştırmalar yapmaya başladım. Dünya ve Türk sanatında başarılı olmuş isimlerin biyografilerini okudum, başarı yolunun nasıl olabileceği konusunda fikir sahibi olabilmek için. Yani altı yıllık bir inzivaya çekildim. Hiçbir sergi açmadan, hiçbir

sanatsal etkinlik yapmadan, sadece kendi sanatımı geliştirmeye yönelik altı yıl gibi bir sürede, sabırla ve özveriyle hazırlandım. Ta ki 2003 yılına kadar. 2003 yılında AKM'de büyük bir sergiyle, sanat piyasasına adeta tepeden iner gibi girdim. Çünkü benim bir felsefem vardır: "Nasıl başlarsan öyle devam eder" şeklinde. Küçük düşünürsem, ürkek düşünürsem hep öyle kalacağımı, büyük düşünürsem daha da büyüyeceğimi düşünürüm. Ben bu yüzden adımlarımı hep büyük attım. Büyük adımları atarken de onun tehlikelerini hesaplayarak, olabilecek her türlü handikapı da hesaplayarak belli bir altyapıyla 2003'te büyük bir sevgiyle sanat piyasasına adım attım. Ondan sonra teklifler gelmeye başladı. Kabul görmeye başladım. Yapıtlarım satılmaya başladı. Grafiğim her yıl artmaya başladı. Benim de yarına söyleyecek sözümün olması için çalıştım. Kendimi geliştirdim. Bugünkü sürece gelene kadar her yıl birkaç basamak atladım.

Peki Ahmet Güneştekin için Batman ne ifade ediyor?

Batman doğduğum kent. Kendi kültürümü edindiğim, kendi bilgilerimi edindiğim zengin bir coğrafya. Benim sanatımın referansını oluşturan kültürel bir zenginlik.

Benim bugün batlıdan farklı düşünmemi sağlayan önemli bir miras olarak görüyorum Batman'ı.

Bu çok klasik bir soru olacak, ama, daha önce bahsettiniz. Resim serüveninize nasıl başladınız?

Her çocuk gibi, buna sizin çocukluğunuz da dahil, eline geçen kalemle duvarları boyamak, defter ve kağıtları boyamakla başladım. Büyüdükçe insanların tercihi değişir. Fakat ben seçimimi resimden yana kullandım. Yani resim doğuştan gelen bir yetenektir ve her insan bir yetenekle doğar. Her insan kendi yeteneği ölçüsünde iş alanı bulur. Kimilerinin ailesi bunu önler ve başka alanlara yönelir. Ama eninde sonunda, yaşlandıktan sonra bile olsa bu yetenek patlar. Doğuştan elde ettiği yetenek onun peşini hiç bırakmaz. Ben biraz erken keşfettim. Ailem de bu konuda bana yardımcı oldu ve resim hayatımın ilki haline geldi.

Bildiğimiz kadarıyla dokuz yaşından beri resimle ilgilenebilirsiniz, resimle ilgili tüm hayalleriniz gerçek oldu mu?

Eğer bir sanatçının hayali bitmişse heyecanı da bitmiştir. Sanatçının hayalinin bittiği an aslında kendisinin bittiği andır. Ben orta kuşak bir sanatçıyım ve kendi ülkemde yapmak istediğim birçok hayalimi gerçekleştirdim. Ama dünya için çok önemli şeyler yaptığımı düşünmüyorum. O yüzden benim hayalim, dünya tarafından tanınan ve eserleri dünya müzelerinde yer alan bir sanatçı haline gelmek.

Daha önce cevapladığınız bir soruyu soruyorum: Resim doğuştan gelen bir yetenek midir gerçekten?

Tabii ki öyle. Picasso da son noktayı koymuştur bu konuda: "Resim yapmayı öğretemezsiniz" diye. Resim yapmayı nasıl öğrenirsiniz? Resim kursuna giderseniz, bir manzara resmi yaparsınız, bir natüremort yapmayı öğrenirsiniz. İşte sizin önünüze konmuş bir modelin benzerini çizmeye çalışırsınız. Ama sanat bu değildir. Bunlar daha çok hobidir, yani bir şeyi yapmaya çalışmak. Olmayan bir şeyi yaratmaya çalıştığınız zaman, bu sanat olarak algılanabilir. Yani sanat, estetiği olmayan bir şeyi sunmaktır. Farklı bir dil ve zenginlikle sunmaktır. Ya da farklı bir tatla sunmaktır. O açıdan sanat, öğretilen bir şey değil. Uygulama başka bir şeydir, bir şeyi öğretmek başka bir şeydir. Sadece bir uygulama, yani bir şeyin tekrar sunumunu yapmakla sanat yapmış olmazsınız. Daha önce yapılmış bir şeyin daha iyisini yaparsanız, yine sanat olmaz.

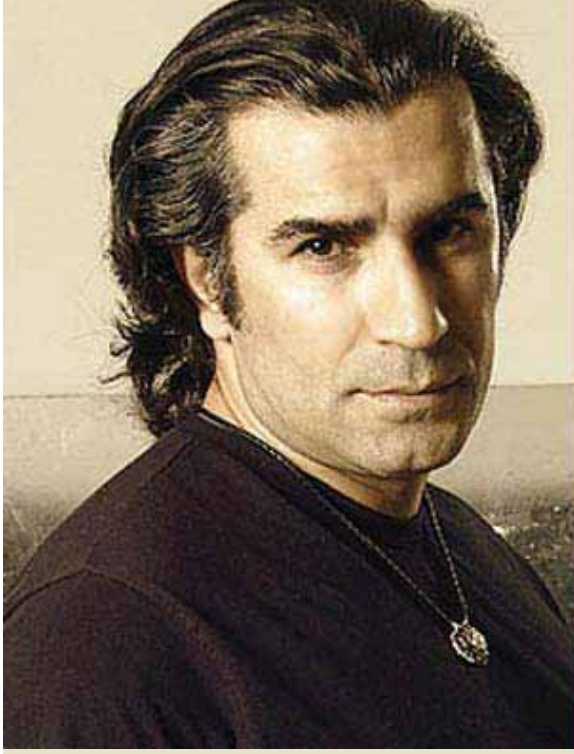
Eserlerinizde farklı bir çizginiz var. Resmederken nelele dikkat ediyorsunuz ve bir ilham kaynağınız var mı?

Her sanatçı belli şeylerden beslenir. Belli bir ilham kaynağı vardır. Benim ilham kaynağım ise Anadolu'nun sözlü edebiyatı, mitler, efsaneler, halk hikâyeleri, geleneksel kültürler, geleneksel masallar ve geleneksel el sanatlarıdır. Bunları bugünkü moderniteyle buluşturuyorum. Benim sırrım bu. Geçmişin sanatını bugünle buluşturuyorum.

Eserlerinize baktığımızda, birçok şey görüyoruz; ama eserlerinizi nasıl okumamız gerekiyor ?

Herkes sanat yaptığını okuyamaz. Herkes hissettiğini görmeye çalışır ve gördüğünü okumaya çalışır. Bir sanat eleş-

Ahmet Güneştekin kimdir?

22 Aralık 1966'da Batman'da doğdu. Beş yaşından itibaren resim yapmaya başladı.

İlk yağlı boya resmini 9 yaşında yaptı.

16 yaşında ilk kişisel sergisini açtı.

Bugüne kadar 80'e yakın kişisel ve karma sergiyle birlikte çeşitli sanatsal aktivitede yer aldı.

Eserleri yurtiçi ve yurtdışı koleksiyonlarında yer almaktadır.2003 yılında Atatürk Kültür Merkezinde (AKM) açmış olduğu *Karanlıktan Sonraki Renkler* adlı retrospektif sergisiyle profesyonel sanat camiasındaki yerini aldı.

Halen çalışmalarını Beyoğlu'ndaki atölyesinde sürdürmektedir.

TRT için yapılan *Haberci Türkiye Renkleri Belgeselinin* 26 bölümünde genel sanat yönetmenliği yapan Güneştekin, Ayrıca TRT de 2005 yılı içinde yayınlanan ve kendi projesi olan *Güneşin İzinde* adlı 13 bölümlük belgeselin genel yayın yönetmenliğini yaptı.

Uluslararası Plastik Sanatçılar Derneği üyesidir..

tirmeninin okuması ayrıdır. Bir felsefecinin okuması ayrıdır. Ya da sokakta sıradan bir insanın okuması ayrıdır. Eğer herkes farklı şekilde okuyorsa eseri, o eser zengin bir yapıttır. Eğer herkes aynı şeyi görüyorsa, sıradan bir yapıttır. Aynı eğitimi almış sanat eleştirmenleri bile o sanatçı hakkında farklı şeyler yazabiliyorsa, o güçlü bir sanatçıdır.

Bütün resimlerinizin sol kısmında "güneş" sembolünü kullanıyorsunuz. Neden güneş?

Güneş, benim doğduğum coğrafyanın en önemli sembolüdür. Kutsal kitaplara baktığımızda da güneş oldukça önemsenmiştir. İlk yazılı kaynaklara baktığımızda da, güneşle ilgili oldukça önemli hikâyeler vardır. Yani güneş medeniyetin ışığıdır. Güneşin doğduğu yerden bütün kültürler, diller, dinler tüm dünyaya yayılıyor. Yani Mezopotamya'dan, Dicle ve Fırat arasından başlıyor her şey. Ben o kültürlerin izini sürüyorum. Benim yol referansım da güneş. Gün ışığıyla gidiyorum yani. Solda olma sebebi, solak olmamdan olabilir. Onun yanında güneşin orda daha estetik durduğunu düşündüğüm için solda.

Birçok efsanenin resmini yaptınız. Peki yaparken en çok zevk aldığınız yapıt hangisiydi ?

Hepsini çok severim, ama Şahmaran ve Troya en sevdiğimdir. Birisi tam anlamıyla Anadolu, Mezopotamya hikayesi; diğeri ise Yunan mitolojisinin önemli öğelerinden. Baktığımızda Şahmaran hikâyesi, ilk yazılı kaynak olan Gilgamesh'a kadar dayanıyor. Troya ise, diğer önemli bir yazılı kaynak olan, Homeros'un İlyada'sına dayanıyor. İki önemli ilk yazılı kaynak ve gelmiş geçmiş en önemli kaynak oldukları için etkileniyorum. Bunlarla ilgili sayısız yapıt yaptım. Bununla birlikte 200 üzerinde mitolojik hikâyeyi derleyip bugüne taşıdım. Bu yapıtları kendi arasında farklı şekillerde yorumladım. Yani bu da mirasçısı olduğumuz Anadolu kültürünün zenginliğini gösteriyor.

2009'du sanırım, "Güneşe Açılan Kapılar" adlı eserinizin fiyatıyla çok ön plana çıktınız. Bununla ilgili ne söylemek istersiniz?

"Güneşe Açılan Kapılar" önemli bir yapıttı. Türkiye için aslında bir milat oldu. Batıda bizim yaşlarda birçok sanatçının -ki bunların arasında Mısırlı var, İranlı var, Çinli var, Amerikalısı var- eserleri milyon dolarlara alıcı bulmaktadır. Hem bu komplekse karşı bir meydan okumaydı, hem de Türk sanat piyasasına bir kafa tutmaydı. Ben farklı bir sanat ortaya koydum. Bir yıl gibi bir zamanımı ona ayırdım. Önemli araştırmalar yaptım ve benim için

değerli olan bu yapıtın da değerini ona göre biçtim. Tabii bu olayın Türk sanat piyasası tarafından desteklenmesi gerekirken, bir kesimi rahatsız etti. Şöyle açıklanabilir ki: sanatçıların aşağılık kompleksleri birtakım polemiklere yol açtı. Ama yine de sonucuna baktığımızda, Türk sanat piyasası bir anda hareketlendi. Bir anda sanat basında çok konuşulmaya başlandı. Polemikler bile Türk sanat piyasasına yaradı. Sanat fuarı olan Contemporary İstanbul 15.000-20.000 ziyaretçi alırken, bir anda 63.000 biletli izleyici sanat fuarına akın etti. Yüzlerce kez görsel ve yazılı basında haber oldu. Halen yapıtlar merak ediliyor ve hakkında konuşuluyor. Yani bir şey hakkında yapılan olumlu ya da olumsuz eleştiriler yine olumlu bir sonuç doğurabiliyor. Ama o yapıtın akıbetine baktığınızda, hak ettiği yerde sergilenmiyor. İleriki senelere bakarsak, çok önemli yerlere taşınabilecek bir yapıttır. Çünkü, bu yapıta birçok talep gelmesine rağmen, biz bir müzede sergilenmesi koşuluyla yapıtın elden çıkarılabileceğini söyledik. Burhan Doğançay'ın "Mavi Senfoni"sinin neredeyse birbuçuk katı teklif gelmesine rağmen satmadık. Yapıtın Türkiye ya da yurt dışında bir müzede sergilenmesi koşuluyla satılabileceğini söyledik.

Size Türkiye'de Türk resminin cesur temsilcisi diyorlar. Bunun için ne söyleyeceksiniz?

Yani tabii ki bu onların takdiridir. Dünyada sanatçılar biraz anarşist olarak görünür. Bireysel hareket ederler çünkü. Bir yapıt meydana getirirken bir beğendirme kaygısı gütmeyen, yarın insanların alıp almayacağını düşünmeden işini yapar sanatçılar. Benim de böyle bir derdim olmadığı için, ben sanatımı keyifle, eğlenerek yaptığımdan dolayı sanat eleştirmenleri "Sanatında inanılmaz cesur" yakıştırmasında bulunuyor. Bu eleştiriler tabii ki sanat eleştirmenlerinden geliyordur. Özgünlüğümden ve kendime güvenimden dolayı cesur yakıştırmasını aldığımı düşünüyorum.

İlk TRT'de başladınız. "Güneşin İzinde" adlı programda sürekli efsanelerin peşinden gittiniz. Sizi efsanelere yönelten ne oldu?

Dediğim gibi, ben sürekli sözlü kültürden, efsanelerden, mitlerden beslendiğim için, yıllardır Anadolu'yu dolaşıyorum. Bu seyahatler genel olarak ilginçti. Çok ilginç hikâyelerle bulduğum için, daha sonra kendi kendime: "Bu insanlar bu efsaneleri neden televizyonda izlemesinler?" dedim ve 2005 yılında TRT'de bu programı yapmaya başladım. Böylelikle seyahatlerimi izleyiciyle paylaşmış oldum. Yaptığım belgeseller geniş kitlelere ulaştı. Halen bugün yaptığım eski işler yayında olmasa bile internet ortamında paylaşılıp izleyici kitlesine ulaşıyor.

Bu projeleriniz kapsamında, Türkiye'yi karış karış gezerken programın sonunda çocuklarla buluştunuz. Çocukların sanata bakışını nasıl değerlendiriyorsunuz?

Çocukları tercih etmemin nedeni, hem kendi çocukluğumu aratmaktı, hem de çocukların bu kirli dünyaya daha henüz girmemiş olmaları; sanatı icra etmek için gerekli olan temizliği, saflığı ve kendi dünyalarını renklerle buluşturmaları bana ilham verdi. Belki aralarında yetenekli olan bazı çocuklarla gelecekte karşılaşabilme umuduyla, ilerde önemli birer sanatçı haline geldikleri zaman, bunun bana vereceği gururu düşünerek tercih ettim çocuklarla buluşmaları. 17 yıllık bir süre zarfında 15.000'e yakın çocukla buluştum. Bugün baktığım zaman bu işin meyvelerini aldığımızı görüyorum. Çocukların aralarında, büyüüp akademilere girenler oldu. Ressamlar, sanatçılar ve mimarlar oldu. Bu benim etkimle mi oldu, onu bilmiyorum, ama en azından farklı bir heyecan yaşatmış oldular bana.

Belgesel hayatınıza CNN Türk ile mi devam edeceksiniz?

Şimdi biz CNN Türk ile prensipte anlaştık, ama henüz bir imza atmadık. Aynı şekilde bu projeyi Haber Türk de istiyor. Aynı şekilde TRT de tekrar geri istiyor. Biz eylül ayına doğru net kararımızı vereceğiz. Ama şu anda gözükten durum CNN Türk lehinde.

Adem'in Kaburgaları

Türkiye’de sizin için “en pahalı ressam” diyorlar. Bunun için ne diyeceksiniz?

Bu zaman zaman değişen bir durumdur. Eserlerimin az üretilmesinden dolayı, farklı olmalarından dolayı ve ilgi görmesinden dolayı; son birkaç sene içinde fiyatları arttı. Hızlı da bir artış oldu. Bu yüzden kendi yaş grubumda en pahalı eserleri olan sanatçı haline geldim. Tabii ki bu benim söylediğim bir şey değil, tamamiyle sanat piyasasının söylediği bir şeydir. Her satın alınan üründe bir pahalı vardır. Bu yüzden bazı sanat yapıtları da kendi özgünlüğünden dolayı diğer yapıtlardan daha pahalıdır.

Eserlerinizin hepsi tabii ki muhteşem. Ama en çok ilgi-lenilen eseriniz hangisi?

Ben erken yaşta bir sürü başyapıt denilebilecek eser ürettim. Çok üretken, kendini yenileyen bir sanatçiyim ve yılda en az iki üç tane sanat piyasasında heyecan ve tartışma yaratan yapıtlar yapıyorum. Son olarak 2010 yılında “Güneşe Açılan Kapılar” çok ilgi gördü ve çok konuşuldu. Bence “Çağ Tufanı” ondan daha önemli bir yapıttı. Bugüne kadar yaptığım eserler arasında birinci sırada gösterebilirim. Ama birçok kişi bunu bilmiyor. “Güneşe Açılan Kapılar” ve “Kainatın Yedi Sırrı” sanat piyasasında daha çok bilinen önemli yapıtlardır. Ama bence “Çağ Tufanı” benim sanatım için bir devrimdir.

Yurt dışında da birçok serginiz oluyor. Yurt dışındakilerin sanatınıza bakış açısı nasıl?

Yurt dışında birçok sanat eleştirmeni benim sanatımı “Yeni Dünya Estetiği” olarak adlandırıyor. Özellikle

Johannes Odentha, ki kendisi bugün Almanya’nın en önemli yaşayan sanat eleştirmenidir, benim yapıtlarımın onu çok heyecanlandığını söylemektedir ve beni sanatta yeni estetik anlayışı olarak değerlendiriyor. Batıların yorumu: “Bir doğulu kadar yerel, fakat bir batılı kadar çağdaş” oluyor. Yani hem kendilerinden hem de görmedikleri şeylerden renkler ve izler buldukları için, heyecanla karşılıyorlar. Tabii bu Türk sanatı açısından da çok önemli benim gibi sanatçıların yurt dışında ilgi görmesi. Dünyada Türk sanatının tanınması açısından çok önemli bir gelişme.

2010 yılı çağdaş sanatında eserleri en çok satılan kişi oldunuz. Bu nasıl bir duygu?

Önemli olan istikrarlı bir durum olmasıdır. Yani bir yıl eserleri satılan bir kişi olurken diğer yıllar eserlerinize talep olmazsa bu keyif veren bir durum olmaz. Bu durumda sanatçının sanat yapmasına ek olarak sanat gündemini, sanat camiasını takip etmesi gerekir. O yüzden her ne kadar sanat parayla ilişkilendirilemez denilse de, sanat parayla ilişkili hale gelmektedir. Eğer sanatçı bunlara dikkat etmezse, kabul görme ve yaşama şansı olmaz.

Alıcıların müzayedeye koyduğu eserlerde, en çok ilgiyi hangi eseriniz gördü?

2003 yılında Ankaralı bir iş adamı tarafından alınan “Arayış” isimli tablo, 2010 yılında alıcısına 180.000 lira-ya satıldı. 2003 yılında satın alan için güzel bir yatırım aracı olmuştu bu eser.

Son olarak, size sanat hayatınızda ilham veren bir sanatçı var mı?

Türkiye’de böyle bir isim yok. Ama dünyada hayatları beni ilgilendiren sanatçılar var. Örneğin Balzac, en iyi yazılarını yazabilmek için günde dört saat uyuyup 40 tane Türk kahvesi içmesi, La Cappella Sistina’nın yapıtını yaparken 22 gün boyunca iskeleden inmemesi, Van Gogh’un hiçbir yapıtını satamadığı halde ölene kadar sanatla uğraşması, Picasso’nun çok zeki bir sanat devrimcisi olması ve bunlara benzer dünya sanatçılarının yaşam öyküleri benim ilgimi çekiyor, yaptıkları sanattan ziyade. Sanatı bir bütün olarak gördüğüm için dünya sanatına yön veren bazı sanatçıların hayatları benim hayatımda önemli bir yol haritası olmuştur.

Birçok sonuç çıkabilir bu örneklerden, ama emek olmadan ve çaba göstermeden olmuyor değil mi, sanat? Yani ne kadar çok Allah verginiz de olsa, o yetenek çalışmadan yeşermiyor sanırım.

2004 yılında “Keşfedilmeyi beklemek, ölümü beklemek” diye bir söz söylemişim. İnsanlar çaba göstermezse, kapıları tekmelemezse, hiç kimse onları keşfetmez. Sanatçı kendini keşfeder önce. Kendini keşfettiği zaman keşfedilmeyi sağlar. Cesur olması da gerekir. Çok çalışması, kendini geliştirmesi, gezmesi, okuması ve araştırması gerekiyor. İnanma disiplini olması da gerekiyor. Ben günde dört saat uyuyan, geri kalan zamanının 16 saatinde çalışan, sürekli dolaşan ve araştıran biriyim. Her hamlede yeni bir yapıtı nasıl yapabileceğimin hesaplarını yapan biriyim. Benim sanatımın Türkiye’de satılıp kabul görmesi benim derdim olamaz. Daha iyiye ulaşmak ve kendimi geliştirmek amacımdır. Çünkü her yıl insanlar sizin yapıtılarınızı gördüğünde, farklı şeylerle karşılaşmaları gerekir. Eğer siz bir sonraki yıl aynı şeyleri sunarsanız, bu sizin heyecanınızın bittiğini gösterir. Sizin heyecanınız bittiği zaman, izleyicinin heyecanı çoktan bitmiştir. Sanat bu yönüyle biraz nankördür aslında.

Kazanılan paralar daha ön planda olduğu için, insanlar arkasındaki emeği görmüyor. Dört saat uyuduğunuzu söylediniz. Geri kalan zamanı işinize ayırarak çok önem verdiğinizizi gösteriyorsunuz sanata.

Benim zor dönemler geçirdiğim bir geçmişim var. Ailesine bakan bir kişiyim. İstanbul’da hem aileye bakıp hem sanatıyla uğraşmak gerçekten zor bir meziyet. Beş-altı sene evvel evime gitmek için minibüs parası bulamadığımı da hatırlarım, mesela. Bugün ise Türkiye’nin en çok kazanan sanatçılarından arasına giriyorum. Bu bir tesadüf değil. Bu sabır ve kendinize inanmanın bir ürünüdür. Bugün en çok kazanan sanatçı da olsan, hâlâ aynı eski heyecanla aynı kaygıyla işime devam ediyorum. Yine günde dört saat uyuyorum, yine 16 saatimi atölyede harcıyorum. Şu anda burada sizle yaptığım

sohbet bile işimin bir parçası. Çünkü sanat konuşuyoruz burda. Evet sayenizde dinleniyorum. Siz gittikten sonra ben yine işime devam edeceğim mesela. Tekrardan atölyeme ineceğim, yine işlerimi yapacağım. Yine biri ziyaret için gelirse, iş konuşmak için gelirse, ona da zaman ayıracam. Ama diğer bütün zamanlarımı bununla yaşıyorum. Bu bir iş değil ama, bu hayatınızın, belki de kaderinizin önemli bir parçası. Ama bu size arkasından bir sürü olanak sağlıyor. Statü sağlıyor, kimlik sağlıyor, maddi olanaklar sağlıyor, saygınlık sağlıyor. Tarihe dipnot olarak düşeceğiniz birçok şey oluşmasını sağlıyor. Yani bir yerde siz şanslı yakalamış oluyorsunuz. Ya da kendi şansınızı kendiniz yaratmış oluyorsunuz. Bunun kıymetini bilmek lazım. Bir söz vardır: “Tanrı’yı incitmek lazım” diye. Eğer size bir şeyler veriyorsa, onu incitmemeniz gerekir. Ben de Allah’ın bana verdiği yeteneği doğru şekilde kullanmaya çalışıyorum. Yani neticede kendimi şanslı görüyorum. Zamanında çok ciddi maddi zorluklar gördüm, ama zaten her insan bir sınavdan geçer. Bu sınavın sonunda sizin sabrınız sınanır, inancınız sınanır. Ondan sonra mükafatlandırılırsınız. Bence kabul gören sanatçılar, mükafatlandırılmış insanlardır. Ben kendimi mükafatlandırılmış görüyorum. Çünkü sizin belli bir ömrünüz vardır. Allah bilir, belki yarın da yaşayamayabilirsiniz, belki 80 yıl, hatta 100 yıl da yaşayabilirsiniz. Geride bıraktıklarınız sizi yaşatacaktır. Bugün halen bir Dostoyevski konuşulabiliyorsa, bir Leonardo Da Vinci konuşulabiliyorsa, Mozart hâlâ dinlenebiliyorsa, bu, insanların geride bıraktıklarının, yüzyıllarca ölmemesinden. Bu şu demektir ki: “Sanatçı ölümsüzdür, sanat ölümsüzdür.”

Rönesans yaşıyan hat, Osmanlı seviyesine ulaştı

Mehmed Özçay, hat sanatı için fetret devri olarak nitelendirilen 1980 öncesi dönemle modern hat sanatının ve genç hattatların filizlendiği günümüz arasında köprü olan bir sanatkârimiz. Onun hat sanatıyla tanışmasının da, hemhâl olmasının da enteresan bir hikayesi var. Aşk ile, "öldü" denen hat sanatını yeniden filizlendiren gönül erlerinden biri Mehmed Özçay... Başarının formülünü aşk-meşk ve sabır olarak özetleyen Özçay, Bereket okurları için hat sanatından kesitler sundu...

Günümüz hat sanatının önde gelen isimlerinden Mehmed Özçay, kendi jenerasyonundaki sanatçılar için "biz sistemin imalat hatalarıyız" tespitinde bulunuyor ve geleceğe daha bir umutla bakıyor. "Klasik sanatlarımız rönesansını yaşıyor" diyen Özçay, artık Osmanlı dönemindeki üstadlar seviyesinde eserlerin üretilmeye başlandığı bir döneme girildiğini kaydediyor.

Hat sanatına nasıl başladınız?

Hat sanatına başlamam İmam Hatip yıllarına dayanıyor. Ben İmam Hatip mezunuyum. Okulumu 1980 yılında tamamladım. İmam Hatip'te Arapça dersinde Arap harflerini öğrenmekle Kur'an harflerini sevdim. Sıra arkadaşım, şimdi rahmetli

oldu, Gerede müftüsünün torunuydu. O zamanlar Diyanet yayınlarından "kalem güzeli" kitabı vardı. Sıra arkadaşım o kitabı getirdi, dedesi almış iki cilt olarak. Allah ömürler versin, Uğur Derman hocamızın neşre hazırladığı, Mahmut Bedrettin Yazır'ın kıymetli kitabı. Ben onu gördüğüm zaman çarpıldım. O yazılar beni çarptı, sihirledi. Yani hiç unutmam onu. Sonra onları taklit etmeye çalışıyordum. Ondan sonra o kitaplardan ben de istedim. Kitapların fiyatı 50 kuruş ve 75 kuruştı. O kitaplar içimize ateşi düşürdü. Kendi kıt imkânlarımızla bir şeyler karalamaya çalışıyorduk. O şekilde o aşk, o

merak başladı ama taşrada hele hele Gerede gibi bir yerde ne bir hat hocası bulabilirsiniz ne de hattın ne demek olduğunu bilen bir insan...

Mushaf ve IRCICA hayatını değiştirdi

Nasıl ilerlettiniz sanatınızı?

Üniversiteyi kazandığımda Erzurum'da İslami İlimler Fakültesi'ne gitmiştim. 1982'de Osmanlıca dersimize giren bir hocamız vardı. Onun delaletiyle hocam Fuat Başar'la tanıştım. Kendisinden kardeşim Osman'la beraber hat sanatını meşke başladım. 1-1,5 yıl kadar nesih ve daha sonra da sülüs meşk ettim. 1986'ya gelindiğinde iki önemli olay gerçekleşti sanat hayatımda. Birincisi: Bir mushaf yazmam teklif edildi. Bu önemli bir

gelişmeydi. Bütün itirazlarıma rağmen, karşı tarafın ısrarları karşısında kerhen kabul ettim. Çünkü yazım bana mushaf yazacak kadar iyi değildi. "Yaz, geliştikçe tekrar yazarsın" dediler. Ve yazmaya başladık.

Yine aynı döneme denk geliyor; İslam Tarih Sanat ve Kültür Araştırma Merkezi (IRCICA) Hattat Hamid Aytaç adına milletlerarası bir hat yarışması düzenlendi. İlk defa böyle bir şey yapılıyordu. Büyük bir heyecanla o müsabakaya da hazırlandım. O müsabakanın neticesi benim için yine büyük bir sürprizdi. Orada sülüs nesih tarzında bir birincilik geldi. Hayatımızı değiştirdi belki.

Akademik kariyere niyet hat sanatına kismet

O zaman kaç yaşındaydınız?

Ben 1961 doğumluyum. 1986'da mezun oldum. 24-25 yaşlardaydım. Akademik bir kariyer yaparım derken tamamen farklı bir mecraya yönelmiş oldum. Kader-i İlahî böyle bir rota tayin etti. Mezun olunca İstanbul'a geldim. 1987'den itibaren de ailece İstanbul'da ikamet etmeye başladık.

Elbette lügat olarak bir tanımı var ama size göre hat sanatı nedir?

Hat sanatı çok kısa tabiriyle: İslam sanatları içinde güzel yazı yazma sanatıdır. Bunun sanat haline gelmesine en büyük vesile, Kur'an'ı, ona layık güzellikte yazma aşkıdır. Bir nevi ibadet telakkisi var onda. Kur'an'da, "Nun. Vel kalemî vema yestürûn" diyor. Bizzat orada kalem tabiri geçiyor. Bu hattatlar için önemli bir ayettir. Yine Alak suresinde de geçer. Bir de ulul emr tarafından Kur'an'ı himaye etme ideali de Arapça'nın sanat olmasına vesile olmuştur.

'Hıfz'ın yazıyla sanata dönüşmüş halidir hat

Yani hafızlık gibi bir rolü de mi var bu sanatın?

Tabii hattatların birçoğu hafızdır. Hafızlık belki farklıdır ama işin lisana, sese taalluk eden kısmı Hafızlık ise yazma tarafıyla hattatlık. Birbirini tamamlayıcı iki saha diyelim.

Aşk olmadan meşk olmaz

Bu meşk ifadesi özellikle mi kullanılır?

Meşk kelimesi hem hattatlıkta hem de musikide kullanılır. Çalışmak meşk olarak tabir ediliyor. Ayrıca talebeye çalışması için verilen yazı örneklerine ve talebenin öğrenmek maksadıyla yazdıklarına da meşk deniyor. Kelime manasıyla olmasa bile aşk ile birlikte kullanılır. Aşk olmadan meşk olmaz. Hakikaten bu sanatta muvafak olmanın temel şartı aşktır. Aşk olmadan olur mu? Bir noktaya kadar gelebilirsiniz ama kalıcı izler bırakabilmek için o aşk şarttır.

İlk eserini yıllar sonra tanımadı

Geriye doğru gidersek ilk yaptığınız eserler nasıldı?

İmam Hatip mezunu arkadaşlar 25 yıl sonra bir mezunlar günü yaptılar. İlk toplantıda ben bulunamamıştım. Kardeşim gitti. Dönüşünde bir yazı getirdi bana, besmele. "Buna bir bak" dedi. Baktım, "Nesine bakayım, rezil berbat bir şey" dedim. "İyi bak, o senin yazın" dedi. Bizim sınıf arkadaşlarımızdan birine yazmışım meğrese... O da sağ olsun muhafaza etmiş ve göndermiş. Onu şimdi ben de çok iyi muhafaza ediyorum. Kabiliyet aynı kabiliyet ama hiçbir zaman tek başına bir şey ifade etmiyor. O kabiliyet ancak terbiye edildikten sonra hakiki yerini bulabilir.

Kur'an'la beraber sanatı da korundu

"Kur'an Hicaz'da nâzil oldu, Mısır'da okundu, İstanbul'da yazıldı" diye bir söz var. Fakat bizim tarafta bir kopukluk oldu. Bu süreç nasıl geçildi?

Harf inkılabı 1928. Tâ 1980'li yıllara kadar bir fetret devri yaşanmıştır. Hamit Aytaç vasıtasıyla hat sanatı devam etmiştir ama bu dönemde hat sanatı hiçbir zaman itibar edilen, rağbet gören bir meta değildi. Ama Kader-i İlahinin tecellisi, belki Kur'an'ın sanatının da korunmasını Cenab-ı Hak irade etmiştir. Burada İslam Tarih Sanat ve Kültür Araştırma Merkezi'nin (IRCICA) 1986'da başlattığı milletlerarası hat yarışmalarının bilhassa İslam dünyasındaki hattatlar arasındaki irtibatı sağlamasının hat sanatının teşviki noktasında çok önemli tesir ve neticelerinin olduğunu belirtmek lazım. Onun arkası gelmeye başladı. Irak, İran, Kuveyt, Suud, Dubei bu işin uluslararası merkezi haline gelmeye başladı.

Dubei'yi bilerek mi kullandınız?

Evet. Doğrusu Dubei'dir. Araplar Latin harfleriyle yazarken İngiliz imlasını kullanırlar. Dubai diye okuyamazsınız. Abu Dabi yanlış, Ebu Zabi'dir. Emaar diye bir şirket var. İmar'dır bu. Yaser Arafat diye zihnimize kazındı. Bu Yasir'dir. Golan Tepeleri vardır. Bunun da doğrusu Cevlan'dır.

Hat sanatı için "öldü, bitti" deniyordu

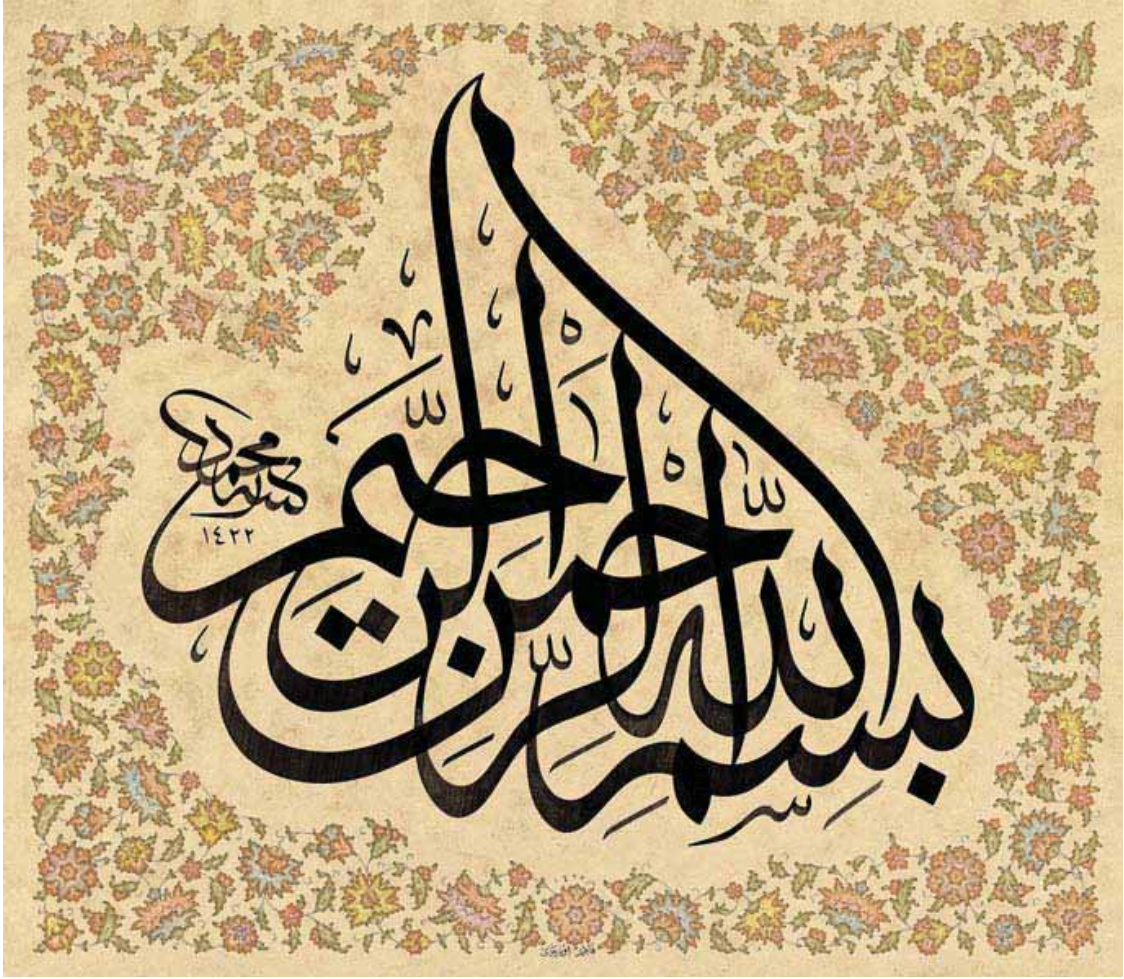
Bu fetret devri atlatılırken, tabii hocaların büyük emeği olmuş. Biraz da onlardan bahsedebilir miyiz?

Başta Fuat Başar hocamı zikretmem gerekiyor. Allah razı olsun kendisinden. Ondan hat sanatının temelini aldım. Onun vasıtasıyla ilk defa kamış kalemini, is mürekkeğini tanıdım. Hangi usulle öğrenilir onu aldım. En büyük rehberim olmuştur. O dönemde hat sanatına talip olan da yoktu. Hobi kabul edildi. Hat sanatıyla ilgili bir gelecek yoktu. Uğur Derman hocamdan duydum, "Bu sanat öldü, gitti diyorduk oğlum" derdi. Şimdi öyle değil tabii.

İlhamın kaynağı Kur'an

Yeni bir eserin ortaya çıkması için lazım olan ilhamın kaynağı nedir?

Birçok sebebi var. Bazen Kur'an okurken, elimde kalem not ederim. Manası hoşuma gider, bu levha olabilir mi diye not ederim. Veya bir hadis-i şerif veya bir şiir veya bir hikmetli söz... Böyle olabildiği gibi siparişle de olabiliyor. Şu ibareyi bana bir levha yapar mısın şeklinde. Bazen yıllarca uğraşıyorsunuz. Bazen anı levhayı birbirinden farklı olarak iki üç kez yazdığınız oluyor. Hat sanatı klasiktir ama modern zevke de hitap edebilen bir sanattır. Yapısı itibariyle soyut bir sanattır.

Bilgisayar eli tembelleştiriyor

Hat sanatı icrasında bilgisayar kullanılıyor mu?

Bilgisayar kullanılıyor ama yayıncılık faaliyetinde. Ayrıca yapılan kompozisyonlar üzerinde oynama yapılabiliyor. Önceden kalıplarda yapıyorduk bunu. Şimdi ince ayarlarını bilgisayarda yapma imkânı var tabii ki. Bilgisayarın da şöyle bir olumsuzluğu var; elin tembelliğine neden oluyor. Çünkü o denemeleri hep elde yazarak yapıyorduk. Bilgisayar olunca yazmıyorsunuz. Tıklamayla yapıyorsunuz.

Kâbe'nin saat kulesine Allah-u Ekber yazdı

Size ait olan levhalar nerelerde var, onları günlük hayat içerisinde gördüğünüzde ne hissediyorsunuz?

Ben kitabe denen cami yazısı yazmadım. Daha çok levha yazısı üzerinde yoğunlaştım. Ama Kâbe'nin hemen yanına diktiler o ucube saat kulesinin üzerinde bir Allah-u Ekber yazım var. Yeni genişletme çalışmaları çerçevesinde benden istedikleri iki ayet-i kerime var. Bir de Dubai'de bir binanın kitabesini yazdım. Eserlerim daha çok kişilerin koleksiyonlarında.

Bu işin eğitim kısmından bahsedebilir miyiz, ders veriyor musunuz?

Talebelerimiz oldu, icazet verdiğimiz azda olsa talebelerimiz var ama yoğunluğumuz nedeniyle pek fazla yeni talebe kabul edemiyorum. Gerek İstanbul'dan ve yurt dışından talebelerimiz var ama çok az.

Başarının formülü aşk-meşk-sabır

Hatta hevesli olanlar için tavsiyeleriniz neler olur?

Her şeyden evvel aşk lazım... Kabiliyet gerekiyor. Bir üstadın meşk etmek gerekiyor. Ondan sonra da sabır gerekiyor. Aşk yok ise geçici oluyor. Kısa zamanda bir şeyler yapabileceğini zannediyor. Bakıyor ki olmuyor, bırakıyor. İcazet alabilecek bir seviyeye gelebilmek için rahat bir 3-5 seneyi meşkle geçirmek lazım. İcazet almak yazıyı hakikaten öğrendim, artık tamam eser verebilirim anlamına da gelmiyor. İcazet, lise diploması gibi bir şey... Yazılarına imzasını koyabilir anlamına geliyor. İyi bir hattat olabilmek için süreç asıl icazetten sonra başlıyor. O tabii çok uzun ve çetin bir süreç.

Bu iş için verilen kurslar yeterli mi?

Büyükşehir Belediyesi'nin İSMEK kursları var. Bunların olumlu tarafları gibi, olumsuz tarafları da var. Şahsen ben olumlu tarafının daha fazla olduğunu düşünüyorum. Orada ancak hattın kültürü alınabilir. Temel şeyler öğrenilebilir. Ben şöyle düşünüyorum: tohumları serpersin toprağa da bir iki tanesi filiz verse yeter. Üzücü olan taraf şu: o kursu tamamlayanlar hadlerini aşarak, hattat olarak eser üretmeye başlıyorlar.

Tabii, bu sanatla uğraşanlar çoğalıyor ve işin bir de işe tarafı var. Bu açıdan bakıldığında bu tür kurumların iyileştirilmesi işe yarar mı?

Tabii bu işin bir sanatını yapan var, bir de zanaatını yapan var. Zanaatkârlar olacak ki aralarından sanatkârlar sıvılsın çıksın. Zayıflar olmadan kuvvetliler bilinmez. Bunların sayısı çoğalacak ki sanatçının değeri ortaya çıksın.

Biz aslında sistemin imalat hatalarıyız

Ülke olarak biz hat sanatçılarımızın kıymetini biliyor muyuz?

Batı kendi sanatçısına destek çıkmış. Şu ressam, bu ressam... Biz de ne zaman bir Mustafa Râkım'ı, bir Hafız Osman'ı, bir Şeyh Hamdullah'ı böyle yüceltirsek, o zaman kabiliyetler de o sahaya akacaktır. Ne zaman bir Şeyh Hamdullah Hat Müzesi, bir Mustafa Râkım Hat Müzesi yaparsak, ne zaman okullara, caddelerimize sokaklarımıza onların ismini verirsek, sanat tarihi derslerinde bu isimler yüceltildiği zaman kabiliyetler o tarafa doğru gelecek, büyük kabiliyetler yetişecektir. İstanbul'da aslında kaç tane müze oluşturacak eser var ama bir tane kapsamlı bir müze yok. Her ne kadar Sabancı Vakıf Hat Sanatları Müzesi gibi yerler varsa da bunların bir uluslararası hacimde olduklarını söylemek imkânsızdır. Tasarım ve kalite açısından Sabancı müzesi, yüz akı bir müzedir ama yeterli değildir. Tabii gönül istiyor ki resmî bir müzemiz olsun. Yeni hattatların yetişmesi açısından da bu son derece önemli, çünkü bir eserin aslını görmek fotokopisini görmekten çok farklı. Biz aslında sistemin imalat hatalarıyız. Ben belki liseye gitseydim, belki ressam olacaktım. Bu noktada İmam Hatip okullarının da rolü var. Kabiliyetler su gibidir, bulunduğu ortamda hangi mecraya oraya akıp gider.

Klasik sanatlarımız rönesansını yaşıyor

İnşallah o günleri de görürüz?

İnşallah. Tabii gelinen nokta itibarıyla iyi bir noktadayız. Aslında klasik sanatlarımız rönesansını yaşıyor. Bunu rahatlıkla söyleyebiliriz. Artık Osmanlı dönemindeki eski üstadlar seviyesinde eserler üretilmeye başlandığı bir dönemdeyiz. Bu gurur verici bir durum tabii...

Mehmed Özçay kimdir?

1961 yılında Trabzon'un Çaykara ilçesinde doğdu. İlk ve orta tahsilini Gerede'de tamamladı. 1986'da Erzurum Atatürk Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'nden mezun oldu. 1982'den itibaren Erzurumlu hattat Fuat Başar'dan sülüs ve nesih hatlarını meşk etti. 1986'da İstanbul'a gelişiyle kendisine bu sanatta rehber olan M. Uğur Derman'la tanışması, onun sanat hayatındaki en önemli kilometre taşlarından birini oluşturmuştur. Bu sayede hat zevkini, bilgi ve ufkunu genişletti.

İslam Konferansı Teşkilatı'na bağlı İslam Tarih Sanat ve Kültür Araştırma Merkezi'nin (IRCICA) düzenlediği birinci (1986) ve ikinci (1989) uluslararası yarışmalarda başta sülüs-nesih dalında birincilik olmak üzere çeşitli dallarda altı ödül kazandı. Özçay'ın 1986'da yazmaya başlayıp 1991'de tamamladığı ve 1992'de ilk baskısı yapılan bir Mushaf'ı bulunmaktadır ki, özellikle nesih hattını ilerletmesinde ve hat sanatını bir meslek olarak icra etmesinde bu Mushaf'ın önemli bir yeri vardır. Ayrıca Yasin-i Şerif gibi eserlerinin yanında, birçok levhalarının da sanat baskıları yapılmıştır.

Gerek yurt içinde ve gerekse yurt dışında farklı kişi ve kuruluşlarda çok sayıda eseri bulunan Özçay, sülüs, nesih, celi sülüs ve icaze hat nevelerini yazmakta olup celi sülüste Sami Efendi (1838-1912) ve sülüs-nesih Şevki Efendi (1829-1887) yolunu kendisine örnek almaktadır. Klasik eserlerinin yanında, tamamen klasik unsurlardan oluşan yeni yorumları da bulunmaktadır.

Ekmek deyip geçmeyin!..

Değişik sebeplerle iltifat etmeyenlerimiz mutlaka vardır ama ekmek hala öğünlerimizin hemen tamamında sofralarımızın baş tacı ve herhalde bu durumunu bundan böyle de sürdürmeye devam edecek.

Beslenmemizin temel maddelerinden birisi olan ekmek üzerine, çoğumuz öyle uzun boylu düşünmez ve genellikle önümüze getirilen her ne olursa razı olur, ihtiyacımızı gideririz.

Tabii ülkemiz söz konusu olduğunda da; somun, franca, baston hangi tip olursa olsun, her nedense beyaz undan yapılmış ekmekler favorimizdir. Ağız tadımız beyaz undan yapılmış ekmeklere ayarlanmıştır yani...

Oysa batı ülkelerinde genellikle esmer ekmeklerin revaçta olduğuna şahit oluruz. Dahası ülkemizde de, özellikle hayat standartları yüksek kesimde esmer ekmeğe doğru bir yöneliş vardır.

Beslenme hususunda daha bilgili olduklarını varsayabileceğimiz kesimler tarafından tercih edilen esmer ekmek, yani 'tam buğday ekmeği'nin sırrı ne peki?..

Bembeyaz undan yapılmış, çıtır çıtır mis gibi ekmekler dururken, insanlar neden rengi daha koyu, kaba elenmiş tam buğday unundan yapılmış ekmekleri tercih ederler ki acaba?

Konu oldukça uzun ve biraz da ağız tadımız ve alışkanlıklarımızla bağlantılı olduğu için, T.C. Sağlık Bakanlığı'nın internet sitesinde yer alan aşağıdaki yazıyı dikkatlerinize sunuyoruz:

"Beslenme, insanın büyümesi, gelişmesi, sağlıklı ve üretken olarak uzun süre yaşaması için gerekli olan besin öğelerini yeterli miktarda alıp, vücutta kullanabilmesidir. Bilimsel araştırmalarla, insanın yaşamı için elliye yakın besin öğesine gereksinimi olduğu belirlenmiştir.

Bu öğelerin herhangi biri alınmadığında, gereğinden az ya da çok alındığında, büyüme ve gelişme engellenmekte sağlık bozularak birçok hastalığa zemin oluşmakta, yaşam kalitesi ve verimliliği düşmektedir.

Ülkemizde yetersiz ve dengesiz beslenmeye bağlı çok önemli sağlık sorunları bulunmaktadır. Bebeklerde ve okul öncesi çocuklarda protein-enerji malnutrisyonu, D vitamini yetersizliği, anemi, zayıflık, şişmanlık, çeşitli vitamin yetersizlikleri, basit guatr ve yaygın diş çürükleri, yetişkinlerde şişmanlık, şeker hastalığı, hipertansiyon ve kalp damar hastalıkları bunlardan birkaçıdır. Yapılan araştırmalar, ülkemizde yetersiz beslenmede ekonomik güçlülüklerden daha ziyade, bilgi eksikliği ve uygulamada yapılan hataların etken olduğunu ortaya koymaktadır. Bu nedenle bireylerin beslenme konusunda bilinçlendirilmesi çok önemlidir.

Tahıllar, ülkemizde toplumun temel besin grubu olup vitaminler, mineraller, karbonhidratlar, lif ve diğer besin öğelerini içermeleri nedeniyle sağlık açısından da oldukça önemlidir. Ülkemizdeki tahıl tüketiminin başında ekmek gelmektedir. Ekmek ülkemizde en sık tüketilen besinlerden biridir. Günlük enerjinin %44'ü sadece ekmekten sağlanmaktadır. Ülkemizde kişi başına günde yaklaşık olarak 400-450 gr ekmek tüketilmekte olup, %90'ı satın alınmaktadır. Bu kadar sık tüketilen ekmeğin tüm besleyici özelliklerinden maksimum düzeyde faydalanılması gerekmektedir.

Ekmeğin besin öğeleri içeriği buğdayın saflaştırılma durumuna göre değişkenlik göstermektedir. Ancak besleyici değeri oldukça yüksek olan buğdayın öğütülme sırasında kepek ve öz kısmının ayrılması birçok besin öğesinde önemli kayıplara neden olmaktadır. Özellikle düşük randımanlı unlardan yapılan ekmeklerde bu oranın daha

da arttığı bilinmektedir. Yapılan çalışmalarda tam buğday unu kullanılan ekmeğin kalsiyum içeriğinde %117, çinkoda %100, demirde %300, magnezyumda %115, B1'de %45-55 ve B2'de %100, B6 vitamini %110-195 ve niasinde %45-55 oranında artış gözlenmektedir.

Ülkemizde ekmeğin temel besin maddelerinden biri olmasına rağmen ekmeğin düşük randımanlı unlardan yapılması birçok beslenme ve sağlık sorununa zemin oluşturabilmektedir. Bu özellikle vitamin ve mineral yetersizliğinin daha sık görüldüğü ve ekmeğin tüketiminin fazla olduğu sosyo-ekonomik gruplarda daha da önemlidir.

Bunun yanında tarımsal üretimimizin ana maddesi buğdaydır ve tarımsal topraklarımızın büyük bölümünde buğday üretimi yapılmaktadır. Ülkelerin tarım ekonomilerinde stratejik önemi olduğu göz önünde tutulduğunda buğdayın en ekonomik şekilde kullanılması gerektiği göz önünde tutulmalıdır.

Beyaz un imalatında 100 kg buğdayda 50-60 kg un elde edilmekte olup; %40-50 civarında bir ayrıştırma söz konusudur. Hâlbuki 100 kg buğdaydan 90-95 kg un eldesi ile tam buğday unu sağlanması durumunda aradaki fark insan beslenmesine yönlendirilerek sağlıklı beslenme yanında, buğday tüketiminde de önemli derecede tasarruf sağlanabilecektir.

Tam buğday unundan yapılan ekmeğin;

- İçerdiği biyoaktif bileşenler nedeni ile besleyici değeri daha yüksektir.
- Bazı B grubu vitaminler, mineraller ve posa için iyi bir kaynaktır.
- Barsak fonksiyonlarının düzenlenmesinde, kan lipitlerinin kontrolünde, diyabette kan şekerinin kontrolünde önemli katkılar sağlamaktadır.
- Daha az enerji verirken daha fazla tokluk sağlarlar, böylece günlük alınan enerji miktarını ve obezite oluşma riskini azaltırlar.

- Bazı kanser türleri, kalp-damar hastalıkları, yüksek tansiyon ve diyabet gibi kronik hastalıkların riskini azaltmaya yardımcıdır.
- Lif içeriklerinden dolayı kan şekeri dalgalanmalarını ve insülin düzeylerindeki yükselmeyi önleyerek, açlık duygusunun azalmasına etkili olabilmektedir.
- Ayrıca tam tahıl ürünleriyle alınan magnezyum glikoz kullanımını olumlu yönde etkilemekte bunlarda bulunan E vitamini ve diğer antioksidanlar metabolik sendromun önlenmesine katkıda bulunmaktadır.

Tüm bu nedenler ve sağlık yararları göz önünde tutulduğunda alışveriş yaparken tam tahıl ürünlerinin tercih edilmesi ve tam tahıl ürünlerinin her gün hatta her öğün de tüketilmesi ve tam buğday unundan yapılmış olan ekmeğin tüketilmesi önerilmektedir.

Bununla beraber çölyak, emilim bozukluğu gibi özel durumları olan kişilerin mutlaka doktor ve diyetisyene danışmaları gerektiği unutulmamalıdır. "

Evet, 06.07.2009 tarihinden beri Sağlık Bakanlığımızın internet sitesinde bulunan bu yazı, daha fazla söze hacet bırakmıyor aslında.

Siz siz olun, bu yazıda dile getirilen uyarıları dikkate alarak, hiç değilse bundan sonra beslenme alışkanlıklarınızda radikal bir değişikliği gerekli kılıyor olsa da, tam buğday ekmeğine ilgi göstermeye çalışın. Tabii öncelikle ailenizden başlamak üzere çevrenizdekilere de bu alışkanlığı kazandırmaya çalışmanızda da fayda var.

Çavdar ekmeği, yulaf ekmeği ve karışık tahıldan yapılmış ekmeğin de, tıpkı tam buğday ekmeği gibi sağlığımız açısından önemli özellikler arz ediyorlar. Son olarak şunu bildirmekte de fayda var ki, beyaz ekmeğin yanında yaygın olarak bulunabilen kepekli ekmeğin, bu hususta sadra şifa değil. Onlar beyaz una sonradan kepek karıştırılması suretiyle elde ediliyorlar çünkü.

'Hadi gel köyümüze geri dönelim!..'

Tabiatla baş başa yapılan bir spor: Trekking

Sonbahar ve derken kış... Spor konusunda imkânların ve tercihlerin azaldığı bir dönemdeyiz. Tabii ki bu zamanlarda yapılabilecek sporlar da var. Bu sporlardan en hafif olanlarından birisi ise trekking.

İngilizcede 'doğal bir araziye yürüyerek aşmak' manasına gelen trekking, Türkiye'de bu sporu yapanlar tarafından 'uzun ve yorucu yürüyüş' olarak tanımlanıyor. Trekkingin 'uzun ve yorucu' olması gözünüzü korkutuyorsa, 'günübirlik tabiat gezisi' manasına gelen 'hiking'i deneyebilirsiniz.

Her yaştan insanın yapabileceği bir spor olan trekking, temelde yürüyüşü esas alan bir spor. Yürüyüşten farkı ise belirlenen bir hedefi aşmak sebebiyle uzun sürmesi ve tabii ki biraz da yorucu olması.

Şehirden ve onun gürültüsünden uzak, tabiatın güzellikleri ile baş başa zaman geçirmek ve bunu aynı zamanda bir spor olarak yapmaktan bahsediyoruz.

Bu spor için birkaç saat sürebilecek parkurlar seçilebileceği gibi, 5-6 saat, hatta daha uzun sürebilecek parkurlarda tercih edilebiliyor. Trekkingle uğraşanlara göre 5-6 saat süren parkurlar orta dereceli kabul ediliyor.

Hafif bir spor olan trekking için gereken malzemeler de hafif. Rahat yürüyebileceğiniz bir ayakkabı, yolculuk sırasında gerekebilecek su, yiyecek, yedek giysi, çorap vb. malzemeleri taşıyabileceğiniz bir sırt çantası dışında herhangi bir şeye ihtiyacınız yok. Tabii ki uzun sürebilecek bir parkuru hedeflemişseniz, durum biraz değişiyor.

Son zamanlarda çeşitli seyahat acentelerinin trekking turları düzenlediği biliniyor. Bunlar, günübirlik turlar olabildiği gibi, bazı acenteler birkaç gün hatta bir hafta sürebilen turlar bile düzenlemekte.

Trekking sporunu bir tür tutku haline getirenlerin Karadeniz, Akdeniz, Doğu Anadolu ve ülkemizin diğer birçok bölgesinde düzenlenen, bazen bir hafta sürebilen uzun süreli turlara katıldıkları biliniyor.

Başlangıç aşamasında bulunduğunuz yere yakın trekking alanlarını öğrenip, hatta keşfederek yapabileceğiniz bu spora ilginizi daha da ileri taşımak isterseniz, ülkemizin çeşitli bölgelerinde yapılan etkinliklere katılabilmeniz mümkün. Ancak konu ile ilgilenenlere, öncelikle kendilerine yakın bölgelerde düzenlenen kısa süreli turlara katılmaları ve sonra uzun parkurlara niyet etmeleri tavsiye ediliyor.

İstanbul'da oturanların kısa bir araba yolculuğunu göze alarak Belgrad Ormanlarındaki yürüyüş parkurlarında ya da hemen yakınlarında bulunan Kocaeli Kartepe'de bu imkana kavuşabilmeleri mümkün. Diğer şehirlerimizin hemen tamamında, yakın çevrede böylesi yerler bulunabilmektedir.

İşi inada bindirenlerin, bu spora düşkün olanların favorisi olan Fethiye ile Antalya arasındaki Likya Yolu parkuru yanında, Doğu Karadeniz'de Kaçkar Dağları, Akdeniz'de Toroslar, Aksaray yakınlarında İhlara Vadisi, Balıkesir Edremit Körfezi'nde Kaz Dağları, Marmara'da Bursa, Yalova, Sakarya ve Kocaeli arasındaki Samanlı Dağı patikaları, Bolu Yedigöller, Van gölü çevresi ve daha birçok alternatifleri var. Ancak bu türden uzun sürecek parkurların, bu işi yapmakta olan acenteler vasıtasıyla yapılmasında büyük faydalar olduğunu da belirtelim...

Sağlıklı bir yürüyüş için ufak ipuçları

- * Belli bir tempoda yürüyün.
- * Kısa ve dengeli adımlar atın.
- * Başlangıçta yavaş hareket ederek vücudunuzu yürüyüşe alıştırsın.
- * Ani hızlanma ve yavaşlamalar yaparsanız, erken yorulursunuz.
- * Yürüyüş sırasında baston kullanmak dengeyi korumayı kolaylaştırır.
- * Kimseyle yarışmayın.
- * Yürüyüş esnasında sık ama az miktarlarda su içilmeli.
- * Verilecek mola sıklıkları ve süreleri fazla tutulmamalı. Temponuzu düşürerek daha yavaş yürümek de dinlendirir. Kısa molalarda oturmak yerine ayakta dinlenmek tercih edilmeli.
- * Molalarda sıvı almalı ve vücudu soğuğa karşı korumak ihmal edilmemeli.

İnternet güvenliği

Günümüzde oldukça yaygın bir şekilde kullanılan internetle ilgili güvenlik problemleri, bilgisayarlarımıza zarar verebilecek virüslerin bulaşması ya da herhangi bir kişinin bilgisayarında bulunan sıradan bilgilerin başkaları tarafından öğrenilebilmesi gibi nispeten hafif sayılabilecek durumlarla sınırlı olsaydı pek mesele yok denilebilirdi. Küçük-büyük bütün kuruluşlarla ilgili sırların ve daha da vahimi, yoğun bir şekilde internet üzerinden işlem yapılmakta olan finans ve bankacılık sektörleri ile alakalı bilgilerin de kötü niyetli kişilerin eline geçebilmesi ihtimali, oldukça ürkütücü bir durum.

'İnternet' ve 'güvenlik' kelimelerinin yan yana kullanılmadığı zaman yok gibidir. Ancak Bilişim Teknolojileri ve İletişim Kurulu (BTK) tarafından 22 Şubat 2011'de, 'internetle alakalı olarak bazı düzenlemelerin yapılacağı ve bunların 22 Ağustos 2011'den itibaren uygulanmaya koyulacağı' şeklinde bir açıklama yapıldıktan sonra başlayan ve Türkiye gündemini bir süre ciddi şekilde meşgul eden tartışmalar artık bitmiş gibi. Projenin tam manasıyla uygulanmaya başlanacağı tarih ise 22 Kasım 2011.

BTK tarafından yapılan açıklama, özellikle çocukların internetin zararlı olabilecek yönlerinden korumayı amaçlayan aileler açısından önemliydi. Ancak talebe bağlı olarak gerçekleştirileceği söylenen değişiklikler, her nedense bazı kesimlerin tepkisine sebep olmuş ve yapılmak istenenin güvenli internette çok 'internete sansür' manasına geldiği savunulmuştu.

Tamamen isteğe bağlı olarak yapılacağı söylenen bir düzenlemenin nasıl sansür olarak yorumlanabildiği soruları cevaplarını bulamadığı için ortalığı velveleye

verenlerin ya konuyu yanlış anladıkları ya da bir vesileyle gürültü çıkarmak derinde oldukları da anlaşıldı.

BTK'nın önümüzdeki dönem içerisinde ülkemizdeki isteyen bütün internet müşterilerine sağlayacağı 'güvenli internet', özellikle çocukların ve gençlerin kendilerine zararlı olabilecek türden sitelere girmelerine mani olmayı amaçlayan bir proje. Böylelikle çocukları internette gezinirken, 'acaba ne yapıyor' sorusu zihinlerini kurcalayan ailelerin içi büyük oranda rahatlamış olacak.

Ancak tabii ki internet ve güvenlik meseleleri sadece bundan ibaret değil.

Günümüzde oldukça yaygın bir şekilde kullanılan internetle ilgili güvenlik problemleri, bilgisayarlarımıza zarar verebilecek virüslerin bulaşması ya da herhangi bir kişinin bilgisayarında bulunan sıradan bilgilerin başkaları tarafından öğrenilebilmesi gibi nispeten hafif sayılabilecek durumlarla sınırlı olsaydı pek mesele yok denilebilirdi. Küçük-büyük bütün kuruluşlarla ilgili sırların ve daha da vahimi, yoğun bir şekilde internet üzerinden işlem yapılmakta olan finans ve bankacılık sektörleri ile alaka-

lı bilgilerin de kötü niyetli kişilerin eline geçebilmesi ihtimali, oldukça ürkütücü bir durum.

EFT ve havale gibi işlerin internet üzerinden yapılması işlemleri başladıktan sonra yaşanan bazı olaylar, bankalar ve finans kuruluşlarını bu konuda ciddi tedbirler almaya zorlamış durumda ve bu konudaki çalışmalar halen de sürüyor.

Yani bütün bilgisayarların bir ağ üzerinden görüşebilir olması, bir yandan müthiş kolaylıklar sağlarken, bir yandan da beraberinde büyük tehlikeler getiriyor.

Özellikle günümüzde bilgisayar kullanıp da bununla internete bağlanmamayı düşünebilecek insanların sayısının son derece az olduğunu söyleyebiliriz. Hele de şirketler açısından böyle bir ihtimal yok düzeyindedir.

O halde, bilgisayarlarımızla internete girebilmeli, bu sistemin bize sağladığı kolaylıklardan azami surette faydalanabilmeli ve ama bu arada güvende de olabilmeliyiz...

İnternet teknolojisi üzerindeki çalışmalar, ağırlıklı olarak bilgisayarların donanım ve yazılımlarına zarar vermeyi amaçlayan virüs saldırılarına ve kişisel bilgilerin başkaları tarafından öğrenilmesine mani olmaya yönelik olarak sürdürülüyor. Böylelikle donanım ve yazılım yanında bireysel ya da kurumsal anlamda tam bir güvenlik sağlanması amaçlanırken; başkalarının bilgisayarlarına zarar verebilmek veya o bilgisayarlardaki bilgilere rahatlıkla ulaşabilmek isteyenler de kendi çalışmalarını sürdürüyorlar maalesef...

Kişisel mahremiyetin korunması, bilgisayarların zarar görmesinin önlenmesi ama daha çok bilgisayar korsanlığı (hackerlik) yoluyla gizli bilgilere ulaşılmasının önlenmesi üzerine yürütülen çalışmalar, bilgisayarlar için bir güvenlik duvarı oluşturulması temeline dayanıyor. Gerek donanım ve gerekse yazılım olarak oluşturulacak duvarın (firewall), kişisel bilgisayarları dışarıdan yapılabilecek müdahalelerden koruması öngörülürken, karşı taraf yani hackerler de hemen her gün bu duvarları aşabilecek programlar geliştirmek için çabalyorlar.

Özellikle bankalar ve finans kuruluşları da, bu süreçte yürütülen genel çalışmalardan faydalanmalarının yanında, kuruluşlarının ve dolayısıyla müşterilerinin güvenliklerini sağlayabilmek için özel çalışmalar yürütüyorlar.

Aklınızda bulunsun!

Bilgisayarların ortaya çıkmaya başlamasından itibaren, iki bilgisayarın birbiriyle konuşabilmesi ve bu temin edildikten sonra da birçok bilgisayar arasında da aynı şekilde bağlantı yapabilmesi, ABD'de 1950'den itibaren bu teknolojinin uzmanları tarafından yürütülen çalışmalardan birisi. Hemen hatırlatalım iki bilgisayarın birbiriyle görüşmesi-konuşması ilk olarak 1965'de gerçekleştirilebildi.

Başlangıçta nerdeyse bir oda büyüklüğünde olan bilgisayarların küçültülmesi, giderek yaygınlaştırılması ve ardından da kişisel bilgisayar (PC) dönemine geçilmesi ile atbaşı giden bilgisayarların kendi aralarında konuşabilmeleri çalışmaları, 1980'lerde askeri alandan üniversitelere kaydırılmış, yürütülen çalışmalar sırasında 1985'te internet (Interconnected Networks= İnternet) ismi ilk defa kullanılmış ve 1990 sonrasında artık halka açık bir hale gelmişti.

İlk web sitesi de 12 Aralık 1991'de ABD'de yayına başladı. İlginçtir bu site hepi topu üç satır yazıdan oluşuyordu. 1987 yılında Ege Üniversitesi öncülüğünde kurulan Türkiye Üniversite ve Araştırma Kurumları Ağı'nı saymazsak, Türkiye internetle 12 Nisan 1993'te Ankara-Washington arasında kiralık bir hat üzerinden kurulan bağlantı sayesinde tanıştı.

O günden bugüne yaşanan baş döndürücü gelişmelerle Türkiye, bütün dünyada olduğu gibi, bugün artık interneti en yoğun bir şekilde kullanan ülkelerden birisi. İstatistiklere göre ülkemizde yaklaşık 24 milyon kişi düzenli olarak internet kullanıyor. Dünyada internet kullananların sayısı ise 2 milyara ulaşmış durumda.

Radyonun bulunmasından yayılmasına kadar geçen sürenin 38; televizyonun ise 13 yıl olduğu kabul edilir. İnternet ise bulunuşundan 5 sene sonra yaygınlaşmış durumda.

Kışa girerken sağlığımız

Doktora gidersen bir haftada, gitmezsen yedi günde

Güçlü bir savunma mekanizmasına sahip olabilmek için de dengeli ve tabii ki sağlıklı beslenmek gerek. Bundan sonrası ise soğuk havaya karşı bizi koruyacak giysiler ve tabii ki bize hastalık bulaştırabilecek virüslere maruz kalıp kalmamakla alakalı.

Kışa doğru gidiyoruz ve yaz ayları boyunca özellikle de giyim hususundaki rahatlığımıza veda etmemiz gereken zaman gelmiş bulunuyor. Yalnız giyim değil tabii ki, sağlıklı kalabilmek için yeme, içme ve diğer bütün davranışlarımıza da bir çekidüzen vermemiz gerekiyor.

Kış dediğimizde hemen aklımıza gelen husus, soğuk ve buna bağlı sebeplerle karşımıza çıkabilen grip, nezle gibi rahatsızlıklar. Aslında bu rahatsızlıkların ikisinin de doğrudan soğukla bir alakaları yok, çünkü ikisi de bir şekilde virüsle bulaşıyor ve eğer vücudumuzun savunma mekanizması bu virüslerle gerektiği şekilde mücadele edemiyorsa, bizleri hasta ediyorlar.

Ne kadar dikkat ediyor olsak da, kış aylarında çoğumuzun bu türden rahatsızlıklarla karşı karşıya kaldığı bir vakia.

Grip ve soğuk algınlığına karşı korunabilmenin temel şartı, vücudumuzun güçlü bir savunma mekanizmasına sahip olması. Böylelikle soğuğa karşı mukavim olabileceğimiz gibi, bir şekilde maruz kalabileceğimiz virüslerle de daha rahat savaşabiliriz.

Güçlü bir savunma mekanizmasına sahip olabilmek için de dengeli ve tabii ki sağlıklı beslenmek gerek. Bundan sonrası ise soğuk havaya karşı bizi koruyacak giysiler ve tabii ki bize hastalık bulaştırabilecek virüslere maruz kalıp kalmamakla alakalı.

Uzmanların tavsiyelerinin ortak noktalarından oluşturduğumuz aşağıdaki hususlara dikkat etmeniz halinde daha sağlıklı bir kış geçirebileceğinizi düşünüyoruz.

Grip

Tıpta influenza ismi verilen, virüslerin sebep olduğu; aniden başlayıp ateş, baş ve sırt ağrısı, titreme nöbetleri, nezle, öksürük, iştahsızlık ve baş dönmesi gibi belirtilerle seyreden bulaşıcı bir rahatsızlık olup, tedavisinin en önemli şartı istirahat etmektir.

Nezle (soğuk algınlığı)

Nezle virüslerin neden olduğu, burun akıntısı, hapşırma ve ateş gibi belirtilerle ortaya çıkan bir tür enfeksiyon rahatsızlığı olup, hafif seyrederek ve genellikle bir hafta-on gün içerisinde (vücudun savunma mekanizması sayesinde) kendiliğinden geçer.

Beslenme

Sebze ve meyvenin, bunlardan da tercihen bağışıklık sistemini güçlendiren C vitamini açısından zengin olanların sofranızdan eksik olmaması gerektiği, uzmanların en önemli önerisi.

İlave vitaminler ancak doğal yollardan gerektiği gibi alınamıyorsa uzmanların tavsiyeleri arasında yer alıyor. Bu konuda dikkat edilmesi gereken kesimler ise potansiyel risk grubunu teşkil eden çocuklar ve 65 yaş üzerindeki.

Yaz aylarında nasıl olsa bolca tükettiğimiz suyu, kışın da bolca tüketmek, önemli bir husus. Toksinlerin vücudumuzdan atılabilmesi, dolaşım ve boşaltım sisteminin sağlıklı bir şekilde çalışabilmesi ve bu arada en önemlisi de bağışıklık sistemini güçlendirdiği ve yeni hücre üretimini hızlandırdığı için, kış aylarında da suyu ihmal etmek gerekiyor. Uzmanların tavsiyesi günde 8-10 bardak civarında su tüketmemiz. Grip ve soğuk algınlığı ile mücadele yöntemlerinden birisi de C vitamini yönünden zengin olan bitki çayları kullanmak.

Giyim

Uzmanlar kış aylarında soğuktan korunmak için kalın giysiler yerine kat kat ince şeyler giyinmemizi tavsiye ediyor. Bunun sebebi, kalın giysilerin hareketlerimizi yavaşlatma ihtimalinin yanında, terlememize sebep olabilmesi. Çünkü özellikle kışın terlemenin kolay üşütme ve bunun da bağışıklık sistemini zayıflatarak hastalığa davetiye çıkarmak olduğunun altı çiziliyor.

Soğuktan korunmak ve dengeli beslenerek vücut direncimizi artırmanın yanında, kış hastalıklarının hızla yayılabildiği kalabalık mekânlardan uzak durmaya gayret etmek, soğuk algınlığına yakalanmış kişilerle yakın temastan kaçınmak, el temizliğine mümkün olduğunca özen göstermek, ellerimiz kirli iken göz ya da burnumuzla temas ettirmemek kışı rahat geçirmemizi sağlayabilecek önerilerden.

Somali'ye

'balık tutmayı' öğretmek!..

Önceleri iç savaşla, sonra Hint Okyanusu'na bakan kıyılarındaki korsanlıkla gündemimize gelen Somali, şimdi de dönemsel kuraklık sebebiyle açlıktan ölümlerle gündemimizde...

TİKA tarafından başbakanlığın emriyle düzenlenen günübirlik teknik inceleme gezisine katılan heyeti taşıyan THY'nin Airbus A-340 uçağı Mogadişu Havaalanı'nın üzerinde bir tur atıp indiğinde, daha önce bölgeye gelmemiş olanlar ilk şaşkınlıklarını yaşadılar. Hemen pistinin kenarında bir uçak enkazı da bulunan havaalanı tek kelimeyle perişan bir durumdaydı.

Yaklaşık 250 kişiden oluşan TİKA heyetini çalışmaların yapılacağı liman yakınlarındaki bir tesise götürecek araçlara binildiğinde; konvoyun önünde, aralarında ve arkasında yer alan, üstü açık araçlara dolmuş çoğu otomatik ve bazıları da ağır silahlı kişilerden oluşan koruma ekibi, bir başka şaşkınlık vesilesi oldu.

Bölgede yaşanan son kuraklık vesilesiyle Ramazan ayında Somali'yi ziyaret eden Başbakan Recep Tayyip Erdoğan, sadece gıda yardımının meseleyi halletmeye kâfi gelmeyeceğini düşünmüş ve 'balık vermek yerine balık tutmayı öğretmenin' daha iyi olacağı kanaatiyle

bir teknik inceleme gezisi yapılmasını istemişti.

Somali için 'daha fazla neler ve nasıl yapılabileceği' hususunda görüşmeler yapmak üzere gelen devlet kurumları ve sivil toplum kuruluşlarının temsilcilerinden oluşan kalabalık heyetin, liman yakınlarındaki tesise gelip görüşmeler başladıktan sonra şaşkınlıkları iyice arttı: Somali'nin ihtiyacı olmayan şeyleri tesbit etmek, ihtiyacı olanları tesbit etmekten çok daha kolaydı galiba.

Vaktiyle 700 bir nüfusa sahip olup, şimdilerde 300 bin kişinin yaşadığı sanılan ve nerdeyse tam manasıyla harabe halinde olan Mogadişu başta olmak üzere ülkenin tamamının yola, suya, elektriğe, sağlık ve eğitim tesislerine ihtiyacı vardı. Bazen 10 senede ve bazen de daha kısa aralıklarla yaşanan ve her defasında on binlerce insanın açlıktan ölümüne sebep olan dönemsel kuraklık sebebiyle yapılması gerekenler ise çok daha öncelikli idi.

Tarım, hayvancılık, denizcilik, ulaştırma, sağlık, eğitim; Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin çeşitli kurumlarını temsil eden heyetler, nelerin mümkün olduğu kadar hızla yapılabileceği hususunda görüşmeler yaparlarken, sivil toplum kuruluşları da, 'balık verme' anlamına gelen klasik gıda yardımı yerine, 'balık tutmayı öğretme' ola-

rak yorumlanabilecek daha uzun soluklu faaliyetler için Somali'deki partner kuruluşlarıyla fikir teatisinde bulunuyorlardı.

Liman yakınındaki tesisten, limanda demirli bulunan TİKA ve İHH gemilerini görmeye gitmek için de koruma ekiplerine ihtiyaç duyulması, heyette bulunanların kolaylıkla anlayabileceği bir şey değildi. Heyet mensuplarının yardım dağıtım merkezlerine ve değişik yerlerde oluşturulmuş derme çatma kamplara gidişinde de aynı prosedür uygulanıyordu. Kimin kimi kimden koruduğu pek belli olmasa da; korumalar Somali gerçeklerinden birisiydi anlaşılın.

Somali'nin şimdilik dış dünya ile tek bağlantı noktası olarak gözüken başkenti Mogadişu, harabe bir şehir görünümünde. 1991 sonrası başlayan sıcak çatışmalar olmasa da ve bir anlamda halen sürdürdüğünü söyleyebileceğimiz iç savaşın bütün izlerini taşıyor. Vaktiyle işe yaradığı anlaşılın binaların çok azı işe yarar halde. Yol, su ve elektrik hak getire.

Başkentin belli mahallelerinde egemen olduğu söylenen merkezi yönetim, milyonlarca insanı açlıktan ölme tehlikesiyle yüz yüze getiren son kuraklık vakası sebebiyle kelimenin tam manasıyla çaresiz durumda. Her on yılda ve bazen de daha kısa sürelerde tekrarlanan kuraklık, kırsal bölgeleri ayakta tutan hayvancılık ve tarımı ciddi şekilde vurmuş.

Hayvanları ve tarımsal ürünleri telef olan milyonlarca insan, yolculukları boyunca aralarından bazılarını ölüme teslim ettikleri bir göç halindedir şimdilerde. Gidecekleri yerin çözüm olabileceği hususunda bir ümitleri olmasa da...

Ülkenin belli başlı noktalarında kamplar oluşturulmuş ve dış dünyadan gelebilecek yardımlar bekleniyor...

Tek başına yardımların yeterli olmayacağı ve Somali'nin baştan aşağı tümüyle yeniden yapılanması gerektiği açık. Mesele bunun nasıl yapılabileceğinde.

1960'ta bağımsızlığına kavuşan, sonrasında dış güçler ve onların işbirlikçilerinin açtığı gailelerle boğuşan ve 1991'de başlayan iç savaş sebebiyle yanmış-yıkılmış bir halde bulunan Somali'nin öncelikle ülkenin tamamını ihata edebilecek bir yönetime ve ardından da topyekün bir kalkınma hamlesine ihtiyacı var. Bu süreçte Türkiye'nin çok ciddi bir şekilde yer alması gerektiği de açık. Çünkü Somali denildiğinde, özellikle batılı ülkelerin bakış açıları menfaat odaklı.

Mogadişu dışında etkisini gösteremeyen merkezî idarenin, ülkenin değişik bölgelerinde hükümlen olan aşiretler ve özellikle de daha yaygın bir hakimiyete sahip olan Şebab'la anlaşabilmesi ve Somalili olan herkesin üzerinde ittifak edebileceği bir yapı oluşturulup bir an evvel bir yeniden yapılandırma hamlesine girilmesi gerek. Somali'deki mevcut durumu daha fazla sürmesi durumunda bu ülke açısından istikbal diye bir şeyden bahsedilmesi pek mümkün gözüküyor çünkü.

İşin güzel tarafı da şu: Somali sınırları içerisinde bulunan her grubun ve her ferdin üzerinde ittifak edebileceği ortak bir değer olarak İslam, en azından teorik bilgi ve ibadet düzeyinde Somali'de sapasağlam ayakta. Mesele bu imkânın diğer yönlerinin de kavranılıp, devreye alınabilmesi...

Başbakan R. Tayyib Erdoğan'ın talebi üzerine gerçekleştirilen TİKA teknik inceleme gezisi, eğitim, sağlık, yol, su, elektrik, tarım, hayvancılık, denizcilik, vb. hususlarda neler yapılabileceği hususunda ciddi bir başlangıç ve bilindiği kadarıyla bundan sonrası da gelecek ve Başbakan yardımcılarında Bekir Bozdağ koordinatörlüğünde yürütülecek çalışmalarla Somali için gereken her ne ise yapılmaya çalışılacak...

Ekrem Kızıltaş

Uzak İhtimal'in yönetmeni
Mahmut Fazıl Coşkun ikinci filmi
'Yozgat Blues'a hazırlanıyor

'İyi film' Avrupa'dan destek aramak zorunda!

Türk sinemasında tarzlarıyla dikkat çeken genç yönetmenler kuşağı oluşuyor. Mahmut Fazıl Coşkun'u henüz sinema dilini oluşturmadan önce yönettiği belgesellerden tanımaya başlamıştık. Televizyon için yapılmış olmalarına rağmen hem çokça ele alınmayan konularda kendi içinde iddiasını oluşturması hem de belgeselciğin dilinde yenilikleri benimsemesi açısından üç dikkat çekici yapımla öne çıktı Mahmut Fazıl Coşkun. Sinemaya ilk adım olarak görebileceğimiz Uzak İhtimal'in ise ülkemizden 'uzak'larda gördüğü ilgi tesadüfi değil. Uzun süren bir yapım aşamasının ardından katıldığı festivallerden ödülle dönen "Uzak İhtimal" son dönemde popüler filmlerin rüzgârına kapılmadan 'kendi seyircisini oluşturan' yapımlar arasına girdi. İzleyiciyi ezberlenmiş kalıplarla karşılamayan filmin çarpıcı öyküsü yoktu. Aksine hayatın kendi içindeki doğrallığının verdiği sadelikle yol alıyordu. İzleyici yerine düşünen ve yoğun aktarımlarla seyirciyi şaşırtan bir yapım yerine sade diliyle, diyaloglarıyla ve insanî yönüyle dikkat çekti Uzak İhtimal. Mahmut Fazıl Coşkun samimi bir arayış içinde. Senaryo çalışmalarında oyuncularından da destek alarak hikâyeyi paylaşılabilir bir alana çekebiliyor. Tark Tufan'ın senaryo katkısını burada altını çizerek anabiliriz. Coşkun şimdilerde farklı bir heyecanla 'Yozgat Blues'un çekimleri için hazırlanıyor. Her iyi filmde olduğu gibi bu filmde de öncelik ne yazık ki madde arayışta. Daha çok festivallerle dünyada adını duyuran yapımların Türk sineması için önemini ortaya koyan dikkat çekici bir 'destek'ten henüz söz edemiyoruz. Mahmut Fazıl Coşkun bu konuda umutsuzluk içinde değil. Mustafa Kutlu'nun uzun öyküsü 'Rüzgârlı Pazar'ı da filme çekmek isteyen Coşkun sinema serüveninde kendi çizgisini oluşturmaya gayret ediyor.

Yapımını gerçekleştirdiği ilk belgeselinden beri bakış açısını çok önemseyen Mahmut Fazıl Coşkun'la sa-tır araları dolu bir söyleşi gerçekleştirdik. Umarız 'Yozgat Blues' izleyiciyle yakın zamanda buluşur. Ardından Rüzgârlı Pazar'ı da izleme imkanı buluruz. Umarım bu filmler dünya festivalleri kadar bizim festivallerimizde yankı bulur, seyircinin de ilgisiyle daha pek çok 'iyi film'i Mahmut Fazıl Coşkun'dan izleme fırsatı buluruz.

Yönettiğiniz Uzak İhtimal filmiyle pek çok festivalden ödül aldınız. Yurt dışında sinema otoriteleri filminizi oldukça önemsendi. Türkiye’de ise popüler bir kaygı gütmemesine karşın farklı sinema çevrelerince dikkat çekti. Bu ilgi sizi şaşırttı mı?

Filmi yaparken gerçekten bir beklentim yoktu. Çevremde ilk filmlerini yapanların hatalarını gözlemledim. Mesela pek çok film yapan arkadaş hemen gişe hesabına girer, ben hiç bunun hesabını yapmadım. Kafamda sadece iyi bir film yapmak vardı. İlk film yapımı gerçekten zor bir süreç ve bizimki de özellikle yapım süreci açısından zorlu geçti. Fakat Allah’ın yardımıyla sonuçları iyi oldu diye düşünüyorum.

Uzak İhtimal’deki başarınızın tesadüf olmadığını biliyoruz. Amerika’da sinema eğitimi gördünüz. Farklı kültürler içinde geçen zaman içinde ‘Uzak İhtimal’lik durumlarla karşılaştınız mı?

Uzak İhtimal filminin hikâyesi aslında Kanal 7’de yaptığım Garaudy belgeseline dayanıyor. Garaudy 20’li yaşlarda yazdığı bir romandan bahsetmişti. Kendisi ateistken üniversitede rahibe olmak isteyen bir kıza aşık olmuş ve ondan etkilenerek Hristiyan olmuş ve evlenmişler. Bundan yola çıkarak bir roman yazmış, hatta adını ‘Hayatımın İlk Günü’ koymuş. Fakat kitap ortada yok. Bu hikayeyi bana anlattığında çok etkilenmiştim. ‘Uzak İhtimal’lik durumları imkânsız aşklar için kullanıyorum ki o da herhalde bizim kültürümüzde yer etmiş, şiire, edebiyata sıkça konu olmuş. Aslında Hristiyanlık

Müslümanlık karşılaşması ya da farklı kültürlerin çatışması, çakışması beni çok da çeken konular değil.

Filmde farklı dinler, farklı kültürler ve ortak duygu ‘aşk’ üzerinden yürüyorsunuz. Naif bir film Uzak İhtimal. Adeta inançları zedeledikten ortak duygular üzerinden birbirine değen hayatlara odaklanıyorsunuz. Filminizin de değdiği haksızlıkların yakın dönemde ülkemizde de gerçekleştiğini biliyoruz. Özgürlükler konusunda bir gelişme görüyor musunuz?

Maalesef İttihat Terakki’den bu yana azınlıklar bu ülkede çok çekti. Hemen ilk aklıma gelenler Ermeni tehciri, mübadeleler, varlık vergisi ve 6-7 olayları. Ben hepsinin de yakın tarihimiz için utanç verici olduğunu düşünüyorum. Sadece azınlıklar değil, bu ülkede Aleviler, Kürtler ve başörtülüler de zenci muamelesi gördü. Ben kimse-nin ırkı, dini, dili yüzünden ayrımcılığa uğramadığı bir ülkede yaşamak istiyor ve bu ayrımcılıkları ortadan kaldırmak üzere atılan tüm adımları bütün kalbimle destekliyorum.

Uzak İhtimal sizin ilk uzun metraj filminiz. Ama öncesinde Aliya, Zarifoğlu ve Garaudy belgeselleri var. Nasıl bir tecrübeydi bu belgeseller? Size ilginç gelebilecek neler yaşadınız?

Bu belgeseller benim için çok eğitici ve öğretici oldu. İlk belgeselim Aliya belgeseli sayesinde Aliya İzzetbegoviç’le tanışma fırsatı buldum. Aslında son derece tecrübesiz olmama rağmen sanırım Aliya’nın manevi hamiliği

sayesinde utanılmayacak bir film oldu. Garaudy belgeseli sayesinde Garaudy'le bir hafta geçirdim. Üç ismin de hayatlarını kabaca biliyordum ve bazı kitaplarını okumuştum. Belgeseller sayesinde onları derinlemesine anlamak ve öğrenmek nasip oldu. Bu yüzden kendimi çok şanslı hissediyorum. Ayrıca Kanal 7 yönetimine bana bu belgeselleri yapma fırsatı verdiği için çok teşekkür ediyorum.

Garaudy ile görüşmek için Fransa'ya gittiniz. Ünlü düşünür yalnızlığa mahkûm edilmiş durumda. Kitapları yasaklandı, medyadan uzak tutuluyor. Belgesele yansıyan ve yansımayan yönleriyle Garaudy hakkında neler söylersiniz?

Garaudy bence tam bir devrimci ve muhalif. O yüzden kimsenin onu tam olarak sevmesi mümkün değil. Çok uzun bir hayatı olmuş ve hayatını da inanılmaz dolu yaşamış. Birinci Dünya Savaşı'ndan Berlin duvarının çöküşüne kadar her şeye bizzat şahit olmuş. Biz onu Müslüman olduğunu açıklamasıyla tanıdık ama bence çok daha enteresan yönleri olan birisi. Her zaman dışlanmış birisi, biliyorsunuz 70'li yıllarda Komünist Parti'den atıldı. Beni en çok şu lafı etkiledi 'Düşmanım değişmedi, ben sadece siperimi değiştirdim.' Sanırım bu kadar çok yer değiştiren bir adamda sorun yok, sorun değişen dünyada.

Uzak İhtimal'in ardından 'Yozgat Blues' filmini çekeceğinizi duyurdunuz. Filmin planlaması ne durumda, hangi oyuncularla çekeceksiniz, hangi mekanlarda, ne kadar sürecek belli mi?

Filmin hazırlıkları sürüyor. Senaryo bitti gibi. Oyuncu seçimi, mekânların tespiti ve ekip kurulması çalışmaları

sürüyor. Filmin şu anda belli olan oyuncularını, Ünal Silver, Tansu Biçer ve Ayça Damgacı. Filmin tamamı Yozgat'ta çekilecek ve dört hafta çekim planlıyoruz. Yozgat Blues'la ilgili ayrıca iki güzel gelişme oldu. Ortak yapımcılık platformları İstanbul Film Festivali bünyesinde gerçekleştirilen Köprüde Buluşmalar ve Saraybosna Film Festivali bünyesinde gerçekleştirilen Cinelink'de en iyi proje ödüllerini aldı. Ayrıca Kültür Bakanlığı desteğini de aldık fakat hâlâ para arayışımız sürüyor.

'Yozgat Blues' ismiyle de dikkat çeken bir film. Konusu ne? Hangi yönleriyle hikâye sizin ilginizi çekti?

Film, şehre gelen 70'li yılların şarkılarını söyleyen iki şarkıcı ve Yozgat'ta berberlik yapan Sabri arasında geçen bir hikâye. Şöyle söyleyeyim, filmdeki bütün karakterler başarısız ve bunların hikâyesi en iyi Yozgat gibi bir şehirde anlatılabilir diye düşündük. 70'lerin pop müziklerini çok severim. Belki biraz da bu beni çekmiş olabilir.

'Yozgat Blues' sanki hem festivallerde ödül arayacak hem de gişede izleyiciyi çekecek gibi. Ne dersiniz?

Bu filmde de tek bir hedefimiz var; iyi film yapmak. Gayret bizden tevfik Allah'tan.

Üzerinde çalıştığınız başka projeler var mı?

Bir hikâye var ama henüz çok yeni ve açıklamak için erken. Fakat bir gün mutlaka Mustafa Kutlu'nun Rüzgârlı Pazarı'nı yapmak istiyorum.

Belgesel yapımları hakkında ne düşünüyorsunuz. Sinemaya çabuk ısınan izleyici ve yapımcılar belgeseller konusunda daha mı duyarsız. Henüz yakın tarihimiz ve önemli şahsiyetler hakkında çok az yapımlar var. Can Dündar'ın 'Mustafa'sına gelen eleştirilere bakılırsa henüz geçmişimizle yüzleşmeye de hazırlıklı değiliz. Ne dersiniz?

Ben belgeseli kurgu filmlerden ayrı tutmuyorum. Sonuçta hepsi hikâye anlatım biçimi. Kurgu da olsa belgesel de olsa iyi hikâye anlatıp anlatamamasına bakırım. Bu açıdan ülkemizde çok iyi olan belgeselciler ve belgeseller var ama sadece popüler olanların isimlerini biliyoruz.

Belgesel mi, kurgu film mi daha zor?

Belgeselle kurgu film arasında bir fark yok. Kurgu filmin doneleri gerçek hayattan devşirilerek yapılıyor ve suni ortamda tekrar üretiliyor. Gerçeğe ne kadar yakın yaparsanız o kadar çok takdir görüyor. Sanatın malzemesi yaşadığımız gerçek hayattır. Belgeselde de bir hikâye anlatıyorsunuz ve onları birbirine bağlıyorsunuz. Sizin seçtiğiniz yerler hikâyeyi oluşturuyor. Benim yaptığım belgeseller televizyonlara yapılmış biyografi belgeselleriydi. Fakat ufak ufak hikâyeler serpiştirildiğinden

diğer belgeseller gibi değildi. Belgesel bana çok daha zor geldi. Çünkü belgeselde işin büyük kısmı sizin kontrolünüz dışında oluyor. Hâlbuki kurgu filmde kontrol sizdedir. Siz ne düşünüyorsanız onu yaparsanız ve tamamen becerinizle alakalıdır. Belgeselde ise birisiyle röportaj yaparsanız ve sizin istediğiniz cevapları veremeyebilir ya da hikâye çıkmayabilir.

İyi yapımlar sponsor arayışında sıkıntı çeker, bunu biliyoruz. Özellikle de sizin farklı hikâyelere yöneldiğiniz ve 'zora talip' olduğunuz düşünüldüğünde kendinizi hangi konumda görüyorsunuz? İyi sinema iyi desteği çeker mi? Türkiye'de büyük kurumların bazı yapıtlara destek verdiğini biliyoruz. Sizce durum iyiye doğru gidiyor mu?

Doğrusu sponsorluk sinemada sadece ticari filmler için geçerli. Çünkü sponsorlar filmleri birer reklam mecrası olarak görüyorlar. Dolayısıyla 'iyi film' değil iyi iş yapacak filmler sponsor bulabiliyor. Bizim gibi filmlerse Avrupa fonlarına gidiyor. Biz de şu anda onu yapıyoruz. Maalesef ülkemizde sinemaya olan ilgi lafta kalıyor. Avrupalılar bize göre çok daha ileride.

Türk sinemasının özellikle dünya festivallerinde ilgi çektiğini önemsendiğini biliyoruz. Festivallerin Türk sinemasına katkısı hakkında ne düşünüyorsunuz?

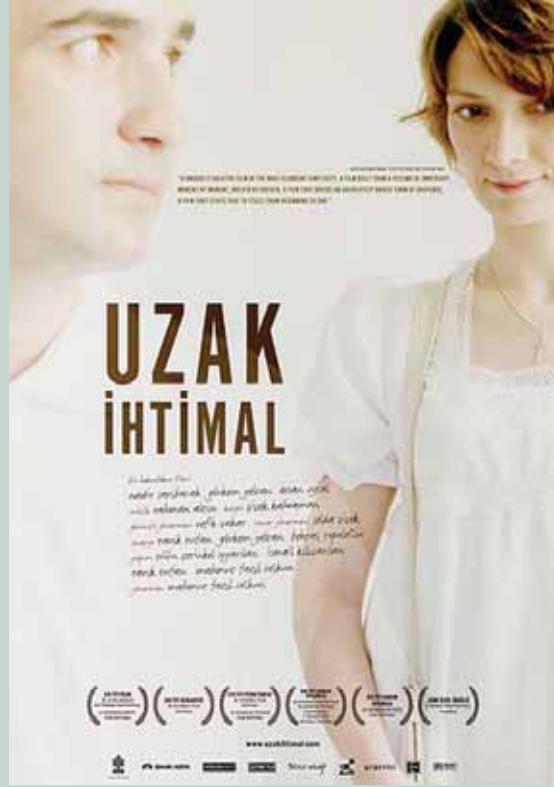
Dünya festivallerinde zaman zaman bazı ülke sinemaları moda oluyor. Mesela geçtiğimiz yıllarda İran sineması modaydı fakat şu sıralar bu ilgiden dolayı İran sineması eski gücünde değil. Çünkü İranlı yönetmenler festivaller için filmler yapmaya başladı, bu da samimiyeti yok etti. Birbirine benzeyen filmler yapmaya başladılar. Aslında son derece kendilerine has bir sinema dilini de dünya sinemasına armağan ettiler. Şu sıralar Türk filmleri her ne kadar İran sineması gibi bir dil üretmemiş olsa da çok popüler. Umarım bu ilgi bizi İran sinemasının düştüğü tuzağa düşürmez.

Dünya ve Türk sinemasından hangi yönetmenleri takip ediyorsunuz? Birlikte çalışmak istediğiniz 'ortak hikâyeler' çekmek istediğiniz yönetmenler var mı? Ortak projelerde hangi ülkeler öne çıkar?

Şu anda dünyada yapılan ve öne çıkan her filmi izlemeye çalışıyorum. Aki Kaurismäki'yi çok seviyorum. Birlikte çalışmak istediğim yönetmen yok, çünkü zaten mümkün değil, ben oyuncu değilim.

Dünya çapında bir film için imkân sunulsa nasıl bir film yapardınız?

Bilim kurgu tarzını çok seviyorum. Her halde o türe göre bir film yapardım. Bazı bilim kurgu hikâyeleri aklıma gelse de o hikâyelerin ancak Hollywood imkânlarıyla çekilebileceğini düşündüğüm için şimdilik hayallerimde bir yerde bekletiyorum.

Filminiz İran'da Fecr Film Festivali'nde gösterildi. Ortak kültür havzasındaki İran'la ortak film projeleri sizce mümkün mü?

Festivale gidemedim, ama Uzak İhtimal orada gösterildi. Doğrusu İran'la ortak yapımlar bence de mümkün ama kolay değil.

Kendi sinema yürüyüşünüzde nasıl bir çizgi izlemeyi hedefliyorsunuz? Mahmut Fazıl Coşkun sineması hakkında nasıl yorumlar yapılması sizi mutlu eder, hangi bakış yararlar?

Hepimiz Allah'ın çizdiği kader çizgisi üzerinde yürüyoruz. Gelecekle ilgili uzun plan yapmayı sevmiyorum. Kimin hakkımda ne düşündüğü de umurumda değil.

Son sorum şu olsun: Genç yönetmenler özellikle de dünya sineması açısından etkileşimler artarken bir avantaj sahibi mi? Türk sinemasının seyri açısından bakarsak 'genç kuşak' yönetmenleri nasıl bir gelecek bekliyor?

Çok sayıda film üretiliyor son yıllarda, maalesef çoğunun adını bile duymuyoruz. Çok başarılı olanlar da var. Bunda tabii ki teknolojinin gelişip film çekme imkânlarının artmasının büyük payı var. Tabii şu anda her filme kolaylıkla ulaşılıp izlemek de mümkün, bu da etkileşimi artırıyor. Umarım her şey iyi olur demekten başka çare yok sanırım.

Kadın dili "Bükçe"yi öğrenin

– Kadın dili mi? Kadınların mantığından sonra dilleri de farklı demeyin.

– Evet kadınların konuşma dilleri erkeklerden farklıdır. Ben bu dile bir isim buldum. Adı "Bükçe". Bu konuda bir de hikâye yazdım. "Eşimle Tanışmayı Unutmuşuz" kitabımdan hikâyeyi oku, bu dili mutlaka öğren.

– Bükçe, Türkçe'nin bükülmüş, değişmiş hali galiba.

– Evet öyle de diyebiliriz. "Bükçe", erkek dili "Netçe" gibi açık bir dil değildir. Kadınlar reddedilme ve kırılma korkuları yüzünden pek açık konuşmazlar. İpucu verirler ve bulmacayı çözmeni beklerler.

– Kadınlar gerçekten de bulmaca gibi konuşuyorlar. İş yerindeki kadınları da anlamıyorum ben. Dikkat ettim kadınlar ancak patlayıp ağlarsa net oluyorlar. O zaman bir saymaya başlıyorlar, meğer ne çok şeyi anlamamışım o zaman fark ediyorum.

– Bükçe; ima ve mesaj dilidir. Dilin kurallarını öğrenirsen anlamın kolaylaşır.

– Siz de kadınsınız, sizi kırmadan nasıl söyleyeceğimi bilmiyorum ama kadınlar çok konuşuyor bu da mı "Bükçe"nin özelliği?

– Evet. Bükçe bol kelimeli bir dildir. Çünkü kadınların beyninin her iki tarafında da konuşma merkezi vardır, bu yüzden kadınların konuşma ihtiyacı, erkeklerden çok daha fazladır.

– Erkeklerde konuşma merkezi sadece bir tarafta mı var o zaman?

– Evet. Erkeklerin konuşma merkezleri beyin sol tarafında. Beynin sol tarafından ağır darbe alan erkekler ömür boyu konuşma yeteneğini kaybederken, iki tara-

fında konuşma merkezi bulunduğu için kadınlar canı çıkmadıkça, konuşma yeteneklerini kaybetmiyorlar.

– Onlar konuşunca da bizim canımız çıkıyor.

– Kadınlar mutsuzken daha çok konuşur, her şeye bahane bulurlar. Karını mutlu etmeye bak.

– Kadınları mutlu etmek gerçekten zor.

– Hayır, tam tersi çok kolay. Yeter ki kadın ruhundan biraz anla. Ona her gün biraz zaman ayır. Bir yarım saat de olsa, bütün işini gücünü bırak, onu dinle. Kadınlar konuşarak deşarj olurlar, konuşamazlarsa patlarlar.

– Her konuştuğunuzda bir şey ima etmeye ya da mesaj vermeye çalışmıyorsunuz değil mi? Böyle bir şey biz erkekler için korkunç olur.

– Tabi ki hayır. Sadece gerekli zamanlarda, özellikle istek ve beklentilerimizi anlatmak için ima dilini kullanırız. Normal konuşmalarımızda, hikâye dilini kullanırız. Günlük yaşadıklarımızı hikâye havasında anlatmayı severiz. Çok konuşma isteğimizin altında paylaşma ihtiyacı çoktur. Kadınlar çoğu zaman yakınlık ihtiyacından dolayı, yaşadıklarını paylaşırlar.

– Şirin, bana çok soru soruyor ve ben bundan hoşlanmıyorum. Ben bunu karımın huyu zannediyordum ama dikkat ediyorum etrafımdaki kadınların hepsi çok soru soruyor. Kadınlar neden çok soru sorarlar, bunun kadın dilinde bir anlamı var mı?

– Var. Kadınlar genellikle ilgilerini göstermek için ya da konuşma başlatmak için soru sorarlar. Pek çok kadın birbiriyle, soru sorarak tanışmış, arkadaş olmuştur. Kadının soru sorması "seninle ilgileniyorum, seni önemsiyorum" demektir.

– Ben de karım bana soru sorunca sinirleniyorum, beni hesaba çektiğini ya da işlerime karışmak için fırsat kolladığını düşünüyorum.

– O sana bir soru sorduğunda, sen kısa bir cevap ver, sonra sen de ona bir soru sor. Onunla ilgilendiğini düşünüp sevinecek, maksat hasıl olduğu için de kendi sorularını bırakıp senin soruna cevap vererek konuşmaya başlayacaktır.

– Tamam bunu deneyeceğim.

– Kadınlar dünyaya annelikle donanımlı geldikleri için nasihat etmeyi, akıl vermeyi de severler. Erkekler kadınlardan nasihat dinlemekten nefret ederler ve kadınlar nasihate başlayınca, erkekler tepki gösterir ve kırıcı olurlar. Oysa kadınlar çoğu zaman nasihat ettiğinin farkında bile olmazlar, bunu konuşurken bilinçsizce yaparlar. Bu yüzden karın nasihat etmeye başlarsa sinirlenmek yerine, tam aksini yap, ona iltifat et.

– Şaka yapıyorsunuz. O karşımda hoca edasıyla bana öğüt vermeye çalışırken, ben ona iltifat mı edeceğim!

– Evet. Ona hoş bir iltifat et. Mesela çok güzel olduğunu, gözlerinin içinin parladığını, çok etkileyici baktığını, gülümsemenin ona çok yakıştığını ve onun kadar güzel gülen bir kadın daha görmediğini, her geçen yılla birlikte daha da güzelleştiğini, o akşam yaptığı yemeğin nefis olduğunu hâlâ tadının damağında olduğu, üzerindeki kıyafetin ona çok yakıştığını falan işte bir şey söyle. O güne uygun, onun hoşuna gidecek bir şey bul. Anında nasihat vermeyi unutacak, farkında olmadan girdiği annelik tavrından çıkıp, kadın havasına girecektir.

– Sonuç öyle olacaksa yapmaya gayret ederim tabi. Onunla tartışmayı ben de istemiyorum ama beni eleştirmesine, öğüt vererek düzeltmeye çalışmasına da dayanamıyorum. Madem farkında olmadan yapıyor, o zaman ben de birkaç tatlı sözle ona annem değil de kadınım olduğunu hatırlatırım.

– Bu haftaki muhabbet adımımız Bükçeydi. Anlatmak

benden, adım atmak senden. Bükçe ile ilgili sormak istediğin bir şey var mı?

– Evet. Şirin ikide bir “Beni artık sevmiyorsun” deyip duruyor. Bunun “Bükçe”de anlamı nedir?

– “Sevgine çok ihtiyacım var!” demektir. Sevdiğini hissetmek ve duymak istiyor. Ama açıkça “Beni sev, sana ihtiyacım var.” diyemiyor. Tabi “beni sevmiyorsun” derken senden de kuru kuru “Seviyorum tabi bunu da nerden çıkarttın” demeni beklemiyor. Onu kucaklamayı, gözlerinin içine bakmanı “Sen benim biricik aşkımsın, seni çok seviyorum.” gibi candan bir cümle kurmanı, ona sarılmanı bekliyordur.

– Bunu yapmayalı çok uzun bir zaman oldu.

– En kısa zamanda yapmalısın.

– Yeni evliken onu sevdiğimi çok söyledim ama zamanla araya tartışmalar, kırgınlıklar girdikçe söylemez olmuştum; ama artık söyleyeceğim.

– Bu dili çözenin en kısa yolu, sevdiğini kalbinle dinlemendir. Kadınların eşlerine Bükçe’yi kullanmalarının altındaki sebep; anlayış, sevgi ve yakınlık ihtiyacıdır. Konuyu bir kitaptan not aldığım küçük bir hikâye ile bitireyim.

Evliliğinde sorunlar yaşayan adam, evini terk ederek annesinin evine gelmiş.

Annesi ona öğüt vermiş:

“Git eşinin söylediklerini dinle.” demiş.

Adam evine dönmüş. Eşinin söylediklerini dinlemiş, yeniden annesini evine gelmiş. Annesi yeniden öğüt vermiş:

“Şimdi evine git ve eşinin sana söyleyemediği her sözcüğü dinle. Çünkü sevgiye ulaşan yolun anahtarı sevdiğini kulaklarınla değil kalbinle dinlemektir.”

Sema Maraşlı

Vira Bismillah!

Eylül!

Yeni bir balık mevsimi...

Eylül'e kadar tutulan nefesler...

Her yıl ki gibi yine aynı cümleler:

"Karadeniz'de balıkçılar çaparıyle palamut tutuyorlar-mış, iğne iğneye nerdeyse"

"Tuttu havyarı, tuttu"

"Başlamış kendini göstermeye"

"Dip ağlarına vurmaya başlamış tek tük"

"Kesin bu sene çok olacak palamut"

Peki nasıl hazırlanır balıkçılar bu mevsime, neler hisse-der, neler yaşar?

Bunu çevresindeki insanlardan gören biri olarak anlat-mak istiyorum. Ama şunu söylemeliyim ki insanın yaşa-yabileceği en farklı duygulardan biridir palamut sezonu.

...

Bütün bir sezonun sıkıntısını, sevincini, yükünü yaşayan kayıklar çekilmeye başlar kıyıya yeni sezona hazırlanmak için. Denizin içindeki kısımlarının midyelerle dolmuş hali ile limana yanaşırken acemi kaptanların kayığa verdiği hasar da çıkar meydana bu zamanlarda. Kolay olmaz kayıkların kıyıya çekilmesi. Gelir köyün bu işler için en çok kullanılan emektar traktörü. Köyün kahvesinde okey

oynayan, etrafı seyreden gençlerden yardım ister kayı-ğın sahibi, yarı mahcup. Gençlerin içinden çıkarsa bir istekli, şanslı günündedir kayıkçı. Yoksa öfleye pufıyla gelir insanlar okey istakalarını aynı şekilde isteksizce bırakarak.

Kızaklar itinayla konular yere. Hemen kayığın sahibinin oğlu yolları bakkala margarin alması için. Margarin yapar aslında işin büyük kısmını. Kızakların üzerine sürülür, kayak rahatça karaya çekilsin diye. İlk önce kayı-ğın başı çıkar karaya, dizilir gençler iki yanına devrilme-si için. O anda herkes yılların kaptanı kesilir.

"Hoop! Olmaz böyle, gelmicek bu kayak" diye bir ses duyulur uzaktan. Görmüştür çardakta oturan yılların tecrübeli balıkçısı problemi.

"Önden destek yapılmalı ki kızağa tam otursun"

Tamamdır artık. Eline kalın bir sopa alır en güçlülerden biri. Ön taraftan alttan kaldırır, traktör çekerken. Artık kayak tamamen su üstüne çıkmış ve bütün kusurları orta-dadır. Bitmiştir etraftakilere düşen işin kısmı. Tekrardan dönülür el değmeden bırakılan okey masasına.

Kayığın sahibi hemen başlar çalışmaya. İlk önce midye-ler temizlenir, sonra zehirli vurulur, daha sonra boyası ve son olarak işin en zevkli kısmı:

"Plaka ve kayığın adının yazılması"

Köyün kalem tutan gençlerinden biri gelir ve özene bezene yazar kayığın adını. Eğer kayığın sahibinin aşık bir oğlu varsa, o zaman başka şeyler de yazılır ilgilisi için kayığın en görülür yerlerine.

Yazın kavurucu sıcaklarında sazlardan yapılmış *çardak*ların altında büyük *gırgırların* ağları tamir edilir tayfalar tarafından. Geçen sezonlarda yaşanan olaylar anlatılır biraz da abartılarak. Zaten balıkçılığın doğasında vardır abartmak. "Kaçan balık büyük olur" sözü de bunu göstermiyor mu?

Murat reislerin tuttuğu 800 çift palamut ağızdan ağza dolaşarak, sırasıyla:

800-1000 çift, 1000-1200 çift, yaklaşık 1500 diye artar gerçek ortaya çıkana kadar.

Ağların *meramet* yapılması da ince işçilik ister. Geçen yıldan ağlarda birçok delikler oluşmuştur. Kimi kayalara takılır, kimi güneşten çürür, kimi de o sevimli yunusların gazabına uğrar.

...

Yunuslar...

Siz bir de yunusları balıkçılardan dinleyin. Ne fenadır onlar. Özellikle *alamana* kayıkları için tam bir baş belasıdır. Ağı atarsınız, balık içindedir. Ağın içinde kayak, bir oyana bir bu yana *tam yol* gezerek balıkların ağına gözüne takılmasını sağlar. Fakat işte en kötü ihtimal geliyor. O sevimli yunuslar. Ağlara yaklaşmasınlar diye denizin içerisine sanki can havli ile çığlık atan yunus sesleri çıkaran bir alet indirirler kayıktan. İlk zamanlar işe yaramıştır bu alet. Fakat akıllı hayvan buna da alışmış. Sanki restoranda yemek yerken çalınan canlı müzik etkisi yapmaktadır yunuslara.

Ağıdaki balıkları fark edip, yemeğe başladılar mı işte o an yapacak bir şey kalmamıştır. Balıkların gittiğine mi yanarsınız, yoksa parçalanmış ağlara mı? Göstermiştir diğer yüzünü yunuslar. Çok kötü imajları vardır o sevimli hayvanların balıkçılar arasında.

Aslında yunus olmasa o balıkları da tutamayacaklarını bilir balıkçı. Çünkü açıktan giden balıkları kıyıya kovalayan ve tutulmalarını kolaylaştıran da onlardır. Ama nedense hep unutulur bu gerçek. İnsan burada da nankörlüğünü ve tahammülsüzlüğünü gösterir.

Ağlar meramet de yapıldı. Artık sıra kayığa istifte...

Birçok iş gönüllük esasına göre yürür köyde. Ağları gırgıra *yığmada* da bu kural geçerlidir. *Mapaları* dizme, *mantar*, *kurşun* istifleri için birer kişi. *Tor* için işi bilen en az iki kişi. Bir de işi sadece makaranın kontrol kolunu ileri geri yapmak olan bir kişi. Genelde bu kişi işten pek anlamayan bir yazlıkçı ya da çocuk olur. Görevi, kaptanın ağın istif ve çekilme durumuna göre makaranın hareketini sağlayan "*vıra*, *hooop*, *mayna*" talimatlarını uygulamaktır.

Artık her şey hazır sezona çıkmak için.

1 Eylül yaklaşıyor. Yasağın bittiği gün...

Aslında 1 Eylül öncesinde başlanır balık aranmaya. Bir nevi kayıp aramaktır balıkçılık. Nerede ve ne zaman kendini göstereceğini bilemediğiniz bir kayıp... Hiç bulamama ihtimalinin de olduğu bir arayış.

Genelde Ağustos ortalarında alamana kayıkları yavaş yavaş başlarlar *kıyıları* *gezmeye*. Gırgırlar çıkamaz yasak bitene kadar. Bir nevi avans verilir küçük kayıklara 1 Eylül'e kadar. Fakat maçın kazananı her zaman bellidir: Büyük gırgırlar!

...

Bakalım ilk palamutu bu sene kim tutacak. İlk her zaman güzeldir ve akılda kalır. İlk palamut tam bir moral ve prestij kaynağıdır.

Bismillah denilerek kayıklar çıkar kayıp aramaya.

Kıyıda gidilir yavaşça açığa bakılarak. Bu sefer kaptanın ağızından şu sözler dökülür:

"Yok! Balık buralara daha gelmedi"

"Akşam *tavını* bekleyelim. Belki o zaman *gösterir kendini*"

"Boğazda görülmüş, yarın öbür gün düşer buraya"

"Kılıç yok yav!"

Yak bir sigara daha...

....

Yasağın kalkmasına son 2 gün, 29 Ağustos...

-*Kabarma* mı o?

-Yok rüzgar herhalde

-Şuna bak *çizdi denizi*. Atalım bence.

- Tamam o zaman. Ahmet, hazır ol!!!

İşte en heyecanlı an.

...

İki şekilde gösterir kendini palamut. Ya, birkaç tanesi deniz yüzeyinin çok yakınından geçerek, su üstünde bir çizgi yapar üst yüzgeciyle. Buna *kabarma* denir. Herkes göremez bu ince dokunuşu. Tecrübe ister. Gördün mü diye sorar kaptan size. Görmeseniz bile, ki görmenizi neredeyse imkânsızdır o dalgalar arasında, aaa! gördüm dersiniz karizmayı çizmemek için. Aslında sizin baktığınız yerle alakası yoktur balığın kabardığı yerin. Bizim için sadece bir çizgidir denizin üstündeki dalgaların arasında fark edemediğimiz. Fakat balıkçı için umut, rızık, gelecek ve kimi zaman hüsrân, pişmanlık...

Ya da *combalak* denilen şekilde gösterir kendini. Onlarca palamut atlar denizin içinden bütün vücudunu dışarı çıkararak. Sanki biz buradayız der gibi. Koca koca balıkları suyun dışına iten ve kendilerini ele veren sebep basittir çok: Küçük balıklar, yani yemek!

Onlar da rızıklarını bulmanın mutluluğu içindedirler. Fakat bilemezler ki bu mutluluk gösterisi kendi sonlarına doğru bir atlayıştır.

...

Kamarada oturan tayfa Ahmet,

"Hazır ol" sözünü duyunca hemen fırlar yerinden. Hızlanmış motorun sesi. Bölünmüştür dinlediği şarkı. Ama olsun, sonuçta balıktır o anı aslında anlamlı kılan. Hemen koşturur kayığın arkasına uzun atlamacı gibi ağın üzerinden atlayarak. Tamamdır her şey, elindedir peçe hazır ol vaziyetinde. Geriye kalan o sihirli sözü duymak sadece:

-Molaaaa!

...

Mola deyince sakın bir dinlenme arası sanmayın. Asıl bu, sabır ve umutla denizin ortasında beklemeye verilen bir moladır. Bu söz sonrasında başlar büsbütün bir hareketlilik ve yorgunluk.

...

Fırlatır peçeyi büyük bir güçle ve umutla tayfa.

Hızlı hızlı dökülür ağ kayığın içinden ta ki yuvarlak tamamlanana kadar. Denizin ortasında bir halka oluşur ağlardan. Balık eğer içinde kalmışsa halkanın, o zaman işin büyük bir kısmı tamamlanmıştır. Fakat eğer işler istenildiği gibi gitmeyip, ağın içine alınamamışsa balık, işte o zaman tam bir çileye dönüşür o ağı toplamak. O kadar ağır gelir ki insana. Her şey batır gözünüze; denizaneleri, yosunlar, yengeçler... O an istenmeyen her şey takılmıştır ağın gözüne. Denizin ortasında kocaman bir "sıfır" şeklinde bir halka ve siz...

Eğer *kıstırmayı* başarmışsanız balığı, sizden mutlusu yoktur. Denizin ortasında içinde palamut olan açık bir akvaryum oluşur. Şimdi sıra kayığa *tam yol* verip ağın içinde gezinmeye gelmiştir. Kayığın içinde gürültü çıkarmak için tepinmek gerekir. Dışarıdan, ağın içerisinde sevinç turu atan bir kayak ve içinde havalara zıplayan insanlar görürsünüz. Fakat bu yapılanların bir sebebi vardır. O da balığın panik yaparak dağılması ve *ağın gözüne yakalanmasıdır*. Ağın içerisinde gezinirken ağın gözüne takılan balıkları gördüğünüzde mutluluğunuz tavan yapar. O zaman emeklerinizin boşa gitmediğini ve balığı yakaladığınızı anlarsınız. Kayıp bulunmuştur.

Balığın birçoğu yakalanır bu şekilde. Ağa yakalanmayan ve kaçıp kurtulanlar da olmuştur. Onlar da belki sene-ye yakalanacak palamutların ataları olacaklardır.

Makaradan ağın bir ucu geçirilir ve başlanır hasılat toplanmaya. Sıra sıra makaradan geçerek kayığın içine alınır koca koca palamutlar. Eğer balık çoksa, hiç vakit kaybedilmez ve ağdan çıkartılmadan kayığın içine istif edilir. Daha önce bahsettiğimiz o sevimli (!) yunuslar gelmeden işin bitmesi gerekir. Balık azsa makaradan gelen hem balıklar ayıklanır hem de ağ istif yapılır. Ağ çekilirken bütün günün gerginliği bitmiş, kenarda iyi günler

için saklanmış espriler gün yüzüne çıkmıştır. Tutulan balıklar kasanın iki tarafına karşılıklı dizilir çiftler çiftler. Palamutun çift olarak söylenmesi de bu kasalara diziliş nedeniyledir. Ağı attığınızda hemen birkaç *goygoycu* bitiverir olay mahallinde. Kimi ağın batan mantarlarını kaldırır, kimi de kayığın içine atlayarak ağdan balık ayıklar. Emeklerinin hakkı ödenir birkaç çift palamutla *goygoycuların*.

...

Tam bir öğretmendir balıkçılık. Size "nasip" ve "sabır" kelimelerini en yoğun şekilde yaşatarak anlatan... Her sezon yeni bir umuttur, geçen yılların borçlarının kapanacağı bir fırsattır balıkçı için. Bütün gün gezersiniz kıyıları gergef gergef dokuyarak. Etrafınızda ağ atan kayıklar görür hayıflanırsınız. Gözleriniz, her şeyi aranan balıktan bir işaret olarak görmek ister. Bazen sizden önce geçen bir kayığın pervane suyu bazen de bir karabatak yanılır sizi. Tamam kabardı dersiniz, umutlanırsınız. Fakat yaklaştıkça hayal kırıklığı artar.

Sabahtan akşama kadar aynı yerde beklersiniz kabarcak diye. Oradan bıkmınızı ve ayrılmınızı bekler balık, nasibine kendini göstermek için. Sanki nispet yapar gibi hemen arkanızdan gösterir kendini. Başkasının nasibi- dir. Allah ona nasip etmiş ve onların mutluluğunun başrol oyuncusu olmuştur. Bazen de balığı görür atarsınız ağı, kalmaz içinde. Hemen yanınıza gelen kayığın ağına kalıcı misafir olur, siz boş ağları çekerken. Öğretir size "nasipse gelir Şam'dan Yemen'den, nasip değilse ne gelir elden" sözünün anlatmak istediğini bizzat yaşayarak. Bu yüzden tam bir nasip işidir balıkçılık.

Kayıp aramaktır demiştik, miktarı belli olmayan bir kayıp. Bazen bir tane balık atlar. Sanarsınız ki çok az bir balık var. Fakat binlerce vardır o atlayan balığın altında. Bütün sezonda tuttuğunuz balığı bir seferde alırsınız. Çekilen sıkıntılar bir seferde yerini mutluluğa bırakmıştır. Aslında balıkçılığı zevkli yapan da bu sürprizlerdir. Son ana kadar hep bir umut vardır. Balık tutma yasağı başlayana kadar devam eden bir umut... Sabretmek gerekir her türlü olumsuzluğa. Sizin de nasibiniz gelecektir hiç beklemediğiniz yerden. Önemli olan sabredip gayret göstermektir.

...

30 Ağustos.

Rüzgar...

Balıkçıların karşısında hiçbir şey yapamadıkları gerçek... Yasağın bitmesine son iki gün... Hava esiyor. 5-6 kuvvet veriyor haberler rüzgârın şiddetini. Deniz köpürüyor. Balıkçılar kıyıda havanın kalmasını bekliyor. Fakat pek kalacak gibi değil. Bugün balıklar için bir fırsat. Rahatça devam edebilirler yollarına, motor sesi duymadan.

Albaraka'dan Hac ve Umre yolculuğuna
ıkan msterilerimize zel

HİC AZ

KART

Gl kokulu kart

444 5 666

albarakaturk.com.tr

alBaraka

Vadaa alBaraka'da!

Türkiye'nin en bonkör kartı World
sayısız ayrıcalıklarıyla şimdi Albaraka'da!

Tüm kartlarımız temassız özelliğine sahiptir.

albarakaturk.com.tr
444 5 666

alBaraka

WORLD